

מפתחות

רשימת ערכי המפתחות

טיב הגנב (שותפין, שומר), וטיב הנגנב (שומר, גנב מאחד מחמשה בני אדם)	אבידה
הלאו	גדרי הלאו והעשה
קנין גזילה	דינים שונים בנוגע למצות השבה
מצות השבה והחיוב אונסין	מציות חרש שוטה וקטן
פרוטה	שומר אבידה
גונב או גוזל על מנת להחזיר	סימנים
גונב מן הגנב	פירות מפורזים
גזל עכו"ם	אדם - איש
הקדש	אין אדם משים עצמו רשע
כופר בפקדון	אין ספק מוציא מידי ודאי
קרקע	אינו ברשותו
שואל שלא מדעת	המושג "ברשותו" והמושג "אינו ברשותו"
גזל מדבריהם	דיני דבר שאינו ברשותו
שינוי קונה	הדברים שנחשבים "ברשותו" והדברים שנחשבים "אינם ברשותו"
שינוי גרוע בהדי יאוש	איסורי הנאה
גניבת נפש	אמתלא
גרמא וגרמי	אנן סהדי
דבר שלא בא לעולם	ארבעה וחמשה
דיבור מבטל דיבור	אריס
דיינים	ארץ ישראל
דיני שמים	בור המזיק
הודאת בעל דין כמאה עדים דמי	ברי לי
מהות הנאמנות	גוי בן נח
ציורים שונים של הודאה	גירושין
טענו חטין והודה לו בשעורין	גניבה וגזילה
חזרה מהודאת בעל דין	מהות גניבה וגזילה
חב לאחריני	גניבה לעומת גזילה
	בענין אם צריכים מעשה, נוסף על קנין

כופר	הוראה
כופר הכל	הזמה
כיבוש	היזק ראי'
כל דאלים גבר	הפה שאסר הוא הפה שהתיר
טעם הדבר למה לומר כל דאלים גבר	הפקר
בענין כחו של התוקף, ובענין אם מהני	הקדש
תקיפה בחזרה	התחייבות
ציורים שלא אמרין בהם כל דאלים גבר	זכי'
כל דאלים גבר לעומת יחלוקו, יהא מונח,	כללי
ושודא דדייני	מיגו דזכי לנפשי' זכי נמי לחברי'
מפקינן	חובל
כפל - כללי	חוזר וטוען
כפל - הקנאת כפל לשומר	חזקה
איך הכפל נקנה להשומר	חזקת מרא קמא
גיות וולדות ושבח	חזקת שלש שנים
אמירת הריני משלם	חלות דין
שואל	חמסן
נשבע ושילם	חנוני
הבעיות בדף ל"ד ע"ב	חסיד
שבועה שאינה ברשותי	טומאה
ציורים מיוחדים	טוען ונטען
שומר אבידה	סומכוס ורבנן
כתובה	דררא דממונא
לא תחמוד ולא תתאוה	חנוני על פנקסו
למפרע	טוען טענת גנב
לקט שכחה ופאה	טענה
מדות - שונא מתנות	ברי ושמא
מודה במקצת	יאוש
כללי	כללי
הודאה המחייבת ממון	יאוש דאבידה
הודאה קודם תביעה או בלי תביעה כלל	יאוש דגזילה
הודאה שלא בפני ב"ד	יאוש ושינוי רשות
ציורים שונים של הודאה במקצת	יאוש שלא מדעת
העדאת עדים	יהא מונח עד שיבוא אליהו
הילך, וממון שאינו יכול לכפור בו	יכיר
מודה בקנס	ילפותות
	ירושה

איני יודע אם פרעתיך	מוחזק
מלקות	הפסק דין של המוציא מחבירו עליו הראי'
ממזר	גדר הכח של מוחזקות
משכון	מה נקרא מוחזק
מתנה	"חזקה כל מה שתחת יד אדם שלו הוא"
נאמנות המוכר לומר למי מכר	דורא דמונא
נכסי מלוג	דברים שלא מהני בהם מוחזקות (פירות
כללי	של קרקע כשהקרקע יוצאת מתחת ידו,
תקנת אושא	דברים העשויין להשאל ולהשכיר,
ספק ספיקא	גודרות)
ספקות	מוחזק נגד צירוף כוחות אחרים
לחומרא או לקולא	תפיסה
חסרון ידיעה	מזיק
ספיקא דדינא	מחילה
יחלוקו מספק	מיגר
עבד כנעני	מהות מיגר
עבד עברי	סוגים שונים של מיגר
עבודת השם	דינים שונים בענין לאיזה דברים מועיל
עבירות	מיגר
עד אחד	מיגר לאיפטורי משבועה
בענין שלפעמים ע"א מהני לענין ממון	משיב אבידה
בענין מה שעד אחד מחייב שבועה	מיגר להוציא
עד אחד בשטר	מיגר במקום עדים
בענין עד המסייע פוטר משבועה	מיגר נגד ודאי
עד אחד נאמן באיסורין	מיגר של טענה עדיפא (אבל לא הי' מנצח
חזרה ע"י אמתלא	בה)
הכחשה	מיטב בינונית וזיבורית
עד אחד נגד חזקה, ובידו	מכירה
"כל היכא שהאמינה התורה ע"א הרי הוא	מלוה
כשנים"	גדר חוב
הוחזק האיסור בע"א	גדר החיוב תשלומין
הנאמנות של אב לומר קידשתי את בתי.	דיני התשלומין
עדות	בענין סדר גביית חוב, ושומא הדר
אינו חוזר ומגיד	בענין מתי יכול לומר פרעתיך ומתי צריך
תרי ותרי	לפורעו בעדים
פסולי עדות	

רוב	פסול רשע, ופסול רשע דחמס
בירור או גזירת הכתוב של התנהגות במקום ספק	נאמן עלי עד פסול או נאמן עלי אחד כשנים
גדר רובא דאיתי' קמן וגדר רובא דלית' קמן	עד הצריך שבועה
ביטול ברוב	ערבות
המחלוקת אם הולכים בממוץ אחר הרוב	עשרה זהובים
קבוע	פועל
שבועה	פטר חמור
כללי	פי שנים
אין נשבעין על קרקעות או שיעבוד קרקעות	פלאגין דיבורא ופלאגין נאמנות
מתוך שאינו יכול לישבע משלם חשוד על השבועה	פרוזבול
כופר הכל	ציבור
שבועת היסת	קדשים - קרבנות
גלגול שבועה	קהל
שבועת הפקדון	קטן וקטנה
שואל	קידושין
שודא דדייני	קיום שטרות
שוטה	קים ל' בדרכה מיני'
שויא אנפשי' חתיכה דאיסורא	קנין
שומר	קנין אגב
כללי	קנין הגבהה
חיוב השבה וחיוב אחריות	קנין חזקה
משעת משיכה משתעבד או משעת אונסין משתעבד	קנין חצר
כופר בפקדון	קנין חליפין
שומר שמסר לשומר	קנין כסף
שבועת השומרים	קנס
שמירה בבעלים	קרבן אשם
דברים שנתמעטו ממייעוטים בפרשיות שומרים	קרבן בכור
שותפות	קרבן חטאת
שטרות	קרבן מעשר בהמה
כללי	קרוב (רוב וקרוב)
	קרן תמה
	קרקע
	ראוה מדברת
	ראשית הגז
	רגל (המזיק)

שנים אוחזין בטלית
 גדר המוחזקות
 ציורים שונים של אוחזין
 דיני יחלוקן
 תקפה אחד בפנינו
 הקדישה בלא תקפה
 השבועה
 תוך כדי דיבור
 תופס לבעל חוב
 תורה - תנאים ואמוראים
 תקנות דרבנן
 תרומות ומעשרות
 תרתי דסתרי

שטר חוב
 כתב ידו של הלוה
 "שטרך בידי מאי בעי"
 יחלוקן, יהא מונח, כל דאליס גבר
 שיעבוד
 מהות שיעבוד
 שיעבודא דאורייתא או לאו דאורייתא
 שיעבודא דר"נ
 שכירות
 שכר ועונש
 שליחות
 שליחות יד
 שמיטה - יובל
 שן (בהמה המזקת בשן)

מפתחות ענינים

אבידה

בענין אם אבידה נקראת אינה ברשותו של המאבד, עי' בערך אינו ברשותו.

בענין יאוש שלא מדעת, עי' בערך יאוש - יאוש שלא מדעת.

בענין מגבי' מציאה לחבירו, עי' בערך זכי' - כללי.

גדרי הלאו והעשה

בענין אם מכריעים בספק השבת אבידה לקולא כדין ממון או לחומרא כדין איסור. פרק אלו מציאות ח'.

דינים שונים בנוגע למצות השבה

שיטת הסמ"ג שאין מצות השבת אבידה על שטרות (אבל מדרבנן חייב).

פרק שנים אוחזין שט"ז סק"א.

בענין אבידה מדעת.

פרק אלו מציאות ט'.

בענין מכנסתא דבי דרי.

פרק אלו מציאות ט'.

דיני ספק הינוח.

פרק אלו מציאות ד'.

שיטת הרמב"ם שבספק הינוח ונטל, אם אין בו סימן הרי הוא שלו, ושיטת הראב"ד שיהא מונח עד שיבוא אליהו.

פרק אלו מציאות ח' סק"א.

מציאת חרש שוטה וקטן

הדרך שיסוד התקנה שמציאת חרש שוטה וקטן היא שלהם משום דרכי שלום לא היתה שהמציאה נעשית ממש ממונם, אלא התקנה היתה שננהג בה כאילו היתה ממונם. וכן הדרך שתיקנו שתהי' ממש ממונם.

פרק שנים אוחזין שמ"ה.

שומר אבידה

דברי הקצה"ח שהיכא שאינו מתחייב בהשבה אינו נעשה שומר אבידה.

פרק אלו מציאות ט' סק"ג (קטע "ושוב" וקטע אחרון).

הדרך שהיכא שהגיע ממון חבירו לידו, או ליד ב"ד, ואין לחבירו ראיות שהוא שלו, אסור להמוצא להחזיר לו שמא הממון שייך לאדם אחר וממילא הרי הוא בגדר שומר אבידה של האדם ההוא.

פרק שנים אוחזין א' סק"י, שט"ז סק"א.

"המוצא מציאה לא ישבע מפני תיקון העולם": בענין מה הוא הציור.

פרק שנים אוחזין ע"ה.

סימנים

בענין "סימנין וסימנין יניח".

פרק שנים אוחזין י"ב (קטע "ועי' ברעק"א" ולהלן שם), שט"ז סק"ג.

שאם אחד מביא סימן אחד וחבירו מביא שני סימנים אין יתרון לבעל שני הסימנים.

פרק שנים אוחזין שי"ד סק"ב (קטע "ובשו"ת פרי יצחק").

קושיית רעק"א למה ב"סימנין וסימנין" לא אמרינן יחלוקו כי מיקרי שניהם מוחזקין כי המוצא מחזיק בשביל שניהם כמו במנה שלישי.

פרק שנים אוחזין י"ב (קטע "ועי' ברעק"א" ולהלן שם), שט"ז סק"ג.

בענין אם בהציור של "סימנין וסימנין", שניהם הסכימו שהמוצא יחזיר לשניהם בשותפות, האם הוא מחזיר להם, או האם הוא צריך לחשוש שמא החפץ שייך לאדם שלישי. (ועי' להלן בענין סימנין וסימנין וע"א).

פרק שנים אוחזין י"ב (קטע "ובאמת"), שט"ז סק"ג (קטע "ובאמת").

בענין דברי הר"ן שע"א נאמן לומר שהמציאה שייכת לפלוני.

איוב

בענין מה שאיוב הי' לוקח שדות יתומים ומשביחם ומחזיר להם, דלמה לא הי' אסור משום גונב על מנת להחזיר.
פרק שנים אוחזין רי"ב, רי"ב*.

אין אדם משים עצמו רשע

שהטעם למה אין אדם משים עצמו רשע הוא משום שאינו נאמן לפסול את עצמו מחזקתו כיון שהוא קרוב אצל עצמו.

פרק שנים אוחזין צ"ז* סק"ב, צ"ט (קטע אחרון), קי"ז סק"ב.

דברי הקובץ הערות בענין לומר את הכלל של אאמע"ר היכא דליכא פסול של קורבה.

פרק שנים אוחזין קי"ז סק"ב.

הסוכרים שכשהוא אומר דרך תשובה הרי הוא שפיר משים עצמו רשע.

פרק שנים אוחזין צ"ז* סק"ג סק"ו, קי"ז סק"א.

דברי הר"י הלוי שאדם עושה עצמו רשע בהעבר, והחולקים עליו.

פרק שנים אוחזין קי"ז סק"א.

בענין אם אמרינן הודאת בעל דין כמאה עדים דמי גם היכא שהוא עושה את עצמו רשע.

פרק שנים אוחזין צ"ז*, קס"א סק"ב (קטע ראשון).

דברי הריטב"א שהיכא שבהודאתו על ממון הרי הוא עושה את עצמו רשע הרי הוא נאמן כי מאמינים לו רק על התוצאה שהוא חייב ממון, אבל אין מאמינים לו על המעשה, אלא פלגינן דיבורו.

ודברי הקו"ש שפלגינן נאמנות ומאמינים לו גם על המעשה, אבל רק לענין לחייבו ממון אבל לא לענין לקבוע שהוא רשע.

פרק שנים אוחזין צ"ז* סק"א סק"א* סק"ד סק"ה, קס"א סק"ב (קטע ראשון).

בענין היכא שהוא אומר גנבתי ואין לו לשלם, האם הוא נמכר על גניבתו על פי הודאת פיו.

פרק שנים אוחזין צ"ז* סק"א*.

בענין למה צריכים פסוק לומר שמודה בקנס פטור, תיפוק לי' משום שאאמע"ר.

פרק שנים אוחזין ל"ח סק"א, מ"ח*, שי"ד.

בענין "סימנין וסימנין ועד אחד יניח": ביאוריהם של הש"ש והשער משפט והפרי יצחק בענין למה לא מהני הע"א.

פרק שנים אוחזין (מ"ח*), שי"ד סק"ב.

דברי הרא"ש שב"סימנין וסימנין וע"א", זה שהעד מעיד נגדו צריך להשבע, ואם אינו רוצה להשבע נותנים את החפץ לבעל העד, ודברי הש"מ שצריכים לחשוש שמא החפץ שייך לאדם שלישי.

פרק שנים אוחזין י"ב (קטע "ובאמת"), שט"ז סק"ג (קטע "ובאמת").

פירות מפוזרים

בענין הבעיות של רבי ירמיה' (חצי קב בשתי אמות, ב' קבים בשמונה אמות, קב שושמשין וקב תמרי וקב רמוני).

פרק אלו מציאות ה' - ח'.

שיטת הרמב"ם והראב"ד והרא"ש בענין איך ההלכה בהבעיות הנ"ל של רבי ירמיה'.

פרק אלו מציאות ח'.

הסברא שמפירות מפוזרין הרי הוא מתיאש אפילו אם יש בהם סימן כיון שהם נוחים להתקלקל ואולי יתקלקלו.

פרק אלו מציאות ג' (קטע "והנה עי' בברטנורא").

שיטת הראשונים במצא פירות מפוזרין דרך נפילה: האם גם אביי מודה שהם שלו אע"פ שהוא סובר שיאוש שלא מדעת לא הרי יאוש.

פרק אלו מציאות א', ב'.

בענין כלי ולפניו פירות: קושיית הקצה"ח למה תולים שהם מהכלי ולא מעלמא, הלא ברוב וקרוב הולכים אחר הרוב.

פרק אלו מציאות כ"ד.

אדם - איש

בענין אם בן חורין הוקש לקרקע כמו עבר כנעני.

פרק שנים אוחזין קע"ו.

פרק שנים אוחזין צ"ז * סק"ג סק"ו.
משמעות דברי רש"י ביבמות שמודה בקנס
פטור מפני שאממע"ר.

פרק שנים אוחזין צ"ז * סק"ו.

אין ספק מוציא מידי ודאי

בענין מה שמבואר בדברי הט"ז שיש שני
סוגים של ודאי: א', היכא שידוע רק
שהאדם הראשון הוא בגדר קרוב להמת
אבל לא ידוע שהוא קרוב שראוי ליורשו,
כגון היכא שידוע שהראשון הוא אח אבל
יתכן שהשני הוא בן. ב', היכא שידוע
שהראשון הוא בודאי קרוב שראוי ליורשו,
כגון כשידוע שהראשון הוא בן המת אבל
יתכן שגם השני הוא בן.

פרק שנים אוחזין ל"ג (קטע "מיהו
יש ליישב" ולהלן שם).

בענין מה שמבואר בדברי הט"ז שיש שני
סוגים של ספק: א', היכא שיש לצדו של
הספק דררא דממונא, ב', היכא שאין לצדו
דררא דממונא.

פרק שנים אוחזין ל"ג (קטע
"ובאמת").

משמעות דברי רש"י ביבמות שאין ספק
מוציא מידי ודאי כי הודאי מיקרי מוחזק.

פרק שנים אוחזין ל"ב (קטע "ועי'
בשט"מ").

בענין אם ודאי יכול להוציא מספק שהוא
בגדר מוחזק, ואם אינו יכול, האם זה רק
היכא ששייך החזקה של כל מה שתחת יד
אדם שלו הוא.

פרק שנים אוחזין ל"ב.

ואת"ל שודאי שפיר יכול להוציא מספק
שהוא בגדר מוחזק אבל האם הוא יכול
להוציא כשהספק הוא מוחזק וגם יש לו מיגו.

פרק שנים אוחזין ל"ג.

בענין אם הספק נאמן היכא שע"י הודאתו
הוא זה שעשה את השני לודאי ויש לו הפה
שאסר על זה.

פרק שנים אוחזין ל"ג (קטע "וע"ע
בריטב"א" וקטע אחרון).

חילוקים שונים בענין אין ספק מוציא מידי
ודאי.

פרק שנים אוחזין ל"ד.

בענין רוכב ומנהיג שאמר אחד כולה שלי
והשני אמר חצי שלי: האם בכה"ג שייך
לומר ספק מוציא מידי ודאי.

פרק שנים אוחזין ל"ד (קטע "עוד
יש לפרש בכונת תוס' שלא").

בענין ספק ויבם.

פרק שנים אוחזין פרק שנים אוחזין
ל"ב (קטע ראשון), ל"ג (קטע
"ובאמת"), ל"ד (קטע ראשון).

אינו ברשותו

המושג "ברשותו" והמושג "אינו
ברשותו"

בענין אם מה שקובע שמיקרי אינו ברשותו
הוא העובדא שאינו ברשותו במציאות או
העובדא שיש להשני קניני גזילה.

פרק שנים אוחזין קס"ה, רנ"ה (קטע
"ועי' בדברי יחזקאל"), ר"ס (קטע
"ברם מצד"), רפ"ו סק"ב סק"ג,
פרק המפקיד י' (קטע "ובסק"ז").

דיני דבר שאינו ברשותו

בענין הפקר על דבר שאינו ברשותו.

פרק אלו מציאות י"ד * (קטע "ותוס'
ולהלן שם), פרק המפקיד י' (קטע
"והנה אם אבידה" וקטע אחרון).

דברי השט"מ בשם הרא"ש שאע"פ
שבשעה שהנגזל הקדיש לא ה"י החפץ
ברשותו אבל אם אח"כ חזר לרשותו הרי
ההקדש חל למפרע.

פרק שנים אוחזין רנ"ב (קטע "גם
יש ליישב על פי דברי השט"מ").

המאן דאומרים בב"ק דף ס"ח וס"ט
שסוברים ששפיר אפשר להקדיש דבר
שאינו ברשותו (ודלא כרבי יוחנן).

פרק שנים אוחזין רנ"ה (קטע
"והנה לכאורה").

הדברים שנחשבים "ברשותו" והדברים
שנחשבים "אינו ברשותו"

בענין שאפשר לעשות מעשה קנין עכשיו
שיחול לאחר שיבוא לרשותו.

פרק המפקיד י"ח (קטע
"והרש"ש").

בענין היכא שאינו ברשות המקנה אבל יהי ברשות הקונה, האם אפשר להקנותו.

פרק שנים אוחזין רנ"ז סק"ד, רע"ו
(קטע אחרון).

בענין אם חשיב ברשותו כשמונה ברה"ר, או על גג שאינו שמור.

פרק המפקיד א' (קטע "וע"ע בקצה"ח).

בענין אם הטעם למה כשהוא ברה"ר הרי זה נקרא ברשותו הרי זה משום שמצב זה בזכות עצמו חשיב ברשותו כיון שהוא שולט או האם זה משום שבידו לקחת אותו ולעשותו ברשותו דמשום כך חשיב כבר עכשיו ברשותו.

פרק שנים אוחזין רנ"ח (קטע "ואולי").

בענין למה נחשב פקדון ברשות המפקיד כשהוא אצל שומר.

פרק שנים אוחזין י"ב (קטע "וכתב"), שט"ז סק"ב (קטע "והחידושי הרי"ם"), פרק המפקיד א', קע"ז.

בענין אם אבידה נחשבת אינה ברשותו.

פרק אלו מציאות י"ד (קטע אחרון), י"ד*, כ"א*, פרק המפקיד י', ל"ח.

בענין היכא שנתרצה הגולן להשיב, האם מיקרי כבר ברשותו של הנגול.

פרק שנים אוחזין קס"ה, רנ"ה (קטע ראשון), רפ"ו סק"ב.

הסוברים שהיכא שנתרצה הגולן לזה שהנגול מקדיש את החפץ, הרי זה הקדש.

פרק שנים אוחזין רנ"ה (קטע ראשון).

הסוברים שהנגול יכול להקנותו להגולן עצמו.

פרק שנים אוחזין רנ"ה (קטע ראשון).

איסורי הנאה

שני צדדים בענין למה איסורי הנאה אינם שלו: א', כי המהות של בעלות היא זכויות בהחפץ וממילא מכיון שבאיסורי הנאה אין לו שום זכות של השתמשות אין כאן בעלות, ב', שהתורה בפועל מוציאה ומפקיעה את האיסורי הנאה מבעלותו.

פרק שנים אוחזין רע"ו** (קטע "גם י"ל").

בענין המקדש בככור בהמה.

פרק שנים אוחזין רע"ו** (קטע "מיהו אכתי צ"ע" ולהלן שם).

אמתלא

סברות שונות בענין למה מהני אמתלא.

פרק שנים אוחזין ק"א.

בענין אם אמתלא מהני להאמין את דבריו השניים נגד דבריו הראשונים, וממילא מהני רק כשיש לו נאמנות עצמית על דבריו השניים, או האם מהני לעקור את דבריו הראשונים, וממילא מהני אפילו כשאין לו נאמנות על הצד השני, וכגון בהודאת בעל דין, או באב שאמר קידשתי את בתי.

פרק שנים אוחזין ק"א (קטע "והנה בספר").

בענין אם האב שאמר קידשתי את בתי יכול לחזור בו ע"י אמתלא.

פרק שנים אוחזין ק"א.

דברי הקצה"ח שאע"פ שאמתלא מהני לחזור בו משווא אנפשי חד"א אבל לא מהני לחזור בו מהודאת בע"ד.

פרק שנים אוחזין ק"א (קטע "וע"י באמת בקצה"ח").

שאפילו אם הדין הי' שעד יכול לחזור ולהעיד אבל הי' צריך אמתלא. וביאור למה הי' צריך בכה"ג אמתלא. וכן היכא שהדין הוא שהוא באמת יכול לחזור בו ע"י אמתלא כי לא נאמר בכה"ג שאינו חוזר ומגיד, למה גם בלא אמתלא אינו יכול לחזור בו.

פרק שנים אוחזין ק"א (קטע "והנה מעתה").

בענין אם ע"א באיסורין יכול לחזור בו ע"י אמתלא.

פרק שנים אוחזין ק"א (קטע ראשון).

דברי שו"ת הר"ן שעד אחד באיסורין שהעיד שלא בפני ב"ד הרי הוא יכול לחזור בו גם בלי אמתלא, אבל רק בפני ב"ד, אבל לחזור בו שלא בפני ב"ד בעי אמתלא.

פרק שנים אוחזין ק"א (קטע "וע"ע בש"ש").

אנן סהדי

בענין אם אנן סהדי שקול כב' עדים או עדיף מב' עדים או גרע מב' עדים.
פרק שנים או חזין ס"ט בההערה,
 צ"ה סק"ג, צ"ז סק"א.
 בענין מיגו נגד אנן סהדי.
פרק שנים או חזין קמ"א.

ארבעה וחמשה

בענין הא דחייב גם אם טבח ומכר ע"י שליח אע"פ שבכל התורה אין שליח לדבר עבירה, ע"י בערך שליחות.

הסברא שסגי אם בסך הכל הגנב משלם דו"ה (ולא גו"ד) ולא בעינן שילך הכל לאדם אחד.

פרק המפקיד י"א (בתחילתו).

אריס

דעות הראשונים והפוסקים בענין אם יש רשות לאריס לקחת מהפירות בתורת חלקן בלא שיהי' בעל הבית שם.

פרק אלו מציאות ל"ג.

דעות הראשונים והפוסקים בענין מתי מותר לקחת מן האריס ולסמוך שהוא נותן לו מחלקו כי כבר חלקו, ואפילו אם לא חלקו אבל יש לסמוך שיגיד לבעל הבית.

פרק אלו מציאות ל"ג.

ארץ ישראל

בענין היכא שהירדן שינה את הילוכו ונטה לצד אחד, האם הגבול משתנה.

פרק אלו מציאות כ"ו.

בענין הגדר של כיבוש יחיד: מה קובע שאינו נחשב כיבוש רבים (ושלכן לא שמי' כיבוש למ"ד כיבוש יחיד לא שמי' כיבוש) (שיטת תוס' בענין זה).

פרק אלו מציאות כ"ו (קטע "ובדבר").

שהמ"ד שסובר כיבוש יחיד לא שמי' כיבוש סובר כן גם בתוך גבולות א"י היכא שעשו על דרך כיבוש יחיד ולא על דרך כיבוש רבים.

פרק אלו מציאות כ"ו (קטע "ובדבר").

בור המזיק

"אמר רבא הכניס שורו לחצר בעל הבית שלא ברשות וחפר בו בורות שיחין ומערות וכו' ובעל החצר חייב בנזקי הבור וכו' הכא כיון דאית לי' להאיך (לבעל החצר) למלווי' ולא קא מלי' כמאן דכריי' דמי (ב"ק דף מ"ח ע"א): ביאור טעם זה.

פרק שנים או חזין קע"ג.

הצד בתוס' שגם היכא שחפר הוא עצמו בור בחצר חבירו אינו חייב על מה שהבור מזיק.

פרק שנים או חזין קע"ג (קטע "אמנם" וקטע אחרון).

דברי הראב"ד בשט"מ שמה שבעל החצר חייב משום דהוי לי' למלווי' הרי זה רק אחרי שבעל השור שילם לו בשביל נזקי החצר, אבל לפני כן בעל השור חייב בנזקי הבור ולא בעל החצר.

פרק שנים או חזין קע"ג (קטע אחרון).

הסברא שהיכא שנשבע לכסות בורו של חבירו אינו מתחייב משום כך בנזקי הבור, והיינו משום שה"הוה לי' למלווי' הוא רק משום חיוב צדדי ולא משום חיוב מזיק.

פרק שנים או חזין קע"ג (קטע "מיהו לא הבנתי").

ברי לי

המחלוקת בין רש"י והר"ן בביאור ה"ברי לי" בהציוור של אומרת ברי לי (שמת בעלי) ונשאת לאחד מעדי'.

פרק שנים או חזין ל"ט סק"ב (קטע "ועוד י"ל").

גוי - בן נח

בענין אם גוי מצווה לא לגנוב אפילו על מנת למיקט כמו שישראל מצווה, ע"י בערך גניבה וגזילה - גונב או גוזל על מנת להחזיר.

הדרך שבישראל יסוד האיסור של גזילה הוא ההפסד לחבירו (או הריוח לעצמו), אבל בגוי יסוד האיסור הוא עצם המעשה של לקיחת ממון חבירו.

פרק המפקיד ב' סק"ו.

הדרך שאע"פ שישראל הגוזל הרי הוא

עובר על איסור נפרד של לא תגזול על כל שו"פ ושו"פ ששוה החפץ שגזל, אבל גוי הגזול הרי הוא עובר רק על איסור אחד על כל הכמות שגזל.

פרק המפקיד ב' סק"ו.

הדרך שאע"פ שישראל פטור על גזילת נפש (וחייב רק על גניבת נפש) אבל גוי חייב גם על גזילת נפש.

פרק המפקיד ב' סק"ו.

גירושיין

"אמר רב חסדא גט בידה ומשיחה בידו אם יכול להביאו אצלו אינה מגורשת": שאם האיש אינו יכול להביאו אצלו וגם האשה אינה יכולה לנתקו ולהביאו אצלה, אינה מגורשת.

פרק שנים אוחזין רצ"ז (קטע "ויו"ל").

גניבה וגזילה

בענין שאין הנגזל יכול להקדיש את הגזילה כי אינה ברשותו, ע"י בערך אינו ברשותו.

ע"י עוד בערך כפל.

ע"י עוד בערך ארבעה וחמשה.

מהות גניבה וגזילה

בענין אם התשלומין של גנב וגזולין הרי הם משום ההפסד להבעלים או משום הריוח לעצמו.

פרק שנים אוחזין של"ד*, פרק המפקיד ב'.

דברי החכמת מנוח בדף כ"ב שהיכא שנותן מתנה משום כיסופא יש בזה משום גזל ואסור לקבלה.

פרק אלו מציאות ל"ו.

בענין כל המשנה מדעת בעל הבית נקרא גזלן.

פרק המפקיד קנ"ח.

גניבה לעומת גזילה

בענין אם התשלומין של גנב וגזולין הרי הם משום ההפסד להבעלים או משום הריוח לעצמו.

פרק שנים אוחזין של"ד*, פרק המפקיד ב'.

בענין היכא שהוא גונב חפץ ששוה מנה, האם הוא עובר רק פעם אחת בלא תגנובו, או האם יש מנין לאוין כמנין הפרוטות שבו כמו בגזילה.

פרק המפקיד ב' סק"ז.

בענין מתי נקרא צינעא (גנב) ומתי בפרהסיא (גזלן).

פרק שנים אוחזין רי"ב (קטע "וימעתה" וקטע "ובאמת").

בענין אם צריכים מעשה, נוסף על קניין

דברי רש"י בדף י' ע"ב בד"ה גגו וכו' שלא סגי בקנין גניבה אלא צריכים גם מעשה.

פרק שנים אוחזין (של"ה), של"ז סק"א ולהלן שם, (של"ט), פרק אלו מציאות ל"ח סק"ג (קטע "והנה לעיל" ולהלן שם"), פרק המפקיד י' (קטע "ועוד רצה" ולהלן שם).

הסברות לומר שצריכים מעשה רק בשביל להתחייב בהחייב כפל של גנב אבל לא בשביל החיוב אחריות של גזלן.

פרק המפקיד י' (קטע "ועוד רצה" ולהלן שם).

הסברא שמה שצריכים מעשה אין זה משום שצריכים חומר זה בהעבירה שלו, אלא משום שבלי מעשה אין החפץ נעשה גנוב. פרק שנים אוחזין של"ז סק"א (קטע "ויש לומר" וקטע אחרון).

בענין אם לזה ולא פרע עובר בלא תגזול. פרק שנים אוחזין רכ"ט, של"ז סק"ג.

טיב הגנב (שותף, שומר), וטיב הנגנב (שומר, גנב מאחד מחמשה בני אדם)

ביאורים בהמחלוקת בין רש"י ותוס' בענין מה הוא הציוור בהגמ' של שותפין שגנבו.

פרק שנים אוחזין של"ז, של"ח, של"ט.

בענין שבשותפין שגנבו יש לכל אחד תורת גנב על כולו.

פרק שנים אוחזין של"ז סק"ב, של"ט.

בענין גזל מאחד מחמשה בני אדם.

פרק המפקיד קפ"א - קפ"ו.

בענין גזל מאחד מחמשה בני אדם ואינו יודע מאיזה מהם משלם לכל אחד: האם דנים דין זה גם בזה"ז.

פרק המפקיד קפ"ו סק"ה.

הלאו

שגם היכא שאינו קונה קניני גזילה אכתי שיך לומר שעובר על לא תגזול.

פרק שנים אוחזין של"ט.

קנין גזילה

שיטת האחרונים שגנג קונה בתחילת הגזילה קנין של בעלות גמורה, רק שהמצוה של השבה מעכבת את הבעלות, וכן בענין מה היא הצורה של הקנין הנ"ל לפני שנפטר מהשבה.

פרק המפקיד ק"כ סק"ה (קטע ועכ"פ" וקטע "והנה יש מחברים אחרים").

בענין שיטת רש"י שהטעם למה אם סוברים שקרקע נגזלת, וגזל קרקע, הרי הוא נעשה גזלן גם על הפרה הרבוצה בו, הרי זה משום קנין אגב.

פרק שנים אוחזין של"ז סק"ג.

מצות השבה והחיוב אונסין

בענין אם החיוב השבה והחיוב אונסין הם בגדר עונש.

פרק שנים אוחזין של"ה.

בענין אם חייב לשלם היכא שגנג או גזל דבר שהוא מבוטח והבעלים יקבלו דמי ביטוח.

פרק המפקיד ב' סק"א.

הסברא שהיכא שהנגזל שילם בשביל החפץ ביוקר אבל ה' אפשר להשיגו בזול, יכול הגזלן לשלם בזול.

פרק המפקיד פ"ט (קטע אחרון).

פרוטה

בענין היכא שהוא גזול חפץ ששוה מנה, האם הוא עובר רק פעם אחת בלא תגזול, או האם יש מנין לאוין כמנין הפרוטות שבו.

פרק המפקיד ב' סק"ז.

גונב או גוזל על מנת להחזיר

בענין גונב על מנת לשלם, על מנת להחזיר, על מנת למיקט, על מנת לשלם כפל.

פרק שנים אוחזין רי"א, רי"ב, רי"ב*,

רי"ד, פרק המפקיד ב' סק"ג סק"ו.

השיטה שהאיסור לגנוב על מנת להחזיר הוא רק מדרבנן.

פרק שנים אוחזין רי"ב*.

דברי הרמב"ם שגונב על מנת להחזיר אסור כדי שלא ירגיל עצמו לגנוב.

פרק שנים אוחזין רי"ב*.

דברי הפני שלמה והקובץ שיעורים שמחלקים שרק בגניבה אסור אבל לא בגזילה, וכן שרק לישראל אסור אבל לא לבן נח (ודברי הרמ"ה והריטב"א והב"ח והש"ך בענין זה).

פרק שנים אוחזין רי"ב, רי"ד, פרק המפקיד ב' סק"ג סק"ה סק"ו.

דברי הריטב"א שהיכא שהפירות עומדים לשכר, ודמיהם הרי הם קצובים, מותר לקחת אותם על מנת לפרוע דמיהם. וכן דרכו של הריטב"א שהיכא שאינו עושה כדי לצער את חברו אלא "להוציא לאור", שרי (ורש"י שאינו סובר כן).

פרק שנים אוחזין רי"ב*.

"מהו ליטול גדישין של שעורין דישאל ליתן לפני בהמתו על מנת לשלם גדישין של עדשים דפלשתים, שלחו לי חבול ישיב רשע גזילה ישלם וכו'" (ב"ק דף ס' ע"ב), ודברי הרא"ש על זה.

פרק שנים אוחזין רי"ב (קטע "שו"ר" וקטע אחרון), רי"ב*.

גונב מן הגנב

בענין אם גונב מן הגנב פטור רק מכפל אבל לא מקרן דגניבה וגזילה, או האם הוא פטור אפילו מקרן, וכן אינו עובר בכלל על הלאו.

פרק המפקיד ב' סק"ד.

ובענין אם תברה ושת' חייב משום גזלן או משום מזיק (דברי הקצה"ח בסי' ל"ד סק"ג ודברי הנתיחה"מ שם).

פרק שנים אוחזין של"ט, פרק המפקיד מ' סקי"א.

הדרך שרק גונב מן הגנב נתמעט אפילו מקרן אבל לא הגוזל אחר הגנב.

פרק המפקיד ב' סק"ד.

גזל עכו"ם

דרכו של המנ"ח שרק גזל עכו"ם מותר אבל גניבת עכו"ם אסור.
פרק המפקיד ב' סק"ה.

הקדש

דברי השט"מ בשם הרא"ש בשם הרמ"ה שהיכא שהקדיש הנגזל את הגזילה, ושוב החזירו הגזלן להנגזל, הרי ההקדש חל למפרע.

פרק שנים אוחזין רנ"ב (קטע "גם יש ליישב על פי דברי השט"מ").

דברי הרשב"א בגיטין דף נ"ה שהיכא שגזלן הקדיש את החפץ הגזול הרי ההקדש ובעלותו להקדיש (ע"י שקנה בשינוי השם שהרי שינה את שמו מחולין להקדש) באין כאחד.

פרק שנים אוחזין רנ"ב (קטע ראשון).

כופר בפקדון

בענין הכופר בפקדון והחיוב אחריות שלו.
פרק שנים אוחזין של"ז סק"ג, פרק המפקיד י' (קטע "ועוד רצה לומר").

קרקע

הסוברים שאע"פ שאין קרקע נגזלת אבל הרי הוא עובר על הלאו.

פרק שנים אוחזין של"ט.

שואל שלא מדעת

הסוברים שיש חיוב קרן גם כשאין קניני גזילה כמו בשואל שלא מדעת.

פרק שנים אוחזין של"ה, של"ט.

גזל מדבריהם

בענין "מציא חרש שוטה וקטן יש בהן גזל משום דרכי שלום", ע"י בערך אבידה - מציא חרש שוטה וקטן.

שינוי קונה

דברי הקצה"ח ששינוי קונה גם את דמי החפץ רק שחייב בתשלומין, אבל אין כאן שיור בקנינו.

פרק אלו מציאות י"ד (קטע "ועי' בקצה"ח").

שינוי גרוע בהדי יאוש

בענין מה שההקדש שמקדיש הגנב מהני

משום יאוש ושינוי השם: דברי הרמב"ן בענין למה צריכים גם יאוש.
פרק אלו מציאות ל"ז סק"ו (קטע "ושוב").

גניבת נפש

בענין גזילת נפש.
פרק המפקיד ב' סק"ו.

גרמא וגרמי

בענין אם גרמי חייב לפי רבי מאיר מהתורה או מדרבנן.

פרק המפקיד קפ"ו סק"ד.

שיטת הרמב"ם בענין מה נקרא גרמא ומה נקרא גרמי.

פרק המפקיד קס"ז (קטע "והנה קשה" וקטע "ברם להסמ"ע").

השיטה שגרמא וגרמי הם דבר אחד ושרבי מאיר מחייב גרמא.

פרק המפקיד קס"ז (קטע "ברם להסמ"ע").

בענין משסה כלבו של חבירו בחבירו.

פרק שנים אוחזין ר"ב.

שיטת הרמ"ה שבפורץ כותל בריא בפני בהמת חבירו וברחה, הפורץ חייב על הבהמה.

פרק שנים אוחזין קע"ג (קטע "ברם עי' בטור").

שיטת הרמ"ה שהיכא שהי' חייב לבנות כותל משום היזק ראי' ולא בנה ובאו גנבים הרי הוא חייב לשלם מה שגנבו, אבל רק אם התרו בו לבנות.

פרק שנים אוחזין קע"ג (קטע "ברם עי' בטור").

בענין אם המודה בחיוב גרמי פטור משום דחשיב מודה בקנס.

פרק המפקיד קפ"ו סק"ד.

בענין אם דנין גרמי בזה"ז.

פרק המפקיד קפ"ו סק"ד.

דבר שלא בא לעולם

בענין אם הטעם למה אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם הוא משום שחסירה סמיכות דעת, או האם הוא חסרון עצמי.

פרק המפקיד ט"ו (קטע "מיהו עי'")

ברמב"ן", כ"ב, כ"ט (קטע "ותי' בשם הרמב"ן").

שמהעובדא שהמקנה דבר שלא בא לעולם יכול לחזור בו אפילו לפי רבי מאיר, מוכח שכשהוא מקנה דבר שלא בא לעולם החלות חלה רק כשבא לעולם ולא בשעת ההקנאה.

פרק המפקיד ט"ז (קטע "ועכ"פ"). בענין אם פירות דקל דעבידי דאתו מהני לפי רבי מאיר משום דנחשב שהם בעולם, או האם הוא משום שבכה"ג שפיר יש סמיכות דעת.

פרק המפקיד כ"ב, כ"ט (קטע "ותי' בשם הרמב"ן").

הדרך שחל עכשיו על הזמן שלאחר שיבוא לעולם.

פרק המפקיד ט"ז (קטע "ועכ"פ" וקטע אחרון).

הדרך שלפי רבי מאיר לא חשיב שיש כאן עכשיו לפני שבא לעולם אפילו מעשה קנין, ומש"ה יכול לחזור בו ואין כאן חסרון של לא אתי דיבור ומבטל מעשה.

פרק המפקיד ט"ז (קטע "ועכ"פ").

ביאורים בהמחלוקת בין רב נחמן ורב הונא בדף ס"ו ע"ב במוכר פירות דקל.

פרק המפקיד ט"ז.

דברי הרשב"א במס' קידושין שהיכא שאמר מעכשיו אז לפי רבי מאיר כבר מעכשיו אינו יכול לחזור בו אבל צריכים שהשטר ישאר קיים, ודברי תוס' במכילתין שחולקים על זה וסוברים שיכול לחזור בו אבל אין צריכים שהשטר ישאר קיים.

פרק אלו מציאות כ"ב (קטע "והביא").

דברי השב שמעתתא שכשיש דין תורה על ולד, אין חזקת מרא קמא למי שהי' בעלים כשהי' עובר, כי הולד נחשב דבר חדש, וכדבר שלא בא לעולם בהיותו רק עובר, ושקשה על זה מהסוגיא של מחליף פרה בחמור וילדה דאיתא בגמ' ששפיר יש כאן חזקת מרא קמא.

פרק שנים אוחזין רע"ד.

בענין פירות דקל, ודקל לפירותיו.

פרק המפקיד ט"ו - ל'.

בענין מוכר פרה לכפילא.

פרק המפקיד ט"ו - ל'.

בענין מוכר עבד לקנס.

פרק המפקיד ט"ו - ל'.

דיבור מבטל דיבור

הדרך שטעמו של ריש לקיש שסובר לא אתי דיבור ומבטל דיבור הוא משום שהוא סובר שכבר עכשיו חלה האישות על הזמן שלאחר ל' ומש"ה הרי זה בגדר מעשה ולא רק דיבור.

פרק המפקיד ט"ז (קטע "ועכ"פ" וקטע אחרון).

דיינים

בענין אם למסקנא נשאר דין שאין דנין דיני קנסות בבל או האם נשאר רק הכלל שאין דנין דבר שאינו שכיח וכן דבר שאין בו חסרון כיס.

פרק המפקיד קפ"ו סק"ו.

"נאמן דין לומר לזה זכיתי ולזה חייבתי וכו'": הטעם למה הוא נאמן.

פרק שנים אוחזין ל"ח סק"ב (קטע ראשון).

"אבל אין בעלי דינין עומדים לפניו אינו נאמן": בענין אם נאמן מיהא כעד אחד.

פרק שנים אוחזין ל"ח סק"ב (קטע "והנה בתוספתא שם").

בענין למה אינו נאמן כשנים לפי הסוברים שעד אחד נאמן בממון כשנים כשאינו בא להוציא ממוחזק, שהרי איירי שם כשאין מוחזק.

פרק שנים אוחזין שי"ד סק"ב.

דיני שמים

דרכו של הקצה"ח שחייב תשלומין מדיני שמים, ועונש בידי שמים, הרי הם שני דברים נפרדים.

פרק המפקיד קפ"ה.

הודאת בעל דין כמאה עדים דמי

מהות הנאמנות

בענין אם הודאת בע"ד מהני משום נאמנות מקרא דכי הוא זה (רש"י) או משום התחייבות.

פרק שנים אוחזין ע"א (קטע "והא"), צ"ד (קטע "מיהו לפ"ז"), צ"ד* סק"ב, צ"ז סק"א סק"ב, ק' סק"ד (קטע "מיהו בהודאת בעל דין"), קב"א, קס"ג, קפ"ז, פרק המפקיד נ"ג (קטע "עוד י"ל" וקטע "ונראה שגם בנוגע").

דרכו של התרומת הכרי שהודאת בעל דין מהני מדין נאמנות כמאה עדים רק בפני ב"ד, אבל אם הודה חוץ לב"ד בפני עדים ואמר אתם עדי הרי זה מהני רק מדין שויה אנפשי' איסור גזילה, דסברא היא שהוא שיועד שאסור צריך לפרוש וכופין אותו על זה, ודרכו של הקצה"ח שגם הכח של נאמנות גמורה של הודאת בעל דין מהני גם חוץ לב"ד באתם עדי.

פרק שנים אוחזין צ"ז סק"ב סק"ג.

הדרך שהודאת בעל דין מהני מדין נאמנות מקרא דכי הוא זה ושסברת הפסוק היא משום שאם אינו אמת מסתמא לא הי' אומר לחובתו.

פרק שנים אוחזין צ"ה סק"ג.

הדרך שבכל הודאת בעל דין יש גם אנן סהדי מצדנו (חוץ מהגזירת הכתוב של נאמנות שנלמד מהפסוק) שאם לא הי' אמת לא הי' מודה.

פרק שנים אוחזין צ"ד* סק"ב, צ"ז סק"א.

קושיית הקצה"ח בסי' ל"ד מגלן שמהני הודאת בעל דין אפילו כנגד עדים.

פרק שנים אוחזין צ"ז סק"א סק"ב, קב"א.

בענין אם אמרינן הודאת בעל דין כמאה עדים דמי גם היכא שהוא עושה את עצמו רשע.

פרק שנים אוחזין צ"ז*, קס"א סק"ב (קטע ראשון).

דברי הריטב"א שהיכא שבהודאתו על ממון הרי הוא עושה את עצמו רשע הרי הוא נאמן כי מאמינים לו רק על התוצאה שהוא חייב ממון, אבל אין מאמינים לו על המעשה, אלא פלגינן דיבורו.

פרק שנים אוחזין צ"ז* סק"א, קס"א סק"ב (קטע ראשון).

דברי הקו"ש שפלגינן נאמנות ומאמינים לו גם על המעשה, אבל רק לענין לחייבו ממון אבל לא לענין לקבוע שהוא רשע.

פרק שנים אוחזין צ"ז* סק"א*.

בענין היכא שהוא אומר גנבתי ואין לו לשלם, האם הוא נמכר על גניבתו על פי הודאת פיו.

פרק שנים אוחזין צ"ז* סק"א*.

ציורים שונים של הודאה

בענין הודאת בעל דין היכא שהודה שלא בפני בעל דינו, וכן היכא שהודה מעצמו בלי תביעה, עי' בערך מודה במקצת - הודאה קודם תביעה או בלי תביעה כלל.

בענין הודאת בעל דין שלא בפני ב"ד של ג', עי' בערך מודה במקצת - הודאה שלא בפני ב"ד.

בענין אם חשיב הודאת בעל דין היכא שהוא עצמו לא ידע שהוא מתחייב ע"י דבריו.

פרק שנים אוחזין ע"א (קטע "והא").

שאם נאמר שבציור הנ"ל אינו מתחייב משום הודאת בע"ד א"כ היכא שאמר שאכל פירות ג' שנים (ויש לו חזקת ג' שנים) ואין לו עדים על זה, אע"פ שהוא מפסיד את השדה אבל אי אפשר לחייבו על הפירות משום הודאת בעל דין כי הוא אמר דבריו בתורת טענת פטור כדי לזכות בהשדה ע"י חזקת ג' שנים.

פרק שנים אוחזין ע"א (קטע "ובאמת").

דברי הקצה"ח שאם בשעה שהודה אינו מתחייב אין על זה שם של הודאת בעל דין ויכול לחזור בו לפני שנתחייב.

פרק שנים אוחזין ל"א (קטע "והקצה"ח"), פרק המפקיד נ"ג (קטע "מיהו לכאורה").

בענין אם חשיב הודאת בעל דין היכא שהוא מודה משום שהוא מאמין לאדם אחר.

פרק המפקיד נ"ג (קטע "עוד י"ל בביאור").

בענין הודאה נגד הודאה.

פרק שנים אוחזין נ"א, קב"ג, רל"ט (קטע "שו"ר בשער משפט").

בענין אם מהני חמ"ק היכא שיש הודאה כנגד הודאה, ע"י בערך חזקת מרא קמא.

בענין היכא שהודה שגול חפץ פלוני מראובן ושוב הודה שלא גזלו מראובן אלא משמעון.

פרק שנים אוחזין נ"א.

שהיכא שבעל דין אחד עשה ודאי הודאה והבעל דין השני עשה ספק הודאה, אזלינן בתרו הודאי הודאה.

פרק שנים אוחזין רל"ט (קטע "והנה היכא").

הסברא ששייך לומר שהודאת בע"ד כמאה עדים דמי רק היכא שהודה שעשה מעשה של התחייבות של ממון, כלומר שהמעשה מחמת עצם טבעו הרי הוא מעשה של התחייבות של ממון, כגון היזק או גזילה, אבל לא כגון היכא שאשה האכילה את בעלה פירות שאינם מעושרים דרבנן קנסו את כתובתה דבכה"ג אם הודתה בכך לא מהני הודאת בע"ד להפסידה כתובתה.

פרק שנים אוחזין צ"ז * סק"ד.

בענין היכא שנקט המוכר זוזי מתרוייהו, ואחד מהקונים מודה שהוא זה שנתן את הכסף בעל כרחו של המוכר, ותובע כספו בחזרה, והמוכר טוען שהוא זה שנתן מדעתו, האם זה נחשב שהקונה עושה הודאת בעל דין שהוא אינו זה שקנה וממילא יהי' נאמן ויקבל את כספו בחזרה, או האם זה נחשב שהוא תובע את כספו.

פרק שנים אוחזין ל"ז סק"א.

טענו חטין והודה לו בשעורין

הטעמים למה טענו חטין והודה לו בשעורין פטור מדמי שעורין.

פרק שנים אוחזין קפ"ה (קטע ראשון), קפ"ו, קפ"ז, רל"ו (קטע "ועי' בשער משפט" ולהלן שם).

דברי הרא"ש שאם טענו חטין בתאריך אחד והודה לו בשעורין בתאריך אחר, חייב.

פרק שנים אוחזין קפ"ה (קטע "שו"ר").

בענין מה שבטענו חטין והודה לו בשעורין אע"פ שפטור מדמי שעורין אבל תפיסה מהני.

פרק שנים אוחזין רל"ו (קטע "ועי' בשער משפט" ולהלן שם).

בענין אם רבן גמליאל שמחייב בטענו חטין והודה לו בשעורין נתכוין לחייב רק שבועת מודה במקצת או האם גם בתשלומי שעורין.

פרק שנים אוחזים קפ"ה, קפ"ו.

חזרה מהודאת בעל דין

המחלוקת בין הרמב"ם והרשב"א: דהרמב"ם סובר שבהודאת בעל דין נגד עדים הרי הוא יכול לחזור בו לצד העדים, והרשב"א סובר שאינו יכול.

פרק שנים אוחזין ק', ק"א, רל"ג סק"ב, סק"ד (קטע אחרון) (נתייה"מ), פרק המפקיד ט' (קטע "וצ"ל").

דברי השט"ם בשם התשב"ץ בענין הנ"ל.

פרק שנים אוחזין קכ"ה (קטע "ועי' בשט"ם כאן").

דברי הנ"י שהרמב"ם סובר שיכול לחזור בו רק לפני שבאו העדים אבל לא אחרי שבאו העדים.

פרק שנים אוחזין ק' סק"ד.

דברי הנ"י שהרמב"ם סובר רק שיכול לחזור ולומר נזכרתי שפרעתי אבל אינו יכול לחזור בו לגמרי ולומר לא לויתי.

פרק שנים אוחזין ק' סק"ד.

בענין היכא שיש לו נאמנות לצד אחד אבל לא להצד השני, וכגון הודאת בעל דין, או אב שאמר קידשתי את בתי, האם אפשר לו לעקור את דבריו ע"י נתינת אמתלא שאומר טעיתי, ולמה צריכים לכה"פ שיהי' לו אמתלא.

פרק שנים אוחזין צ"ז סק"א, ק', ק"א (קטע "והנה בספר" וקטע אחרון).

הדרך שבהודאת בעל דין לא נאמרה הגזירת הכתוב של אינו חוזר ומגיד אלא הדין נותן ששפיר יוכל לחזור בו כיון שהוא אומר עכשיו טעיתי ושלפי דבריו עכשיו יוצא שמעולם לא הודה, רק שבכל זאת לא מהני משום שאין לו שום נאמנות להגיד טעיתי כי אדם קרוב אצל עצמו, ומש"ה כשיש לו מיגו הרי הוא שפיר יכול לחזור בו.

פרק שנים אוחזין ל"א (קטע "ונראה"), ק' סק"ד (קטע "מיהו בהודאת" ולהלן שם).

פרק שנים אוחזין ק"ס*.

בענין "מודה בשטר שכתבו אין צריך לקיימו וגובה מנכסים משועבדים" (בדף ע"ב): למה לא חשיב הודאת בעל דין במקום שחב לאחרים.

פרק שנים אוחזין קמ"ז.**הוראה**

שמרימר אינו סובר שההלכה היא כאביי ביע"ל קג"ס.

פרק אלו מציאות ל"ד.

שדרך הרמב"ם היא להמשך אחר הירושלמי היכא שבהבלי יש שניויא דחיקא (חכם צבי בסי' קס"ו, וכעין זה כתב המהרי"ק בשורש ק').

פרק אלו מציאות ל"ז סק"ד.**הזמה**

בענין מה שהביאו שהרמב"ם סובר שהיכא שע"י ההזמה נעשה גם הכחשה בגוף העדות, אין דנין דין הזמה אלא דין הכחשה.

פרק שנים אוחזין קכ"ב.

דברי הנתיחה"מ שבאיסורין, אפילו כשצריכים שני עדים (כגון נגד חזקה), אבל כיון שאין צריכים הגדה בב"ד אינם מתחייבים בכאשר זמם אפילו אם העידו בב"ד, ודברי הקובץ הערות שלפ"ז הה"נ שאין פסול קורבה, ודברי הקצה"ח ששפיר חייבים בכאשר זמם.

פרק שנים אוחזין קי"ז בההערה.**היזק ראי'**

שיטת הרמ"ה שהיכא שהי' חייב לבנות כותל משום היזק ראי' ולא בנה ובאו גנבים הרי הוא חייב לשלם מה שגנבו, אבל רק אם התרו בו לבנות.

פרק שנים אוחזין קע"ג (קטע "ברם עי' בטור").**הפה שאסר הוא הפה שהתיר**

בענין אם הכוונה בהפה שאסר היא למיגו רגיל של אי בעי שתק, או האם הוא כח חדש, וביאור הכח החדש.

פרק שנים אוחזין כ"ז (קטע "וי"ל שאין כוונת" ולהלן שם), ל"ג (קטע "וע"ע בריטב"א" וקטע

הסוכרים שאינו יכול לחזור בו מהודאת בעל דין ולומר טעיתי אפילו אם יש לו מיגו. ובענין אם הטעם למה לא מהני מיגו הרי זה משום שיש אנן סהדי שלא טעה ולכן חשיב מיגו במקום עדים, או האם גם בלא טעם זה אינו יכול לחזור בו כי ההודאת בע"ד עצמה הרי היא כעדים וממילא הוי מיגו במקום עדים.

פרק שנים אוחזין ק' סק"ד (קטע "וע"ע ברא"ש" ולהלן שם).

דברי הנתיחה"מ שאם הודה חוץ לב"ד יכול לחזור בו ולומר טעיתי, אבל אם הודה בפני ב"ד אינו יכול לחזור בו ולומר טעיתי אפילו אם באים עדים.

פרק שנים אוחזין רל"ג סק"ד (קטע אחרון).

"כל האומר לא ליתתי כאומר לא פרעתי".

פרק שנים אוחזין ס"ח (קטע "ותי' הרשב"א" ולהלן שם).

דברי המבי"ט דהיינו רק היכא שגם עכשיו הרי הוא ממשיך לטעון לא ליתתי, אבל יכול הוא לטעון ליתתי ופרעתי כיון שיש עדים שאומרים כן.

פרק שנים אוחזין ק' סק"ג.**חב לאחריני**

בענין אם מה שהודאת בע"ד לא מהני כשחב לאחריני הרי זה משום דחשיב שאומר על אחר ולא על עצמו או האם זה רק משום חשש קנוניא.

פרק שנים אוחזין צ"ד*, צ"ז סק"א.

דברי הכ"מ שהיכא שיש ב' שטרות, ואחד מהם פסול, אין שיעבוד קרקעות כי צריכים לדעת בדוקא איזה שטר הוא הכשר. והאפשרות שלעולם מודה הכ"מ שיש שיעבוד, רק שכוונתו לומר שאין את הדין של אין נשבעין על כפירת שיעבוד קרקעות. ובענין אם הלוה נאמן בכה"ג לברר לנו איזה שטר הוא הכשר או האם זה נקרא שהוא חב לאחריני כיון שהוא גורם עי"ז גבי' מן הלקוחות (לפי הדרך הראשון הנ"ל). אבל עכ"פ לכאורה לא נאמר על כה"ג חידושו של הגרי"ז שיש נאמנות מחודשת של בעל השטר.

אחרון), מ' (קטע "וי"ל"), ש"ז, ש"ח (קטע "וראיתי" ולהלן שם).
בענין אם מהני היכא שאמר את החלק השני לאחר כדי דיבור מהחלק הראשון.
פרק שנים אוחזין כ"ז (קטע "וי"ל שאין כוונת").

בענין היכא שנתבטל הפה שאסר לאחר זמן ע"י שבאו עדים על החלק הראשון, האם אכתי מהני משום שנשאת הראי' שהוא אומר אמת ממה שלא שתק (ואין חוששין שמא לא שתק כי חשש שמא יבואו עדים על תחילת דבריו ולכן רצה שיהי' לו הפה שאסר).

פרק שנים אוחזין ל"א (קטע "מיהו הקצה"ח"), מ' (קטע "מיהו צ"ע"), ע' (קטע "והנה הר"ן").
בענין אם מהני הפה שאסר להוציא ממון.
פרק שנים אוחזין כ"ז (קטע "וי"ל שאין כוונת" ולהלן שם).

בענין הפה שאסר נגד עדים.
פרק שנים אוחזין כ"ז (קטע "ודע"), קפ"ט (קטע "מיהו באמת").

בענין הפה שאסר נגד "ודאי".
פרק שנים אוחזין ל"ג (קטע "וע"ע בריטב"א" וקטע אחרון).

הפקר

בענין הפקר על דבר שאינו ברשותו, ע"י בערך אינו ברשותו - דיני דבר שאינו ברשותו.

בענין מגבי' הפקר לחבירו, ע"י בערך זכי' - מיגו זכאי לנפשי' זכי נמי לחברי'.

שיטת רבי יוסי שבהפקר הרי החפץ שייך להמפקיר עד דאתי לרשות זוכה, ושלפי רבי יוסי המפקיר יכול להתחרט קודם שזכה בו אחר.

פרק אלו מציאות כ'.

בענין אם הפקר הוא רשות בפני עצמה השייכת לכל, או האם הגדר של הפקר הוא שאינו שייך לאף אחד.

פרק אלו מציאות כ"ב (קטע "ועכ"פ לכאורה שני הדרכים").

הסוברים שמן התורה הרי הוא צריך

להפקיר בפני אחד, ושמדרבנן צריכים ג'. והסוברים שמדאורייתא מהני בינו לבין עצמו אבל מדרבנן צריכים ג', והסוברים שגם מדרבנן מהני בינו לבין עצמו ואין צריכים ג' אלא לענין להיות פטור ממעשר.

פרק אלו מציאות ט' סק"ב.

הסוברים שצריכים להפקיר בפה ולא מהני בלב.

פרק אלו מציאות ט' סק"א (קטע אחרון).

הדרך שמה שעושהו הפקר אינו המעשה הפקר, אלא העובדא שבלבו אינו רוצה שיהי' שלו, ואפילו אם נאמר שצריכים שיפקיר בפני אחד או בפני שלשה מן התורה, אבל אין זה אומר שמה שעושה את ההפקר הרי זה המעשה הפקר שלו, אלא י"ל שהדין האמור בזה הוא שאחד או שלשה צריכים לדעת אודות רצונו.

פרק אלו מציאות כ"ב (קטע "ויראה לומר").

בענין הבטח קונה בהפקר.

פרק שנים אוחזין ל"ד*, ל"ד**,* ל"ו.

בענין המפקיר לאחר זמן.

פרק אלו מציאות כ"ב.

הקדש

בענין שאי אפשר להקדיש דבר שאינו ברשותו, ע"י בערך אינו ברשותו - דיני דבר שאינו ברשותו.

שיטת תוס' בב"ב דף ע"ט ע"א שהקדש אינו קונה מהפקר ע"י קנין חצר.

פרק אלו מציאות כ"ב (קטע "ועי' בחידושי הגרש"ש").

בענין אם כשאדם מקדיש הרי הוא נותן את הממונות להקדש ואילו הקדושה היא תוצאה מהממונות, או האם להיפך (וכן יש לחקור דאולי המקדיש פועל את שני הדברים בדרך ישיר).

פרק שנים אוחזין רנ"א.

דברי הגרש"ש שהאמירה אינה מקנה את החפץ לגבוה, אלא הרי היא מעמידה את החפץ ברשות גבוה, וגוף העובדא שהחפץ

נמצא ברשות גבוה הרי זה המעשה קנין שמקנה לגבוה.

פרק אלו מציאות כ"ב (קטע "והנה נראה").

בענין שבאמירתו לגבוה ליכא חסרון של כלתה אם אמר "לאחר שלשים יום", ולמה (דברי הר"ן דהיינו משום הא לחוד שאמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט דמי, אפילו בלי לומר כדבריו להלן שם, הובא להלן בסמוך כאן, דהוי כאומר מעכשיו).

פרק אלו מציאות כ"ב (קטע "והנה בנדרים" ולהלן שם).

בענין דברי הר"ן שאם הקדיש לאחר ל' אינו יכול לחזור בו כי הרי זה נשאר מעכשיו ולאחר ל', ודברי הרשב"א דהוי משום שאמירתו חשיבא מעשה ואין דיבור מבטל מעשה.

פרק אלו מציאות כ"ב (קטע "והנה אולי" ולהלן שם).

הדרך שהקדש נפעל רק ע"י הרצון של הבעלים להקדיש, ומה שצריכים הפלאה ודיבור הרי זה רק תנאי, אבל הרצון הוא הדבר שפועל את החלות.

פרק אלו מציאות כ"ב (קטע "וראיתי").

דברי בר פדא ורב המנונא שגם קדושת דמים לא פקעה בכדי.

פרק שנים אוחזין רנ"ז סק"ב (קטע אחרון).

דברי עולא ורבא שקדושת דמים פקעה בכדי אבל לא קדושת הגוף.

פרק שנים אוחזין רנ"ז סק"ב (קטע אחרון).

שגם לפי עולא ורבא היכא שהקדיש לעולם (ולא רק לזמן) גם קדושת דמים לא פקעה בכדי אלא רק ע"י פדיון אבל לא משום גורם אחר.

פרק שנים אוחזין רנ"ז סק"ב (קטע אחרון).

המחלוקת בין רב ושמואל בחולין דף קל"ט אם תרנגולת שמרדה פקעה קדושתה או האם אמרינן כל היכא דאיתי' בי גזא דרחמנא איתא.

פרק שנים אוחזין רנ"ז סק"ב (קטע "והנחלת דוד") סק"ד.

התחייבות

ע"י עוד בערך קנין - קנין דברים וקנין אתן.

הדרך שהיכא שנתחייב אדם לחבירו לתת לו חפץ מסוים, ונתחייב לו כן ב' פעמים, יש עליו רק חיוב אחד לתת, וממילא אם יתנהו ושוב יקנהו אינו חייב לתתו פעם שני, אבל היכא שנתחייב לחבירו לתת לו דמי חפץ מסוים ב' פעמים, הרי הוא חייב לתת את שני הסכומים.

פרק המפקיד קל"ד (קטע "מיהו יש גם לומר").

זכי'

בענין זכיית קטן לעצמו, ע"י בערך קטן וקטנה - זכי'.

בענין זכי' בשביל שוטה, ע"י בערך שוטה.

כללי

דברי תוס' בכתובות שזכי' היא מטעם שליחות כי אנן סהדי שעושה אותו שליח, ודברי רש"י בענין זה, ודברי הקצה"ח שהתורה עושה אותו שליח.

פרק שנים אוחזין שכ"ח, של"ב סק"ה, של"ג.

הדרך שאפילו אם זכי' היא מטעם שליחות, אבל אכתי יש חילוק ביניהם, והיינו שבשליחות חשיב כאילו הזוכה עצמו עשה את המעשה קנין, ואילו בזכי' הכוונה היא שהמעשה קנין עולה בשבילו, ושייך לו, כמו בשליחות, אבל אינו כאילו הוא עצמו עשהו (וזכי' לאו מטעם שליחות פירושה הוא שהמעשה שייך לזה שעשה אותו רק שהזוכה מקבל את התוצאות של המעשה).

פרק שנים אוחזין של"ב סק"ה.

בענין זכין מאדם: דברי שו"ת ראשי בשמים שזכין מאדם לא מהני אם זכי' אינה מטעם שליחות, אבל אם היא מטעם שליחות שפיר מהני, ודברי הפ"י שאפשר לומר זכין מאדם אפילו אם זכי' אינה מטעם שליחות.

פרק אלו מציאות ל"ב.

המחלוקת בין תוס' והרמב"ן בענין אם

הטעם של רבי יוחנן שסובר שהמגבי' מציאה לחבירו קנה חבירו הוא משום דס"ל דלא חשיב חב לאחריני או האם טעמו הוא משום דס"ל שמיגו דאי בעי זכי לנפשי' זכי נמי לחברי'.

פרק שנים אוחזין שכ"ט סק"ב.

בענין איך אפשר לקנות מציאה ע"י קנין חצר אם סוברים שמגבי' מציאה לחבירו לא קנה חבירו.

פרק שנים אוחזין של"ב סק"ט.

הדרך שהיכא שהגבי' יחד עם חבירו, ואינו מגבי' גם בשביל חבירו כי הוא חושב שהוא עצמו הגבי' קודם, סגי בכך וגם חבירו קונה, ואין זה נחשב שהחצי השני מונח על גבי קרקע אלא כיון שאם הי' יודע שהגביהו יחד הי' מתכוין גם לחבירו סגי בזה בשביל המגבי' מציאה לחבירו.

פרק שנים אוחזין נ"ג (קטע אחרון).

מיגו דזכי לנפשי' זכי נמי לחברי'

שמיגו דזכי לנפשי' זכי נמי לחברי' מהני רק אם הוא מכוון באמת לזכות לחבירו וכמו במגבי' מציאה לחבירו.

פרק שנים אוחזים של"ו, של"ז, שמ"ה.

בענין אם מיגו דזכי לנפשי' זכי נמי לחברי' פירושו הוא שמיגו שהוא עושה לעצמו הרי הוא יכול להיות שלוחו של השני אע"פ שיש עבירה או שחב לאחורים, ומהני באמת מדין זכי' מטעם שליחות, או האם הכוונה היא שמיגו דזכי לנפשי' זכי נמי לחברי' בלי שום גדר של זכי' מטעם שליחות, אלא מיגו שהקנין שלו חל, חל גם הקנין של חברי'.

פרק שנים אוחזין של"ו, של"ז סק"א (קטע "מיהו באמת" ולהלן (שם), שמ"ז.

שיטת רש"י בדף ח' ע"א דמהני אפילו לדבר עבירה דהיינו כשגונב.

פרק שנים אוחזין של"ז סק"א (קטע "והנה יש לתלות" ולהלן (שם).

בענין אם מהני אפילו לקטן, דהיינו שמיגו דזכי לנפשי' זכי נמי לקטן.

פרק שנים אוחזין של"ז סק"א (קטע "והנה יש לתלות").

בענין היכא שהוא יכול לקנות בלא סיועו של חבירו, האם יותר קל לומר מיגו דזכי לנפשי' זכי נמי לחברי', או האם יותר קשה לומר כן.

פרק שנים אוחזין של"ח סק"ב.

חובל

משמעות דברי רש"י ששמין את הנחבל כעבד עברי, ודברי הרא"ש ששמין אותו כעבד כנעני.

פרק שנים אוחזין קע"ו (קטע "ושוב כתב הקצה"ח").

בענין אם נזק הוא תשלומי הפסד שהפסיד את הנחבל, או האם הוא גזיה"כ של תשלומין כפי שוויות אברו של הנחבל.

פרק שנים אוחזין קע"ו (קטע "ותי").

טעם למה אדם דאזיק אדם חייב ד' דברים.

פרק שנים אוחזין קע"ו (קטע "ותי").

חוזר וטוען

בענין אם הטעם למה אינו חוזר וטוען הוא משום שמיקרי שעשה הודאת בעל דין נגד הטענה השני' והודאת בע"ד כמאה עדים דמי, או האם הוא משום שהוחזק כפרן.

פרק שנים אוחזין ל"א (קטע "והנה עיין ברא"ש"), ק' סק"ד (קטע "ועי' בב"ב"), פרק המפקיד צ"ו (קטע אחרון).

בענין היכא שיש עדים לטענתו השני'.

פרק שנים אוחזין ל"א (קטע "והנה עיין ברא"ש"), ק' סק"ד (קטע "ועי' בב"ב").

בענין אם הוא יכול לחזור ולטוען ע"י נתינת אמתלא למה לא טען כן בתחילה.

פרק שנים אוחזין ק"א (קטע "ועי' באמת בקצה"ח").

שיטת הרמב"ם שמפטור לפטור הרי הוא יכול לחזור.

פרק שנים אוחזין ל"א (קטע "ונראה"), ק' (קטע אחרון), פרק המפקיד נ"ג קטע "מיהו לכאורה").

משמעות דברי הרמב"ם שמהני מה שחזר מפטור לפטור אפילו אם אח"כ באו עדים נגד טענתו הראשונה, והרמ"ה שחולק על זה. פרק שנים אוחזין ל"א (קטע "מיהו הקצה"ח").

חזקה

בענין חזקה נגד עד אחד, עיין בערך עד אחד - עד אחד נגד חזקה, ובידו.

בענין חזקה במקום תרי ותרי, עי' בערך עדות - תרי ותרי.

בענין חזקת שלש שנים, עי' בערך חזקת שלש שנים.

בענין חזקת מרא קמא, עי' בערך חזקת מרא קמא.

בענין חזקה שאין עמה טענה, עי' בערך טענה - חזקה שאין עמה טענה.

בענין חזקה בהדי כחות אחרים, עי' בערך מוחזק - מוחזק נגד צירוף כוחות אחרים.

בענין קנין חזקה, עי' בערך קנין חזקה.

בענין אם חזקה דמעיקרא מהני משום דחשיב בירור, או האם זה בגדר גזיה"כ של התנהגות במצב של ספק.

פרק שנים אוחזין ל"ד (קטע "עוד יש לפרש כוונת תוס' בתירוצם"), ע"ב (קטע "והנה הנתיה"מ"), רע"ב (קטע "וביאר"), רפ"ב (קטע "והנה בחולין"), ש"ה סק"א (קטע "מיהו רעק"א"), פרק המפקיד קע"ח (קטע אחרון).

סברת הקובץ הערות שחזקה מהני רק היכא שהאיסור חל בתחילה לעולם, אבל היכא שהאיסור נובע מהמצב של כל רגע ורגע לא אזלינן בתר חזקה להתנהג כאילו האיסור המשך.

פרק שנים אוחזין ר"ו (קטע אחרון), רע"ג (קטע "ויש ליישב").

בענין היכא שנתגלה שנהגנו בטעות, האם שייך לומר שבכל זאת נוצרה חזקה.

פרק שנים אוחזין ל"ד (קטע "עוד יש לפרש כוונת תוס' בתירוצם"), רל"ו

(קטע "ברם יש ליישב" ולהלן שם), רמ"ב סק"א (קטע "מיהו י"ל"), פרק המפקיד קע"ח (קטע אחרון). בענין אם בספיקא דדינא אזלינן בתר חזקה דמעיקרא.

פרק שנים אוחזין רע"ג* (קטע "וי"ל").

בענין היכא שהוא מתחייב חלק מהתביעה כי יש נגדו חזקה דמעיקרא, האם מתגלה שהי' חייב לשלם את החלק ההוא כל הזמן או האם הוא מתחייב רק בשעת גמר דין.

פרק שנים אוחזין ע"ב (קטע "והנה הנתיה"מ").

הדרך שרובא וחזקה רובא עדיף כי רוב הוא בגדר בירור ואילו חזקה היא בגדר גזירת הכתוב של התנהגות במצב של ספק וממילא לאחר שנתברר הספק ע"י הרוב אין כאן ספק ולא שייך הגזירת הכתוב של חזקה.

פרק שנים אוחזין רפ"ב (קטע "והנה בחולין").

חזקת מרא קמא

חקירת הקונטרס הספקות אם חמ"ק מהני מדין מוחזק או מדין חזקה דמעיקרא.

פרק שנים אוחזין י"ז (קטע "והנה בנוגע"), כ"ז (קטע "והנה יש"), כ"ח, ל"ב (קטע "ועי' בשט"מ"), ג"ח (קטע "והנה בנוגע"), ס"ב, רס"ח, רע"א* (קטע אחרון), רע"ב (קטע "וביאר"), רע"ג (קטע "ויש ליישב"), רע"ד (קטע "א"), שט"ו סק"א (קטע "מיהו אם נאמר"), פרק המפקיד ק"ז (קטע אחרון).

בענין אם בעל דין חייב להשתמש בהחזקת מרא קמא שלו (היכא שיצא מזה חוב).

פרק המפקיד ק"ז (קטע "וי"ל" שכוונת הש"ך" ולהלן שם).

דברי הבית יעקב שחזקת מרא קמא שייך רק כשדנין על חפץ מסוים אבל לא כשדנין על חוב אם הלוח חייב לשלם ממעותיו, ודברי רעק"א שחולק על זה.

פרק שנים אוחזין, רע"ב (קטע "והנה ממנה"), רע"ג* (קטע "וי"ל").

בענין אם מהני חמ"ק בספיקא דדינא.

פרק שנים אוחזין רע"ג* (קטע "וי"ל").

בענין מיגו נגד חזקת מרא קמא.

פרק שנים אוחזין כ"ח.

בענין רוב נגד חמ"ק.

פרק שנים אוחזין כ"ח (קטע "והנה עי' בקו"ש").

בענין ברי ושמא נגד חמ"ק.

פרק שנים אוחזין כ"ח (קטע "והנה עי' בקו"ש"), רע"ג* (קטע "ועוד מקשים מהא דסובר").

בענין דאזלינן בתר המוחזק קמא.

פרק שנים אוחזין רל"ו (קטע "ועי' בשער משפט"), רל"ט, רמ"ב סק"א (קטע "וי"ל" ולהלן שם), סק"ב סק"ד סק"ה, רמ"ח (קטע "ונראה ליישב" ולהלן שם), רנ"ה (קטע "והנה יש עוד דבר"), רס"ב (קטע "עוד יש ליישב" וקטע אחרון).

בענין למה בתקפו כהן לספק בכור לא דנו מצד שיש להישראל חזקת מרא קמא מזמן שהי' עובר (או האם באמת דבר זה שפיר נידון בהגמ').

פרק שנים אוחזין רס"ח, רע"ב, (קטע "וביאר" ולהלן שם), רע"ג, רע"ד.

בענין הנ"ל: בענין אם כשיש דין תורה על ולד הרי זה נקרא שיש חזקת מרא קמא למי שהי' בעלים כשהי' עובר, או האם הולד נחשב דבר חדש וכדבר שלא בא לעולם בהיותו רק עובר.

פרק שנים אוחזין, רע"ב (קטע "וביאר" ולהלן שם), רע"ד.

חזקת שלש שנים

בענין המחלוקת בין הרשב"ם ותוס' אם מי שיש לו חג"ש צריך להשבע שבועת היסת.

פרק שנים אוחזין ע"ה סק"ד, פרק המפקיד נ"ג (קטע "ועוד יש להעיר").

הסברא שהיכא שאמר שאכל ג' שנים ואין לו עדים על זה, אע"פ שהוא מפסיד את השדה אבל אי אפשר לחייבו על הפירות משום הודאת בעל דין כי הוא אמר דבריו

בתורת טענת פטור כדי לזכות עי"ז בחזקת ג' שנים.

פרק שנים אוחזין ע"א (קטע "ובאמת").

חלות דין

שההבדל בין היכא שאומר שהוא מקנה "מעכשיו" אם יקרה כך וכך, לבין היכא שהוא אומר "מעכשיו ולאחר זמן", הוא שבהציור הראשון הרי הוא מקנה מעכשיו ממש אם יקרה הדבר שהזכיר, וכשקרה מתגלה שכבר הקנה מאז, אבל כשהוא אומר מעכשיו ולאחר זמן הכוונה היא שבכוא הזמן הקנין יחול למפרע.

פרק המפקיד ל"ד.

חמסן

דעת תוס' שחמסן דיהיב דמי אינו עובר בלא תחמוד ובלא תגזול.

פרק שנים אוחזין רי"א, רי"ג, רי"ד, רט"ו.

דברי הקובץ שיעורים שמה שאינו עובר הרי זה דוקא אם נתן את הדמים לפני שלקח את החפץ.

פרק שנים אוחזין רי"א (קטע "ועי' בקו"ש").

חנוני

בענין חנוני על פנקסו, עי' בערך טוען ונטען - חנוני על פנקסו.

חסיד

שהדברים שהוגדרו כמדת חסידות מוטלים רק על מי שהגיע למדריגת חסיד.

פרק המפקיד קפ"ז (קטע "והנה בסי' רכ"ב").

טומאה

בענין מה שרוב לצד הטומאה מהני לטמא בספק טומאה ברה"ר (דברי רעק"א כהנ"ל).

פרק שנים אוחזין רפ"א* (קטע "א").

טוען ונטען

עי' עוד בערך טענה, ובערך יהא מונח, ובערך שנים אוחזין, ובערך שודא דדיינא, ובערך נאמנות המוכר.

סומכוס ורבנן.

דעת הרשב"ם שההלכה היא כסומכוס שסובר ממון המוטל בספק חולקים ולא אמרינן הממע"ה.

פרק שנים אוחזין י"ז (קטע "מיהו י"ל שתוס"י).

ביאור המחלוקת בין רבה בר רב הונא ורבא בענין אם סומכוס אמר גם בכרי וברי או רק בשמא ושמא.

פרק שנים אוחזין נ"ח.

בענין הדרך שטעמו של סומכוס למה ממון המוטל בספק חולקים הרי זה כי הו"ל כאילו שניהם מוחזקים כיון שיש דררא דממונא.

פרק שנים אוחזין ט"ו, י"ז (קטע "מיהו י"ל שתוס"י), נ"ח, ר"ס (קטע "ונראה לבאר").

הסברא שטעמו של סומכוס הוא משום שבכלל לא ס"ל מוחזקות.

פרק שנים אוחזין נ"ח (קטע "מיהו ע"י בכתובות").

בענין אם טעמם של רבנן הוא משום דלא סבירא להו שע"י שיש דררא דממונא הוי כאילו שניהם מוחזקין, או האם גם הם מודים שאפשר לומר כן רק דס"ל שלא אמרינן כן היכא שאחד מהם מוחזק במציאות.

פרק שנים אוחזין ט"ו, י"ז (קטע "מיהו י"ל שתוס"י).

א"נ שהם סוברים שהיכא ששניהם מוחזקין על הכל (כגון בהציור הנ"ל דהוי כאילו שניהם מוחזקין בכל) לא אמרינן יחלוקו אלא משאירים את הממון איפוא שהוא.

פרק שנים אוחזין ר"ס (קטע "ונראה לבאר").

בענין שגם רבנן דסומכוס סוברים יחלוקו היכא שאין שום מוחזק או חמ"ק.

פרק שנים אוחזין ט"ו, י"ז (קטע "מיהו זהו").

הדרכים בתוס' ברף צ"ז כאן ובכתובות דף י"ב בענין אם המחלוקת אם ברי ושמא ברי עדיף או לא הרי היא אליבא דסומכוס או האם היא אליבא דרבנן.

פרק שנים אוחזין נ"ח (קטע "מיהו ע"י בכתובות" ולהלן שם).

ראי' מהגמ' שלפי המ"ד שהולכים בממון אחר הרוב, גם לפי סומכוס הולכים אחר הרוב ולא אומרים יחלוקו.

פרק שנים אוחזין נ"ח (קטע "ברם ע"י בב"ב" וקטע "וצ"ל דשאני").

בענין הא דלא אזיל סומכוס בתר החזקה של כל מה שתחת ידו של אדם שלו הוא.

פרק שנים אוחזין נ"ח (קטע "וצ"ל לפ"ז").

בענין אם סומכוס אומר יחלוקו אפילו נגד ספק ספיקא.

פרק שנים אוחזין נ"ח (קטע "ברם יש להעיר" וקטע "מיהו כבר").

דררא דממונא

הדרך שהציור של "מנה שלישי" חשיב דררא דממונא כיון שיש ספק להנפקד בלא טענותיהם.

פרק שנים אוחזין י"ז (קטע "מיהו י"ל שבמנה").

שלפ"ז יוצא שלפי רבנן ד"מנה שלישי" לא אמרינן יחלוקו היכא שאין החלוקה יכולה להיות אמת אפילו היכא שיש דררא דממונא.

פרק שנים אוחזין י"ז (קטע "ולפ"ז יוצא").

חנוני על פנקסו

דברי החכם צבי בענין אם בהציור של חנוני על פנקסו חייב השכיר לקבל את שבועת החנוני היכא שהשכיר רגיל להפקיד אצלו.

פרק שנים אוחזין ס"ז (קטע אחרון), פרק המפקיד קס"ח (קטע "והנה לעיל").

טוען טענת גנב

בענין למה בלי הפרשה של טט"ג לא היינו מחייבים אותו בהכפל של גניבה מצד הסברא לחוד כי הוא גנב רגיל.

פרק שנים אוחזין רי"ב (קטע "ובאמת").

הטעם שכתב האור שמח למה הוא משלם כפל רק אם נשבע.

פרק שנים אוחזין ר"כ (קטע "ועכ"פ").

בענין היכא שטט"ג לאחר ששלח בו יד.

פרק שנים אוחזין ר"כ (קטע אחרון).

יאוש

א. כללי

ב. יאוש דאבידה

ג. יאוש דגזילה

ד. יאוש ושינוי רשות

ה. יאוש שלא מדעת

א. כללי

בענין מאיפוא ילפינן שיאוש מועיל. פרק שנים אוחזין שכ"ח (קטע "ויש להוכיח" ולהלן שם), פרק אלו מציאות י"א (קטע "מיהו יש להעיר" וקטע "וביותר"), י"ג.

בענין הדרך שיאוש מועיל מטעם הפקר. פרק אלו מציאות ג' (קטע "והנה עי' במחנה אפרים"), י"א (קטע "ונראה לבאר" ולהלן שם), י"ג סק"א (קטע "מיהו נהי"), י"ד*, י"ח (קטע אחרון), כ', כ"ה, פרק המפקיד י' (קטע "והנה אם אבידה" וקטע אחרון).

בענין אם יאוש אינו מטעם הפקר, האם הוא בגדר נתינת רשות מהבעלים לקחת ולקנות, או האם התורה היא שמתירה כי מאחר שאמר וי' לחסרון כיס הרי זה נחשב שהחפץ אבוד ממנו, או האם גם בלי לומר שזה נחשב אבוד ממנו הרי התורה מתירה משום שהוא מוגיש מיואש מלמוצא.

פרק אלו מציאות י"א (קטע ב' ולהלן שם), כ"ח סק"א (קטע "מיהו עוד ביארנו").

בענין אם ביאוש צריכים דעת חיובית שיטלנו אחרים או האם סגי בניחותא כלומר שאינו מקפיד. ודבר זה תלוי בהצדדים שהזכרנו לעיל בסמוך דלפי הצד שצריכים נתינת רשות מהבעלים לקחת ולקנות א"כ הרי זה דעת חיובית שיטלנואחרים.

פרק אלו מציאות י"א, י"ז (קטע "שו"ר"), ל"א (קטע "וביאר"), ל"ה.

דברי הקצה"ח והנתי"מ שביאוש החפץ נשאר של המיאש עד דאתי לרשות זוכה.

טענה

ברי ושמא

בענין אם ברי מפי אחר מיקרי טענת ברי.

פרק שנים אוחזין ק"ח (קטע "והנה המחלוקת").

הדרך שהטעם לומר שברי ושמא ברי עדיף הוא כי חשיב בגדר ראי' לצד הברי.

פרק שנים אוחזין נ"ח (קטע "וצ"ל"), פרק המפקיד קפ"ב.

הדרך שהטעם לומר שברי עדיף הוא כי שמא לא חשיב טענה והיכא שאין לבעל דינו טענה הרי הוא מוציא ע"י תביעתו לאחר.

פרק המפקיד קפ"ב.

הדרך שהטעם לומר שברי עדיף הוא כי סוף דינו של מוחזקות הוא רק הסברא של "דכאיב לי' כאיבא אזיל לבי אסיא" (אבל אין להמוחזק כח חיובי) וברי הוא מספיק חזק כדי להוציא מסברא זו.

פרק שנים אוחזין ט"ז (קטע ראשון ולהלן שם).

הדרך שהטעם לומר שלא ברי עדיף הוא משום שברי אינו מספיק להוציא אפילו מהסברא של דכאיב לי' כאיבא אזיל לבי אסיא.

פרק שנים אוחזין כ"ה סק"ב (קטע "וביותר").

הדרכים בתוס' בדף צ"ז כאן ובכתובות דף י"ב בענין אם המחלוקת אם ברי ושמא ברי עדיף או לא הוא אליבא דסומכוס או אליבא דרבנן.

פרק שנים אוחזין נ"ח (קטע "מיהו עי' בכתובות" ולהלן שם).

בענין ברי ושמא נגד חזקת מרא קמא (כלומר שיש להשמא חזקת מרא קמא).

פרק שנים אוחזין כ"ח (קטע "והנה עי' בקו"ש"), רע"ג* (קטע "ועוד מקשים מהא דסובר").

פרק שנים או חזין שכ"ט סק"ב (קטע "ונראה" וקטע "מיהו לכאורה"), ש"ל (קטע "מיהו צ"ע" וקטע אחרון), של"ב סק"ד (קטע "ועוד כתב הנתיחה" לחלק"), פרק אלו מציאות ג' (קטע "והנה עי' במחנה"), כ'.

דברי הקצה"ח שיאוש אינו מועיל על חוב. פרק אלו מציאות י"ד (קטע "והנה חזינן").

בענין היכא שרוצה שהיאוש יחול לאחר זמן. פרק אלו מציאות כ"ב.

השיטה שאי אפשר להתחרט מיאוש.

פרק אלו מציאות כ', כ"ז (קטע "מיהו לכאורה").

ב. יאוש דאבידה

דברי תוס' בב"ק דף ס"ו שלפי הצד שיאוש קונה בגזילה אע"פ שגזילה היא בגדר באיסורא אתא לידו, גם באבידה אם נתיאש לאחר שבאה האבידה ליד המוצא מהני יאוש מיהא לענין גוף החפץ ויצטרך רק לשלם דמים. ובענין מה הדין באבידה לפי הצד שיאוש אינו קונה בגזילה אפילו לענין גוף החפץ האם מהני מיהא באבידה בהציוור של באיסורא אתא לידו לענין גוף החפץ.

פרק אלו מציאות י"ד.

דברי תוס' שם שהצד לומר שלא מהני יאוש על אבידה לאחר שהגיע ליד המוצא הרי זה משום שכבר נתחייב בהשבה ולא מהני יאוש להפקיע חיוב השבה. ודברי הרמב"ן שלא מהני יאוש על אבידה לאחר שהגיע ליד המוצא כי חשיב אז ברשות המאבד כיון שהמוצא הוא בגדר השומר שלו ולא מהני יאוש על דבר שהוא ברשותו.

פרק אלו מציאות ט' סק"ג (קטע ראשון וקטע "ושוב כתב"), י"ד (קטע "מיהו מפירושו" וקטע אחרון), י"ד* (קטע "והנה בסוף" ולהלן שם), פרק המפקיד י' (קטע "והנה ידועים" ולהלן שם).

דברי הקצה"ח שגדר החיוב הנ"ל באבידה לשלם דמים הוא שהתורה שיירה בקנינו.

פרק אלו מציאות י"ד (קטע "ועי' בקצה"ח" וקטע "והנה חזינן").

סברות למה מהני יאוש באבידה מדעת גם כשמתיאש לאחר שבא ליד המוצא, כלומר שאע"פ שכשאיבדו מדעת לא נתכוין להפקירו אבל בכל זאת מהני כשהוא מתיאש אחר כך.

פרק אלו מציאות ט' סק"ג.

בענין אם "זוטו של ים", ו"אבודה ממנו ומכל אדם", מותר מטעם יאוש, או האם זה היתר חדש שלא מטעם יאוש, וכן בענין היכא שעומד וצווה שאינו מייאש.

פרק שנים או חזין שכ"ח (קטע "ויש להוכיח" ולהלן שם), פרק אלו מציאות י"א (קטע "מיהו יש להעיר" ולהלן שם), י"ג, כ"ח סק"א (קטע "מיהו לק"מ" ולהלן שם), כ"ט, ל"א (קטע אחרון), ל"ז סק"ה, (ל"ח סק"א).

הדרך שיאוש מהני רק על חפץ מסוים, אבל היכא שידוע שחפץ אחד מבין חפציו עומד ללכת לאיבוד לא מהני יאוש לפני שנאבד.

פרק אלו מציאות ט' סק"ג (קטע "ונראה").

ג. יאוש דגזילה

עי' עוד בערך גניבה וגזילה - שינוי גרוע בהדי יאוש.

ביאור הצד שיאוש אינו מועיל בגזילה משום שבאיסורא אתא לידו.

פרק אלו מציאות ט' סק"ג (קטע ראשון), י"ד.

ביאור דברי תוס' שאם יאוש הוא מטעם הפקר הי' צריך להועיל להגנב אע"פ שבאיסורא אתא לידו.

פרק אלו מציאות י"ד*.

ספיקת תוס' בב"ק דף ס"ט ע"א אם בגזלן היאוש צריך קנין אחר עמו, או האם יאוש קונה בשביל הגזלן אפילו אם החפץ מונח ברה"ר.

וכן שאפילו אם צריך קנין אחר, אבל אסור לאדם אחר לזכות בו גם קודם שזכה בו הגזלן כי הוא שייך עוד להגזלן והגזלן צריך אותו כדי לקיים מצות השבה.

וכן שאפילו אם יאוש לא קני אלא צריכים גם שינוי רשות אסור לאדם אחר לזכות בו ולעשות עי"ז שינוי רשות מהטעם הנ"ל.

פרק אלו מציאות כ'.

בענין למה גולן משלם דמים אחרי שקנה ביאוש.

פרק אלו מציאות י"ד (קטע "ועי' בקצה"ח" וקטע "ובשט"מ").

ד. יאוש ושינוי רשות

בענין שינוי רשות ואח"כ יאוש.

פרק אלו מציאות כ"ז (קטע "מיהו עי' בנתיה"מ").

בענין מה שאפילו אם שינוי רשות ואח"כ יאוש מהני אבל אחתי חייב הלוקח לשלם דמים.

פרק אלו מציאות כ"ז (קטע אחרון).

בענין אם ביאוש ואח"כ שינוי רשות צריך הלוקח לשלם דמים להנגזל.

פרק אלו מציאות כ"ז (קטע אחרון).

ה. יאוש שלא מדעת

בענין שליחות שלא מדעת, עי' בערך שליחות.

בענין עשיית תרומה שלא מדעת, עי' בערך תרומות ומעשרות.

ביאור המלים "יאוש שלא מדעת".

פרק אלו מציאות י'.

סברת אביי למה יאוש שלא מדעת לא הוי יאוש.

פרק אלו מציאות ט' סק"ג (קטע "גם נראה" ולהלן שם), י"א, ט"ז, י"ז (קטע "ויש ליישב" וקטע "שו"ר"), כ"ט, ל"א, ל"ז סק"ו (קטע "ושוב" וקטע "וכדי").

סברת רבא למה יאוש שלא מדעת הוי יאוש.

פרק אלו מציאות י"א (קטע "ועי' בקו"ש" ולהלן שם), י"ב, י"ז (קטע "שו"ר"), כ"ז (קטע "מיהו לכאורה"), ל"א, ל"ה (קטע ראשון).

דברי הנחלת דוד שרבא סובר הוי יאוש לא רק בדבר שאין בו סימן שאז נקטינן שהי' מתיאש, אלא העיקר הוא שאינו דבר שיש

בו סימן שאז נקטינן שלא הוי מתיאש, ואפילו במצב של מחצה על מחצה, דהיינו שיש ספק של מחצה על מחצה אם הוי מתיאש או לא, יסבור רבא הוי יאוש.

פרק אלו מציאות ל' (קטע "ועוד ביאר").

בענין אם רבא סובר הוי יאוש רק אם שמענו ממנו לבסוף שהוא מתיאש, אבל אם לא שמענו או שמת, וכ"ש אם לבסוף אמר שאינו מתיאש, גם רבא סובר שלא הוי יאוש.

פרק אלו מציאות י"ב, כ"ז (קטע "מיהו לכאורה" וקטע "שו"ר"), כ"ח סק"א (קטע אחרון).

בענין אם לפי רבא הוי יאוש היכא שאח"כ נוצר מצב שלא הוי מתיאש אבל בכל זאת אילו הוי נודע לו על האבידה מתחילה הוי שפיר מתיאש כי עוד לא הוי ידוע שיווצר המצב ההוא.

פרק אלו מציאות כ"ז (קטע "מיהו לכאורה" וקטע "שו"ר").

דעת הש"ך ש"מתנה שלא מדעת" הוי מתנה אפילו לפי אביי, ודלא כתוסי ועוד ראשונים.

פרק אלו מציאות ל"ה (קטע "והנה עי' בש"ך" וקטע אחרון), ל"ז סק"ו.

שיטות הראשונים בענין אם במצא פירות מפורזין דרך נפילה גם אביי מודה שהן שלו.

פרק אלו מציאות א', ב'.

עוד בענין יאוש שלא מדעת.

פרק אלו מציאות ל"ד.

יהא מונח עד שיבוא אליהו

בענין סימנין וסימנין (וע"א) יניח, עי' בערך אבידה - סימנים.

בענין אם הכוונה היא שיהא מונח אצל זה שמחזיק בו עכשיו או אצל ב"ד.

פרק שנים או חזין שי"ח.

בענין אם "יהא מונח" מיקרי סילוק ב"ד או האם זה נקרא שנוקקין להם.

פרק שנים או חזין י"ג סק"ב, י"ט סק"א (קטע "ויש להוסיף דהיינו") ובהערה שם, כ' סק"א (קטע "מיהו צ"ע").

שב"הא מונח" הרי זה נקרא שאנו דוחים ולא פוסקים (אבל אכתי י"ל דמיקרי שנזקקין להם כי ע"י היהא מונח הרי אנו מגינים על זה שאומר אמת ולכן אין זה נקרא שמשלוקים כמו שעושים בכל דאלים גבר).

פרק שנים אוחזין י"ט סק"א בהערה השני' שם.

שיטת רש"י ותוס' במתי אומרים יחלוקו, יהא מונח, וכד"ג.

פרק שנים אוחזין א' סק"ט סק"י סק"א, ט', י', י"ג סק"ב, י"ט סק"א סק"ב, כ', כ"ג סק"א, שט"ז.

שיטת הריב"א בענין הנ"ל.

פרק שנים אוחזין א' סק"ט סק"י (סק"א), י"ט סק"א (קטע "ברם לפי") סק"ב, כ', מ"ח (קטע אחרון), ס"ה.

דרכו של התוס' הרא"ש בהנ"ל.

פרק שנים אוחזין י"ט סק"ד.

סברת הרשב"א והפ"י למה בשנים אדוקין בשטר לא שייך לומר יהא מונח.

פרק שנים אוחזין י"ט סק"ג, שי"ז.

בענין למה בארבא (בכ"ב דף ל"ד ע"ב) אמרינן כד"ג ולא יהא מונח.

פרק שנים אוחזין י"ג סק"ב, כ' סק"א (קטע "מיהו צ"ע").

הדרך שלפי המסקנא טעמייהו דרבנן במנה שלישי למה אמרינן יהא מונח ולא יחלוקו הרי זה משום שיש ודאי רמאי, ושיש לצדד האם כדי לומר יחלוקו חוץ מ"אין ודאי רמאי" צריכים גם שהחלוקה יכולה להיות אמת.

פרק שנים אוחזין י"ט סק"א (קטע "ועוד י"ל") סק"ד.

הדרך שאמרינן יהא מונח אפילו כשיש דררא דמונא, ושרבנן דרבי יוסי סוברים בציור של מחליף פרה בחמור שיהא מונח ולא יחלוקו אע"פ שיש דררא דמונא.

פרק שנים אוחזין י"ז (קטע "ולפ"ז יוצא שרבנן" ולהלן שם).

בענין אם לפי רבי יוסי צריכים את שני הדברים כדי לומר יהא מונח, דהיינו גם

ודאי רמאי וגם שאין החלוקה יכולה להיות אמת, או האם הוא סובר יהא מונח או היכא שיש ודאי רמאי או היכא שאין החלוקה יכולה להיות אמת.

פרק שנים אוחזין י"ט סק"ד, כ"א.

בענין אם טעמו של רבי יוסי שסובר שאמרינן יהא מונח היכא שיש ודאי רמאי הוא כדי לקנוס את הרמאי, או האם הוא כדי שעי"ז הרמאי יודה כמו במנה שלישי.

פרק שנים אוחזין כ"א.

בענין אם רבי יוסי סובר יהא מונח בשנים אדוקין בשטר.

פרק שנים אוחזין כ"א.

יכיר

דברי הש"ש שיכיר מהני גם כשאין לו ידיעה עצמית אלא הרי הוא מאמין לאדם אחר.

פרק שנים אוחזין ק"ח (קטע "והנה המחלוקת").

ילפותות

בענין "עירוב פרשיות כתוב כאן".

פרק שנים אוחזין פ"ב, קל"ז סק"ה, ק"פ, קפ"ב, ק"צ.

בענין אם היכא שלומדים מהצד השוה הרי אנו עושים רק דינים שנוהגים בשני המלמדים ולא דין שנוהג רק באחד מהמלמדים, וכגון היכא שלומדים בהצד השוה משור ובור האם הדבר הנלמד חייב גם על כלים כמו שור אע"פ שבור פטור על כלים.

פרק שנים אוחזין קכ"ט.

הדרך שק"ו הוא מדה שבתורה וממילא עושים ק"ו אפילו בציור שאין שם הסברא שיש תמיד בק"ו (כגון המקרים שאמרינן ק"ו לרבות דברים מסוימים בלי להתחשב עם הכלל של דיו לבא מן הדין להיות כנדרון).

פרק שנים אוחזין צ"ג (קטע "וצ"ל").

בענין אם אמרינן דיו היכא שרוצים לתת להנלמד רק את אותו הדין ממש שיש בהנלמד אבל בהנלמד אין אותו הדין ממלא את התפקיד שהוא ממלא בהנלמד, וכן כשיש תנאים יותר גרועים בשביל הדין ההוא בהנלמד.

פרק שנים אוחזין צ"ג (קטע "והנפ"מ").

דברי הגמ' בחולין דף קט"ו ע"ב שעל הצד השווה פרכין פירכא כל דהו משא"כ על ק"ו ומה מצינו.

פרק שנים אוחזין קכ"ו, קצ"ג.

דברי תוס' שהיכא שעל כלל הדין ליכא פירכא, אלא שפיר אפשר ללמוד את כלל הדין, אבל יש פירכא בנוגע לציור מיוחד, גם את הציור ההוא אפשר ללמוד מהצד השווה כיון שעל כלל הדין ליכא פירכא.

פרק שנים אוחזין קצ"ג.

בענין שיש פירכא של סברא, דהיינו היכא שהסברא שגורמת את החומרא שיש אצל המלמד אינה קיימת בהנלמד, ויש פירכא שאינה של סברא אלא שסתם מצינו בהמלמד דין מחודש.

פרק שנים אוחזין (קטע "וע"ע בכרכות דף מ"ג ע"ב").

דברי המכילתא שאין עונשין ממון מן הדין.

פרק שנים אוחזין ק"כ סק"ב.

שיטת תוס' שהיכא שאמרינן שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדים הרי זה משמש כילפותא להצד השני, ושיטת רש"י שאינו בגדר ילפותא הפכי אלא סוף הדין הוא רק שאי אפשר ללמוד מהשני כתובים.

פרק שנים אוחזין של"ו.

ירושא

הסברא שכשיש כמה יורשים אין הכוונה שכל אחד מיקרי יורש רק על מחצה או שלישי, אלא כל אחד מיקרי יורש על הכל, רק דכיון שאי אפשר שכל אחד יקח הכל, משלשים ביניהם.

פרק שנים אוחזין ל"ד (קטע "והנה מצד").

בענין המחלוקת אם האחין שחלקו יורשים הם או לקוחות הם.

פרק שנים אוחזין ל"ד (קטע "מיהו קשה").

דברי הרשב"ם שלכו"ע (החולקים אם יש לבכור קודם חלוקה או לא) אין לבן פשוט קודם חלוקה, וממילא אינו יכול למחול או

למכור את חלק הפשוט לפני שבא לידו כי הוי דבר שלא בא לעולם.

פרק שנים אוחזין ל"ד (קטע "ומצאתי").

הדרך שלפני חלוקה יש לזה דין של תפוסת הבית, דהיינו שאין כאן גדר של שותפות אלא הרי הם בעלים בתורת ציבור (ומש"ה אין לפשוט קודם חלוקה ואינו יכול למכור חלקו כמו שהבאנו לעיל בסמוך כי אין לו חלק ובעלות פרטי).

פרק שנים אוחזין ל"ד (קטע "ומצאתי").

כופר

בענין אין ממשכנין על הכופר.

פרק שנים אוחזין ק"ב בההערה.

כופר הכל

ע"י בערך שבועה - כופר הכל.

כיבוש

בענין הגדר של כיבוש יחיד ומה הוא הדבר שגורם שאינו נחשב כיבוש רבים: דעת תוס' שהוא מפני שנכבש לפני שכבשו את כל ארץ ישראל.

פרק אלו מציאות כ"ו (קטע "ובדבר אברהם").

כל דאלים גבר

טעם הדבר למה לומר כל דאלים גבר

הצד שכל דאלים גבר הוא בגדר בירור שהוא שלו כי נקטינן שהבעלים האמתי ימסור נפשו יותר מחבירו, והצד שכל דאלים גבר הרי הוא בגדר סילוק ב"ד.

פרק שנים אוחזין ו', ז, ט', י' (קטע "והנה הסברא" ולהלן שם), י"ב (קטע "ואולי"), י"ג סק"ב, י"ח סק"א, י"ח*, י"ט סק"א (קטע "ועכשיו נבאר" ולהלן שם), כ"ב, רנ"ז סק"א.

הדרך בדעת הרמב"ם שיסוד הדין של כד"ג הוא שהגובר נעשה בגדר מוחזק ושוב על השני להביא רא"י.

פרק שנים אוחזין כ"ב סק"ג.

בענין כחו של התוקף, ובענין אם מהני תקיפה בחזרה

בענין אם הגובר יכול לקדש בו אשה. פרק שנים אוחזין ז'.

דברי הרא"ש שבכל דאלים גבר רק הגובר הראשון זוכה, ואי אפשר לתקוף בחזרה ממנו.

פרק שנים אוחזין ז', כ"ב סק"א סק"ג, רנ"ז סק"א, רס"ו.

דברי האמרי בינה שבקרקע יכולים לתפוס בחזרה אבל לא במטלטלין.

פרק שנים אוחזין רנ"ז סק"א.

דברי תוס' שאם התוקף הראשון הקדישו, שוב אין השני יכול לתקוף בחזרה.

פרק שנים אוחזין רנ"ז סק"ב.

בענין "הקדישה ולא תקפה": לפי הצד שההקדש חל, האם יכול השני לתקוף.

פרק שנים אוחזין רנ"ח.

בענין היכא שגבר הראשון, האם מעתה צריך השני להביא שני עדים, או האם סגי גם אם יביא עד אחד, וכן האם סגי ברוב או מיגו.

פרק שנים אוחזין כ"ב סק"ב סק"ג.

ציורים שלא אמרינן בהם כל דאלים גבר

בענין דלא אמרינן כל דאלים גבר היכא שיש דררא דממונא.

פרק שנים אוחזין י"ז (קטע "מיהו יש להעיר" ולהלן שם), י"ח סק"א, י"ט סק"א (קטע "ועכשיו נבאר").

שיטת תוס' שהיכא שהם מוחזקין לא אמרינן כד"ג: האם סגי לזה בסתם מוחזקות או האם צריכים דוקא את האנן שהדי של כל מה שתחת יד אדם שלו הוא.

פרק שנים אוחזין י', י"ז (קטע ראשון) ובהערה שם, כ"ג סק"א (קטע אחרון).

בענין אם אומרים כד"ג היכא ששניהם יושבים בתוך קרקע וטוענים עלי'.

פרק שנים אוחזין י"ח*.

הדרך שלפי סומכוס לא שייך לומר כל דאלים גבר.

פרק שנים אוחזין י"ז (קטע "מיהו י"ל").

בענין כל דאלים גבר במקום תרי ותרי. פרק שנים אוחזין רס"ז סק"ג.

כל דאלים גבר לעומת יחלוקו, יהא מונח, ושודא דדייני

שיטת רש"י ותוס' בענין מתי אומרים יחלוקו, יהא מונח, וכד"ג.

פרק שנים אוחזין א' סק"ט סק"י סק"א, ט', י', י"ג סק"ב, י"ט סק"א סק"ב, כ', כ"ג סק"א, שט"ז.

שיטת הריב"א בענין הנ"ל.

פרק שנים אוחזין א' סק"ט סק"י (סקי"א), י"ט סק"א (קטע "ברם לפי") סק"ב, כ', כ"ג סק"א, שט"ז. (אחרון), ס"ה.

דרכו של התוס' הרא"ש בהנ"ל.

פרק שנים אוחזין י"ט סק"ד.

שיטת תוס' שעדיף לומר כד"ג מלומר את היחלוקו של ספקות, והטעמים למה.

פרק שנים אוחזין ט'.

בענין למה בארבא (בב"ב דף ל"ד ע"ב) אמרינן כד"ג ולא יהא מונח.

פרק שנים אוחזין י"ג סק"ב, כ' סק"א (קטע "מיהו צ"ע").

מפקינן

קושיא על המ"ד שסובר מפקינן: דכיון שב"ד תפסו הו"ל כאילו שני הבעלי דינין מוחזקין (כמו במנה שלישי) והדין צריך להיות יחלוקו.

פרק שנים אוחזין י"ב (קטע "שו"ר בחידושי הרי"ם").

דברי הנחלת דוד שהמ"ד שסובר מפקינן סובר כן רק היכא שב"ד תפסו על מנת להוציא מתחת ידם אם לא יביא רא'.

פרק שנים אוחזין כ' סק"א (קטע "ותי").

בענין אם המ"ד שסובר לא מפקינן מודה שמפקינן לומר יחלוקו או האם לא מפקינן לומר יחלוקו כמו שלא מפקינן לומר כל דאלים גבר.

פרק שנים אוחזין א' סק"י, שט"ז סק"ב (קטע "גם י"ל" ולהלן שם).

כפל - כללי

דברי הגר"ח שהחיוב של כפל הוא בגלל הפגיעה בבעלותו של הבעלים ולא בגלל העבירה של לא תגנובו.

פרק המפקיד כ"ט (קטע "ולפי" נראה"), ל' (קטע "וכתב").

כפל - הקנאת כפל להשומר

איך הכפל נקנה להשומר

בענין אם הקנאת כפל היא על דרך פרה לכפילא או על דרך הקנאת כל הפרה כולה.

פרק המפקיד י"ח (קטע "ורעק"א" ולהלן שם), כ"ג, כ"ד, כ"ז, כ"ט (קטע "ולפי" ולהלן שם), ל', ל"ו, ל"ט, מ' סק"ד, מ"ו.

שיטת הרמב"ם שהפרה עצמה חוזרת להמפקיד.

פרק המפקיד ל"ט.

בענין אם הקנאת הכפל היא הקנאה ממש מהמפקיד או האם הכוונה היא שב"ד מקנים להשומר מצד תקנת ב"ד.

פרק המפקיד י"ב, ל"ג, ל"ז סק"א סק"ה סק"ו, ע"ב (קטע "ולכאורה צריכים").

דברי הירושלמי שלומד שהכפל הוא להשומר מפסוק.

פרק המפקיד ג' (קטע "והנה בלי"), י"א סק"א (קטע אחרון).

חקירת הגר"ח בענין היכא שמכר פרה לכפילא האם זה נקרא שגנב מהבעלים רק שהבעלים מקנים להשומר את הזכות לקבל את הכפל או האם זה נקרא שגנב מהשומר. **פרק המפקיד ל' (קטע "והנה ממה").**

דברי רש"י שלפי הלשון שנעשה כאומר לו סמוך לגניבתה קנוי' לך, הכוונה היא שנעשה כאומר לו כן בשעת מסירה.

פרק המפקיד ל"ז סק"א סק"ה.

דברי המהרש"א שנעשה כאומר לו כן קודם הגניבה.

פרק המפקיד ל"ז סק"ג.

דברי רעק"א שכוונת רש"י היא שנעשה כאומר לו בשעת תחילת השמירה רק שבדרך כלל שעת המסירה היא שעת תחילת השמירה אבל כששעת תחילת

השמירה היא אחרי המסירה הרי זה כאומר לו בשעת תחילת השמירה.

פרק המפקיד ל"ז סק"ד.

בענין למה "סמוך לגניבתה קנוי' לך" לא חשיב ציור של ברירה שהרי בשעת ה"נעשה כאומר לו" עדיין לא מבורר שירצה וא"כ הרי זה כמו על מנת שירצה אבא דחשיב ברירה.

פרק המפקיד ל"ב (קטע "ויש ליישב").

גיזות וולדות ושבח

שיטות הראשונים בענין חוץ מגיזות וולדות: האם הכוונה היא רק למה שהוסר לפני הגניבה, או האם גם למה שנמצא עלי' בשעת הגניבה, או האם גם למה שגדל אחרי הגניבה. וכן האם גם למה שגדל לאחר יאוש המפקיד.

פרק המפקיד ל"ד, ל"ה.

בענין באיזה דרך הרי הוא מקנה חוץ מגיזות וולדות, האם הכוונה היא שהוא מקנה את הבהמה מעכשיו ממש אם יתגלה שהיתה עומדת ליגנב, רק שהוא משירר לעצמו גיזות וולדות ע"י אמירת "חוץ", או האם זה כמו תנאי דהיינו שהוא מקנה לו מעכשיו אבל על תנאי שיתן לו את הגיזות וולדות, או האם הכוונה היא שהוא מקנה לו את הבהמה של שעת גניבה והקנין יחול למפרע מעכשיו.

פרק המפקיד ל"ד.

בענין אם הקנאת שבחא דאתי מעלמא, כגון יוקרא, היא רק אגב הקנאת הכפל.

פרק המפקיד ל"ו.

שיטת הראב"ד ביוקרא.

פרק המפקיד מ'.

בענין היכא שיש דין ודברים בין המפקיד להשומר בענין כמה נתיקרה וכמה הוא חייב לשלם (לפי הסוברים שהשומר צריך לשלם גם מה שנתיקר עד שעת הגניבה), ונשבע השומר שבועת מודה במקצת, ושילם על מה שהודה, ולא נשבע שבועת השומרים, האם המפקיד מקנה לו את הכפל או האם אינו מקנה לו את הכפל כי זה נחשב שאטרחי' לבי דינא.

פרק המפקיד מ' סק"ט.

אבל אם נשבע וחזר ואמר נשבעתי לשקר והריני משלם, אינו יכול לחזור בו (לפי השיטה שאם אמר הריני משלם, קודם שנשבע, אינו יכול לחזור בו).
פרק המפקיד נ"ד סק"ב.

שואל

דברי רעק"א שגם אם השואל טוען מתה מחמת מלאכה ומשלם אינו קונה כפל כי לא רצה לטעון מתה מחמת מלאכה בלי לשלם כיון שמתה מחמת מלאכה לא שכח.

פרק המפקיד מ"ד, מ"ח.

בענין שואל שהתנה להיות כשומר חנם וטען פשעתי, האם הוא קונה כפל, או לא כיון שכל הנאה שלו.

פרק המפקיד מ"ט.

נשבע ושילם

בענין נשבע ושילם.

פרק המפקיד א' (קטע "והנה אנחנו"), ג' (קטע "והנה ראיתי" ולהלן שם), ד' (קטע "והנה הרשב"א") ה', ו', מ"ב, מ"ג, נ', נ"ד סק"ב, ס"ד, צ"ו (קטע "והנה רעק"א"), ק"א.

דעת תוס' שאפילו רבא שסובר שמקנה כפל בנשבע ושילם אבל היינו רק בשילם ממש ולא סגי באומר הריני משלם.

פרק המפקיד ג' (קטע "ותי"), ה' (קטע "ושוב כתב רעק"א שגם" ולהלן שם [רעק"א על דבריהם]), נ', נ"ד סק"ב.

בענין היכא שאמר איני משלם ושוב אמר הריני משלם, האם הוא קונה כפל אפילו אם עוד לא שילם ממש אלא רק אמר הריני משלם, ואין זה כמו נשבע ושילם דבעינן שילם ממש.

פרק המפקיד נ'.

הבעיות בדף ל"ד ע"ב

"אמר הריני משלם ומת ואמרו בניו אין אנו משלמין".

פרק המפקיד נ"ח, ע"א.

בענין שילמו בנים.

פרק המפקיד י"ד, נ"ח, נ"ט (קטע

בענין אם יוקר חשיב דבר מופשט מהחפץ המקורי, וכמו נכס חדש המונח בתוך החפץ, או האם גם עכשיו יש כאן רק החפץ המקורי רק שהוא שוה יותר (ונפ"מ אם שייך לומר שהמפקיד מקבל את היוקר משום שיש לו חזקת מרא קמא, וכן אם אפשר לקנות את היוקר בקנין חצר).

פרק המפקיד מ' סקי"א סקי"ב.

שיטת הריטב"א שיוקר חשיב שבח דמגופה, רק שבאמת המפקיד מקנה להשומר גם שבחא דמגופה שבא לאחר ששילם.

פרק המפקיד מ' סק"ה.

בענין אם שבח דמגופה מיקרי רק כשגוף הבהמה היא הסיבה להשבח כמו בגיזות וולדות, או האם הכוונה היא שהשבח מונח בגוף הבהמה אשר זה כולל גם יוקר (אבל לא כפל). והריטב"א בשיטתו הנ"ל סובר כהצד השני.

פרק המפקיד מ' סק"ו.

אמירת הריני משלם

דברי הב"ח שלא מספיק בזה שהודה שהוא חייב, אלא הרי הוא צריך לומר גם הריני משלם, והחולקים עליו.

פרק המפקיד מ"ה.

הדעה שמספיק אם השומר מגלה דעתו שהוא רוצה לשלם גם בלי שיאמר כן בב"ד, והדעה שהריני משלם מהני רק אם אמר כן בפני ב"ד.

פרק המפקיד ה' (קטע "והנה רעק"א"), ל"ב (קטע "וראיתי"), נ"ב, נ"ז.

בענין אם יכול לחזור בו אחרי שאמר הריני משלם.

פרק המפקיד ה' (קטע "והנה רעק"א"), נ"ב - נ"ז.

סברת רעק"א ועוד, שהטעם למה סגי באומר הריני משלם הרי זה כי אינו יכול לחזור בו.

פרק המפקיד ה' (קטע "והנה רעק"א"), נ', נ"ב, נ"ד סק"א סק"ב.

בענין שאם נשבע וחזר ואמר הריני משלם לפני משורת הדין, בודאי יכול לחזור בו.

פרק המפקיד נ"ד סק"ב.

"והנה קושיית", ס', ס"א, ס"ג, ע"א.

בענין היכא שנגנבה מן האב והיכא שנגנבה מן הבנים ושילמו הבנים.

פרק המפקיד ל"ז סק"ו, ס' סק"ב סק"ג, ס"ג.

בענין היכא שנגנבה מן האב ואמר האב הריני משלם ושילמו הבנים.

פרק המפקיד ס' סק"א.

בענין היכא שנגנבה מן האב ומת, האם הבנים חייבים לשלם.

פרק המפקיד ס' סק"ג.

בענין שילם לבנים: בענין למה לא מתבטלת ההקנאה במיתת האב כיון דנעשה כאומר לו בשעת מסירה.

פרק המפקיד ל"ז סק"ב סק"ג סק"ד סק"ו, ס"ג.

שיטות רש"י והראב"ד והרשב"א בענין מתי קרה הגניבה בהציור של שילם לבנים.

פרק המפקיד ס"ג.

עוד בענין שילם לבנים.

פרק המפקיד ס'.

בענין שילמו בנים לבנים.

פרק המפקיד נ"ח.

בענין שילם מחצה.

פרק המפקיד ס"ד, ס"ו, ס"ז.

בענין שאל שתי פרות ושילם אחת מהן.

פרק המפקיד נ"ח, ס"ד, ס"ה, ס"ו, ס"ז.

בענין אם שתי הפרות חשיבי פקדון אחד או שנים.

פרק המפקיד ס"ו סק"א.

בענין שאל מן השותפין ושילם לאחד מהם.

פרק המפקיד ס"ח.

בענין שותפין ששאלו ושילם אחד מהם.

פרק המפקיד ס"ח.

בענין שותפין ששאלו ונאנס: האם יש על כל שותף חיוב לשלם את הכל.

פרק המפקיד ס"ח (קטע "מיהו עי' בריטב"א").

בענין היכא ששותף אחד שילם את הכל כדי שכל הכפל יהי' שלו.

פרק המפקיד ס"ח (קטע אחרון).

בענין שילם שותף לשותף.

פרק המפקיד ס"ט.

בענין שאל מן האשה ושילם לבעלה.

פרק המפקיד ע"ב - פ"א.

בענין האשה ששאלה ושילם בעלה.

פרק המפקיד פ"ב.

בענין גנב נכסי מלוג: האם הוא משלם כפל להבעל או להאשה.

פרק המפקיד ע"ג - ע"ו, פ', פ"ב.

שבועה שאינה ברשותי

בענין אם המפקיד מקנה כפל רק כשהשומר נשבע מיהא שאינו ברשותו, ושיטת הרי"ף שהריני משלם מהני רק אם נשבע שאינו ברשותו, ובענין אם הרי"ף סובר כן גם בשילם ממש.

פרק המפקיד מ"ג (קטע "והנה רעק"א"), פ"ד.

צירורים מיוחדים

בענין שיטת הירושלמי שאם יש עדים שנאנסה אינו מקנה להשומר כפל אע"פ ששילם כי לא אסיק אדעתיה דהמפקיד שהשומר ישלם בכה"ג וממילא לא הקנה לו את הכפל.

פרק המפקיד ג' (קטע ראשון ולהלן שם), ד' (קטע "ותי' הרשב"א"), ה' (קטע "והנה כבר הבאנו"), ס' סק"ג, ס"ד, ע"ד (קטע "ושוב הקשה").

בענין שיטת הירושלמי שאם יש עדים שפשע אינו מקנה להשומר כפל אע"פ שאומר הריני משלם, ובענין אם ה"ה שאינו מקנה אפילו אם שילם ממש.

פרק המפקיד ד', מ"ה (קטע אחרון).

בענין אם המפקיד מקנה את הכפל היכא שהי' שומר בבעלים ואעפ"כ שילם.

פרק המפקיד ג' (קטע "ועי' בדו"ח רעק"א" ולהלן שם).

בענין היכא שאמר הריני משלם ונמצא הגנב ואמר להמפקיד כיון שנמצא הגנב תעשה אתה דין עמו, ואז כבר לא אצטרך לשלם, האם הוא עדיין מקבל את הכפל.

פרק המפקיד ל"ב (קטע "גם י"ל שנקט").

בענין היכא שהשומר שילם אבל הי' באופן

שהמפקיד עדיין דואג וכגון כששילם שלא מדיעתו או שהניחו במקום המשתמר בשבילו.

פרק המפקיד ע"ג (קטע "והנה חזינן שהתוס' הרא"ש").

שהיכא שהשומר טוען שקרה דבר שהוא פשיעה, רק שהשומר סבר להיות פטור כי סבר שנחשב אונס, וב"ד חייבו אותו, בכל זאת המפקיד מקנה לו כפל כי מיקרי שהשומר עשה לו טובה בזה שלא טען ששוב מצא את הפקדון ונאנס.

פרק המפקיד צ"ו (קטע "ותי רעק"א ע"י" וקטע "והנה כבר הבאנו").

שומר אבידה

בענין אם גם בשומר אבידה יש הקנאת כפל.

פרק המפקיד ל"ז סק"ד, ס"ב (קטע "והנה רעק"א").

מחלוקת בין השט"מ והקצה"ח אם גם באבידה מקנה לו סמוך להאבדון או האם רק בשעת תשלומין.
פרק המפקיד ל"ח.

כתובה

בענין אם מדינא דגמ' רק אלמנה גובה כתובתה רק מקרקע או האם גם גרושה גובה כתובתה רק מקרקע (ב' גירסאות בהרמב"ם).
פרק שנים אוחזין ק"ס.

דברי הרמב"ם שמודה במקצת כתובה חייב שבועה דאורייתא, והשגת הראב"ד דהוי כפירת שיעבוד קרקעות. והישוכים על הרמב"ם.

פרק שנים אוחזין ק"ס.

לא תחמוד ולא תתאוה

בענין אם גוף האיטור הוא החימוד שבלב, או ההשתדלות לקבל את החפץ מחבירו, או הלקיחה שעושה לבסוף.

פרק שנים אוחזין רי"ז.

בענין דברי הרמב"ם שאין לוקין על לא תחמוד כי הוא לאו שאין בו מעשה, והשגת הראב"ד עליו.

פרק שנים אוחזין רי"ז.

שיטת הרמב"ם שעובר בלא תחמוד אפילו

אם לבסוף נתרצה חבירו ואמר רוצה אני, ושיטת הראב"ד שדוקא אם לא נתרצה.

פרק שנים אוחזין רי"ז, רי"ח.

המחלוקת ראשונים אם עוברים על לא תחמוד דוקא אם אינו נותן דמים או האם גם כשנותן דמים.

פרק שנים אוחזין רי"א, רי"ג, רי"ד, רט"ו.

דברי הקובץ שיעורים שהמ"ד שסובר שעוברים על לא תחמוד דוקא אם אינו נותן דמים אבל אם נותן דמים אינו עובר, הרי זה רק בנותן הדמים לפני שלוקח את החפץ.
פרק שנים אוחזין רי"א (קטע "ועי בקו"ש").

דברי הרמב"ם שעל לא תתאוה עוברים על ידי שהוא מתכנן להשתדל לקבל את החפץ אפילו אם עוד לא השתדל.

פרק שנים אוחזין רי"ז סק"ב.

למפרע

שהיכא שהחלות צריכה לחול אח"כ למפרע אי אפשר להתחרט באמצע.

פרק אלו מציאות כ"ב (קטע "והנה אולי" ולהלן שם).

לקט שכחה ופאה

בענין אם לקט שכחה ופאה לאחר הפרשה הרי הם עדיין ממון בעלים או האם הם ממון עניים או האם הם הפקר לעניים.

פרק שנים אוחזין שכ"ט סק"ב (קטע "ועי בחידושי"), ש"ל (קטע "ועוד כתב הבית הלוי"), פרק אלו מציאות י"ז (קטע "ובאמת אם נאמר" ולהלן שם).

בענין לעני ולגר תעזוב ולא לעורבים ולא לעטלפים.

פרק אלו מציאות י"ז.

בענין "מאימתי כל אדם מותר בלקט": מי הוא כל אדם, האם כל אדם ממש או רק הבעלים.

פרק אלו מציאות י"ח.

"מאימתי כל אדם מותר בלקט משהלכו בו נמושות": השיטות בביאור "נמושות" לפי רבי יוחנן ולפי ריש לקיש.

פרק אלו מציאות י"ט.

מדות - שונא מתנות

כללי שונא מתנות יחי'.

פרק אלו מציאות ל"ו.

בענין אם המדה של שונא מתנות נוהגת רק בתלמיד חכם.

פרק אלו מציאות ל"ו (קטע "וע"ע

ביו"ד" ולהלן שם).

הסברא שהיכא שעושה הנותן לטובת עצמו ליכא משום שונא מתנות יחי'.

פרק אלו מציאות ל"ו (קטע "מיהו

"ל").

בענין אם שונא מתנות יחי' קאי רק על היכא שבאמת הנותן אינו רוצה לתת אלא שמוכרח לתת מחמת איזו סיבה.

פרק אלו מציאות ל"ו.

מודה במקצת**כללי**

שהחייב שבועה חל מיד כשהודה, לפני גמר דין.

פרק שנים אוחזין ע"ב (קטע "מיהו

יש עוד דרך").

בענין אם הטעם למה חייבה התורה את המודה במקצת להשבע הרי זה מעין "גלגול" כיון שהוא משלם מקצת, או האם זה משום שנתחזק טענת התובע מאחר שמתגלה שהנתבע חייב לכה"פ מקצת.

פרק שנים אוחזין קכ"ח (קטע

"מיהו באמת"), קל"א*.

בענין למה אין למודה במקצת מיגו שהי' יכול להודות בפחות או לומר הילך.

פרק שנים אוחזין קל"ט, קמ"ד

(קטע "ועי' גם בפ"י").

דברי הגר"ח בענין החילוק בין גדר שבועת הפקדון לבין גדר שבועת מודה במקצת.

פרק שנים אוחזין קע"ו (קטע

"וכתב ליישב" ולהלן שם).

הודאה המחייבת ממון

בענין אם חייב שבועה היכא שהודה וההודאה לא חייבה אותו ממון (וכן בענין אם שייך לפטור בכה"ג משום שלא גרע מהילך).

פרק שנים אוחזין קפ"ה (קטע "גם

"ל"), קפ"ו.

בענין אם סוכרים שצריכים שההודאה תחייב אותו, האם סגי בזה שהודאתו מחייבת אותו רק מדיני שמים.

פרק שנים אוחזין קפ"ו (קטע

אחרון).

בענין היכא שפטור על מה שהודה משום הדין של קים ל"י בדרכה מיני'.

פרק שנים אוחזין קפ"ו (קטע

אחרון).

דברי הנתיחה"מ ששבועת מודה במקצת נאמרה רק היכא שהודה על חיוב הגוף שהוא חייב, כגון שהודה שהוא חייב לפרוע לחבירו הלואה או שהוא חייב תשלומין של שומר, אבל לא כשדנין למי שייך חפץ מסוים והודה שחצי שייך לחבירו.

פרק שנים אוחזין קל"ג סק"ד.

הודאה קודם תביעה או בלי תביעה כלל

בענין שצריכים שתקדים התביעה להודאה, ולא שתקדים ההודאה להתביעה.

פרק שנים אוחזין ע', קכ"ה, קל"ג

סק"ג, קנ"ז סק"ה סק"ו.

בענין טעם הפטור בהודה קודם תביעה.

פרק שנים אוחזין ע'.

בענין מה שצריכים שגם התביעה על החלק של כפירה תקדים לההודאה ולא רק התביעה של החלק של ההודאה.

פרק שנים אוחזין קנ"ז סק"ו.

עוד בענין הודאה קודם לתביעה.

פרק שנים אוחזין קל"ג סק"ג.

דברי הקצה"ח שהיכא שהודה מעצמו בלי שום תביעה כלל אין שבועת מודה במקצת, כדחזינן מדברי הרמב"ן והר"ן שאפילו היכא שהודה קודם התביעה אינו חייב שבועת מודה במקצת וא"כ כ"ש כשאין שום תביעה כלל.

פרק שנים אוחזין קכ"ה (קטע

אחרון).

הודאה שלא בפני ב"ד

בענין מה שמודה במקצת חייב שבועה רק כשהודה בפני ב"ד.

פרק שנים אוחזין צ"ז סק"ב, צ"ט

(קטע "מיהו לפ"ז").

בענין אם יש דין מודה במקצת כשהודה בפני עדים שלא בפני ב"ד.

פרק שנים אוחזין צ"ט (קטע) מיהו לפ"ז, קכ"ה.

בענין אם יש דין מודה במקצת כשהודה בפני יחיד מומחה.

פרק שנים אוחזין קכ"ה, קס"ג.

בענין היכא שאחרי ההודאות הגרועות הנ"ל שוב הודה בפני ב"ד אחרי תביעה.

פרק שנים אוחזין קכ"ה (קטע) "ובחי הגרני"ט.

ציורים שונים של הודאה במקצת

דברי הר"ן שכל שאינו דומה לכופר הכל שזוכה בכל מה שכפר, חייב שבועה דאורייתא גם אם לא שייך שם של מודה במקצת או העדאת עדים.

פרק שנים אוחזין קל"ג סק"ג.

הסברא שמודה במקצת חייב שבועה אפילו אם שייך לומר על חלק הכפירה שאין אדם מעיז פניו לכפור אותו בשקר, דכיון שיש כאן מציאיות של מודה במקצת הרי הוא חייב שבועה.

פרק שנים אוחזין ק"ג.

דברי הר"ר יהונתן שמדייק מהרי"ף דמיקרי מודה במקצת אפילו היכא שתבע ממנו ב' הלואות והודה באחד מהם, ואע"פ שטוען שהיו בשני זמנים, אבל מ"מ מכיון שתבע אותם יחד הרי זה כוללן יחד להיות נחשבת בגדר תביעה אחת ואינן נחשבות בגדר שתי תביעות נפרדות.

פרק שנים אוחזין ק"ג (קטע) אחרון, קנ"ה, קנ"ט (קטע ראשון), קס"ג (קטע "עוד י"ל").

דברי הרמב"ם שהיכא שתבע שתי תביעות כגון מלוה ופקדון או מלוה ומזיק, והודה באחד וכפר באחד, וכן היכא שטענו ק' משום מלוה והודה לו נ' משום פקדון או מזיק, הרי זה בגדר מודה במקצת.

פרק שנים אוחזין קל"ז סק"ה (קטע) "ועי' בשו"ת", קנ"ט, קס"ג (קטע "עוד י"ל").

דברי הראב"ד שחולק וסובר שבמלוה ופקדון, או ב' הלואות בב' שטרות, והודה לו באחד מהם, אינו חייב שבועה.

פרק שנים אוחזין קנ"ט, קס"ג.

הדרך שרש"י סובר שכדי להחשב טענה אחת צריכים לא רק שיתבע את שני הדברים יחד, אלא שיתבע אותם יחד בב"ד כדי שב"ד ידונו על שניהם יחד.

פרק שנים אוחזין קס"ג (קטע) "עוד י"ל".

בענין היכא שכתוב בתוך השטר גם סלעים וגם דינרים והמלוה אומר חמש סלעים ושתי דינרים, האם המלוה נאמן במיגו שהי' יכול לומר חמש דינרים, או האם אדרבה בכה"ג כ"ש שאומרים שהשטר מסייע להלוה כיון שאפילו המלוה מודה שהכוונה בדינרים היא רק לשנים.

פרק שנים אוחזין קמ"א.

ע"ע בערך הודאת בעל דין - ציורים שונים של הודאה, וכן באותו ערך - טענו חטין והודה לו בשעורין.

העדאת עדים

הסוכרים שהיכא שהעידו עדים על מקצת מהטענה חיוב מוחלט, אין מחייבים אותו שבועה משום העדאת עדים, כי בכה"ג גובים קרקעות מלקוחות, והרי אין נשבעין כשיש שיעבוד קרקעות, אלא שרבי חייא קמייטא איירי בהעידו רק שלוה, אבל אינם יודעים אם פרע או לא, והנתבע הודה שלא פרע, דבכה"ג אין גובין מלקוחות על סמך הודאתו.

פרק שנים אוחזין ס"ח, קנ"ז סק"ג.

בענין שההעדאת עדים צריכה לחדש חיוב ממון.

פרק שנים אוחזין ע"א (קטע) אחרון (עיי"ש הציורים).

בענין אם גם בהעדאת עדים צריכים תביעת ברי.

פרק שנים אוחזין ע' (קטע אחרון).

בענין אם גם בהעדאת עדים צריכים שתקדים התביעה להעדאת העדים.

פרק שנים אוחזין ע', קנ"ז סק"ה סק"ו.

בענין אם גם בהעדאת עדים צריכים שתי כסף.

פרק שנים אוחזין פ"ג סק"ב, קכ"ו.

בענין אם גם בהעדאת עדים אמרינן שמתוך שאינו יכול לישבע משלם או האם לא אמרינן מתוך שאיל"מ כי ילפינן שהעדאת עדים מחייבת שבועה מגלגול שבועה דעד אחד ובגלגול שבועה לא אמרינן שמתוך שאינו יכול להשבע את הגלגול שבועה משלם.

פרק שנים אוחזין קכ"ט.

בענין היכא שכפר בכל ויצא מב"ד זכאי ואח"כ באו עדים על מקצת, האם הוא חייב מעתה שבועת מודה במקצת.

פרק שנים אוחזין ע"ב (קטע "ולפי הדרך הזה").

דברי המחבר, והרמ"א, ועוד, בענין אם חייב שבועה היכא שלא באו העדים על מקצת, אלא שמחמת סיבות מסוימות ב"ד פוסקים גם בלי עדים שהוא חייב מקצת (כגון היכא שאמר על מקצת איני יודע אם פרעתיך, או שעל מקצת הרי הוא מחויב שבועה שאינו יכול להשבע, או היכא שהנתבע טוען ששילם בשביל התובע ריבית שהי' חייב לאדם אחר ובאמת התובע מדינא לא הי' חייב לשלם אותו ריבית וממילא הנתבע עדיין חייב להתובע את הסכום הנ"ל).

פרק שנים אוחזין ט"ז (קטע "וגם בסי' ע"ה"), ס"ח (קטע "דהנה עי' במחבר" וקטע "ועי' בש"ך"), (ס"ט קטע "עוד י"ל"), ע"א, ע"ב, קל"ג סק"ג.

סברת הקצה"ח שהדין נותן שפטור בהציור הנ"ל כי גם על החלק שהוא כופר יש פסק דין שהוא פטור מחמת מוחזקות.

פרק שנים אוחזין ע"ב (קטע "ועכ"פ כדי ליישב").

בענין אם היכא שאחרי ידיעת ב"ד (שלא מחייבת אותו שבועה) חזר והודה בעצמו, הרי ההודאה מחייבת אותו שבועה.

פרק שנים אוחזין ע"א (קטע "עוד הקשה").

בענין הפסק של המחבר שאם נתחייב מקצת על ידי עדות מיוחדת, אינו חייב שבועה.

פרק שנים אוחזין ע"א (קטע "וע"ע בסי' ל"י").

הילך, וממון שאינו יכול לכפור בו שיטות הראשונים בענין אם הציור של הילך הוא בפקדון כשאומר לו הרי הן שלך בכל מקום שהן, או במלוה כשיש לו מזומנים לתת.

פרק שנים אוחזין קל"ז, קנ"ז סק"א סק"ב, קפ"ב.

בענין אם כדי להחשב בגדר הילך, החפץ צריך להיות לפנינו בב"ד.

פרק שנים אוחזין קל"ז סק"א (קטע "והנה יש להקשות" ולהלן שם), קנ"ז סק"א, קס"ה, קפ"ג.

דברי הנתיחה"מ שהודאה על פקדון נחשבת בגדר הילך גם אם הוא באגם, אבל הודאה על גזילה אינה נחשבת בגדר הילך אלא א"כ החפץ נמצא לפנינו בב"ד.

פרק שנים אוחזין קס"ה.

בענין היכא שהודה על מאה מתוך מאתיים, ועל חמשים מהם אמר הילך ועל חמשים הודה בלי לומר הילך.

פרק שנים אוחזין קל"ט (קטע "וכתב הבית הלוי").

בענין אם גם בהעדאת עדים נאמר שאינו נשבע בציור של הילך.

פרק שנים אוחזין קנ"ז סק"ד, קס"ב (קטע אחרון).

בענין היכא שלפי דברי התובע יוצא שאינו ציור של הילך אבל לפי דברי הנתבע הרי זה שפיר ציור של הילך.

פרק שנים אוחזין קס"ט (קטע "מיהו צ"ע על הציור"), ק"ע.

בענין דברי הרמב"ם בפ"ד מהל' טוען ונטען ה"ד שאינו נשבע היכא שהודה על ממון שאינו יכול לכפור בו.

פרק שנים אוחזין קנ"ו, קנ"ז, קנ"ח, קס"ב.

בענין אם הטעם הוא משום שלא חייבה התורה שבועה היכא שאין צריכים הודאתו או האם הטעם הוא משום שלא מיקרי בכלל בגדר הודאה.

פרק שנים אוחזין ס"ח (קטע "והנה כבר כתבנו" וקטע אחרון), קנ"ו.

דברי הב"י והבדק הבית ותלמידי רבינו פרץ והקצה"ח בענין הגדר של הפטור של

משא"כ כשהודה בב"ד ואח"כ באו עדים הרי הוא נשאר פטור.

פרק שנים אוחזין צ"ז סק"ב
(כהקצה"ח), צ"ז* סק"ה, צ"ט.
בענין מודה בקנס שהוא רק מדרבנן.
פרק המפקיד קפ"ו סק"ד.

הסוברים שעד אחד אינו מחייב שבועה על קנס, כי התכלית של החיוב שבועה היא שיודה ולא ישבע אלא ישלם והרי בקנס אם יודה ולא ישבע יהי פטור.

פרק שנים אוחזין צ"ד (קטע ראשון).

מוחזק

בענין אם מיגו מהני להוציא ממוחזק, ע"י בערך מיגו - מיגו להוציא.

בענין אין הולכין בממון אחר הרוב להוציא ממוחזק, ע"י בערך רוב - אין הולכין בממון אחר הרוב.

בענין אם תפיסה מהני במקום תרי ותרי, ע"י בערך עדות - תרי ותרי.

בענין שיטתו של סומכוס דלא אזיל בתר המוחזק, ע"י בערך טוען ונטען - סומכוס ורבנן.

בענין אם עד אחד נאמן בממון כשנים כשאינו בא להוציא ממון ממוחזק, ע"י בערך עד אחד - עד אחד בממון.

ע"י עוד בערך שנים אוחזין בטלית.

ע"י עוד בערך אין ספק מוציא מידי ודאי.

הפסק דין של המוציא מחבירו עליו הראי'

דברי האחרונים בענין למה אמרינן הממע"ה ולא חיישינן לאיסור גזילה.

פרק שנים אוחזין ט"ז (קטע ע"י בקונטרס), רע"ב.

הדרך שהפסק דין של הממע"ה כבר נפסק מסיני ולא מיקרי שזה מתחדש ע"י ב"ד זה, משא"כ יחלקו מספק הרי הוא חל ע"י הפסק דין של ב"ד זה. והדרך שגם הדין של הממע"ה חל ע"י הפסק דין של ב"ד זה.

פרק שנים אוחזין רס"ב (קטע ע"י יש ליישב" ולהלן שם).

הילך והגדר של הפטור של ממון שאינו יכול לכפור בו.

פרק שנים אוחזין קנ"ו, קנ"ז.

גדר חדש מהקצה"ח בלמה הילך פטור.

פרק שנים אוחזין קנ"ז סק"ב.

בענין למה צירף הרמב"ם להטעם של ממון שאינו יכול לכפור בו את הענין של שיעבוד נכסים.

פרק שנים אוחזין קנ"ח סק"א סק"ג.

בענין למה לא ס"ל להרמב"ם שם שמספיק בהטעם של שיעבוד קרקעות.

פרק שנים אוחזין קנ"ח סק"ב סק"ה.

דברי הרא"ש ברפ"ב דכתובות בביאור הירושלמי בענין ממון שאינו יכול לכפור בו.

פרק שנים אוחזין קס"א.

סתירה בין דברי הרמב"ם בפכ"ב מהל' עדות בהוציא ב' שטרות, אחד של מאה ואחד של מאתים, לבין דבריו בפ"ד מהל' טוען ונטען שהיכא שיש להתובע שטר על מקצת אינו נשבע.

פרק שנים אוחזין קנ"ז סק"ד (דברי

הראב"ד והכ"מ והש"ך והקצה"ח

על זה), סק"ה (עוד ישוב על זה),

סק"ו (ישובו של הגר"ח), ק"ס*.

מודה בקנס

בענין למה צריכים פסוק כדי לומר שמודה בקנס פטור, תיפוק ל' משום שאין אדם משים עצמו רשע.

פרק שנים אוחזין צ"ז* סק"ג סק"ו.

משמעות דברי רש"י ביבמות שמודה בקנס פטור באמת משום שאין אדם משים עצמו רשע.

פרק שנים אוחזין צ"ז* סק"ו.

בענין מודה בקנס ואח"כ באו עדים.

פרק שנים אוחזין צ"ז* סק"ה.

השיטה שאע"פ שמודה בקנס פטור אבל גם בקנס שייך הדין של הודאת בעל דין, וממילא הרי הם סוברים שכשהוא מודה חוץ לב"ד, אשר שם לא נאמר הדין של מודה בקנס פטור, הרי הוא חייב משום הודאת בע"ד, והשגת הקצה"ח על זה שגם המודה חוץ לב"ד פטור, רק שאם הודה חוץ לב"ד ואח"כ באו עדים הרי הוא חייב,

גדר הכח של מוחזקות

בענין אם מוחזקות היא חזקה חיובית לפי המ"ד בב"ק דף מ"ו ע"ב שלומד מוחזקות ושהממע"ה (אפילו היכא שלא שייך החזקה שכל מה שתחת ידו שלו הוא) מהפסוק דכתיב מי בעל דברים וגו', או האם סוף הדין הוא רק שאין משנים את המצב בלי ראי', כמו לפי המ"ד בב"ק שם שאינו לומד מפסוק אלא סובר שסברא היא "דכאיב לי" כאיבא אזיל לבי אסיא".

וכן בענין אם מהני רוב או חזקה קמייתא או מיגו או ברי נגד שמא או עד אחד היכא שאין החזקה חיובית אלא רק הדין שאין משנים את המצב בלי ראי'.

פרק שנים אוחזין י' (קטע "והסברא" ולהלן שם), ט"ז, כ"ה סק"ב, כ"ח (קטע אחרון), ע"ב (קטע "והנה הנתיחה"מ" וקטע "והנה הקצה"ח"), ע"ו, רל"ו (קטע "מיהו יש להקשות" ולהלן שם), רל"ז, רמ"ב סק"א, ר"ס (קטע "והנה לאחר" וקטע אחרון), רס"ב (קטע "והנה ע"י בקובץ הערות"), רס"ג (קטע "ועוד י"ל"), רס"ט, ר"ע, רע"א (קטע "וגם דברי" וקטע אחרון), רע"ב, רע"ד (קטע "א"י"), שט"ו סק"א (קטע "מיהו אם נאמר").

בענין הא דאין מוחזק בקרקעות: ששייך מיהא הסברא של "דכאיב לי" כאיבא אזיל לבי אסיא" (ב"ק דף מ"ו ע"ב).

פרק שנים אוחזין ר"ע סק"א.

ששייך מוחזקות לענין שיכול לטעון שהמוכר מכר לו ולא לחבירו.

פרק שנים אוחזין ל"ט סק"ב (קטע אחרון), מ"ב, מ"ח (קטע "ועכ"פ").

ע"י עוד להלן בערך זה בסק"ט בענין אם מהני תפיסה, ובענין מה זה מראה על כחו של המוחזק הראשון.

מה נקרא מוחזק

בענין אם מה שיש שטר בידו הרי זה מספיק כדי להחשב בגדר מוחזק, ע"י בערך מיגו - מיגו להוציא.

בענין שיסוד הדין של מוחזקות אינו דוקא

מפני שהוא תופס, אלא משום שע"י שהוא תופס הרי אנו רואים זיקה מסוימת וקשר בינו לבין החפץ, ויש גם בחינות אחרות של זיקה וקשר ולכן גם שם יש לו דין של מוחזק.

פרק שנים אוחזין כ"ז (קטע "והנה יש"), ל"ב (קטע "וע"י בשט"מ"), נ"ח (קטע "והנה בנוגע").

דברי הר"ן שנוקטים כהסתמיות אפילו לענין להוציא ממון ממוחזק, ואין המוחזק יכול לטעון שקרה מקרה שהוא נגד הסתמיות.

פרק המפקיד ק"ס סק"ב.

דברי הנו"ב שבמציאה אין המוצא נחשב מוחזק.

פרק אלו מציאות ח' סק"א.

בענין אם אזלינן בחר המוחזק קמא כמו שלענין בעלות אזלינן בחר חזקת מרא קמא.

פרק שנים אוחזין רל"ו (קטע "וע"י בשער משפט"), רמ"ב סק"א סק"ב סק"ד, רמ"ח (קטע "ונראה ליישב"), רנ"ה (קטע "והנה יש עוד").

"חזקה כל מה שתחת יד אדם שלו הוא"

הדרך שהחזקה שכל מה שתחת יד אדם שלו הוא הרי היא בגדר אן סהדי.

פרק שנים אוחזין י"ז.

הדרך שהחזקה שכל מה שתחת יד אדם שלו הוא אינה בגדר חזקה שמבורת, אלא מהני רק לעשות ספק ושוב מנצח המוחזק ע"י שהוא תפוס.

פרק שנים אוחזין נ"ח (קטע "וע"ל לפ"ז דהא").

ע"ע להלן בסמוך.

דררא דממונא

הדרך שבדררא דממונא חשיבי שניהם מוחזקים.

פרק שנים אוחזין ט"ו, י"ט סק"א (קטע "ועכשיו נבאר"), נ"ח.

הדרך שהיכא שיש חזקת מרא קמא צריכים כנגדה את הכח של ראי' שיש במוחזקות (דהיינו החזקה שכל מה שתחת ידו שלו הוא), אבל היכא שאין חזקת מרא קמא מהני גם סתם מוחזקות (וכן אפילו כשאין דררא דממונא).

פרק שנים אוחזין כ"ה סק"ב (קטע
 "וביותר"), כ"ח (קטע אחרון),
 קמ"ד (קטע אחרון), רמ"ב סק"א
 (קטע אחרון), רמ"ג (קטע "ותי").

תפיסה

בענין תפיסה בשנים אוחזין בטלית, ע"י
 בערך שנים אוחזין בטלית - תקפה אחד
 בפנינו.

ביאור המחלוקת בדף ו' ע"ב אם תקפו כהן
 מוציאין אותו מידו או לא (דברי הקובץ
 הערות), ופסקו של הרמב"ם שאין מוציאין
 אותו מידו.

פרק שנים אוחזין ט"ז (קטע אחרון),
 כ"ה סק"ג, רס"ג (קטע "ועוד י"ל"),
 רס"ט - רע"ו, פרק אלו מצאות ח'
 סק"א (פסקו של הרמב"ם).

דברי המחנה אפרים שהיכא שישראל אינו
 רוצה לתתו לשום כהן יכול כל כהן לתפוס
 ממנו ולכרוע אין מוציאין אותו מידו.

פרק שנים אוחזין רנ"ח*.

דברי הכ"מ שאפילו אם מוחזקות היא חזקה
 חיובית ונעשה ממנו אבל בכל זאת אפשר
 לסבור תקפו כהן אין מוציאין אותו מידו.

פרק שנים אוחזין רע"א.

שאם סוברים שתקפו כהן אין מוציאין אותו
 מידו ושמהני תפיסה א"כ יוצא שהממע"ה
 הוא ממש דינא דכל דאלים גבר.

פרק שנים אוחזין ט"ז (קטע
 אחרון), רס"ו, רס"ט.

דברי השט"מ שאם סוברים תקפו כהן אין
 מוציאין אותו מידו א"כ גם עכשיו שלא
 תקף חשיב שיש להכהן חלק בה בתורת
 ודאי (ולא רק דין של ספק).

פרק שנים אוחזין רפ"ה.

דברי הקובץ הערות שלפי הצד שתקפו כהן
 מוציאין אותו מידו, הממון נעשה בתורת
 ודאי ממונו של הישראל שהוא המוחזק
 הראשון אפילו אם כלפי שמיא גליא שהוא
 משקר.

פרק שנים אוחזין רס"ב (קטע
 "והנה ע"י בקובץ הערות").

דברי הקובץ הערות שלפי הצד שתקפו כהן
 מוציאין אותו מידו אם קידש אשה בממון

פרק שנים אוחזין י"ז (קטע "וי"ל
 דהיינו משום" ולהלן שם).

דרכו של הקו"ש שהיכא שיש דררא
 דממונא אין צריכים את הכח של רא"י שיש
 במוחזק, אבל היכא שאין דררא דממונא
 שפיר צריכים את הכח של רא"י, וממילא
 בכה"ג סתם מוחזקות בלי האנן סהדי שמאי
 דתפיס דידי' הוא (חזקה שכל מה שתחת
 ידו שלו הוא) אינה מועלת.

פרק שנים אוחזין א' סק"ב, י'
 (קטע "א" וקטע "ב"), י"ז, כ"ג
 סק"א (קטע אחרון).

הדרך שגם היכא שאין דררא דממונא אין
 צריכים את כח הרא"י שיש במוחזק היכא
 שאין להתובע חמ"ק או כדומה.

פרק שנים אוחזין י"ז (קטע "וצ"ל
 דרך אחרת" ולהלן שם).

**דברים שלא מהני עליהם מוחזקות
 (פירות של קרקע כשהקרקע יוצאת
 מתחת ידו, דברים העשויין להשאל
 ולהשכיר, גודרות)**

בענין היכא שטוען שאכל ג' שנים אבל אין
 לו עדים, למה הוא פטור מלשלם פירות
 הלא כיון שהוא מפסיד את הקרקע הדין
 נותן שהה"נ להפירות.

פרק שנים אוחזין ע"א (קטע
 "ובאמת לפי הדרך").

רא"י מהא שבדברים העשויין להשאל
 ולהשכיר אין מוחזקות, שמוחזקות מהני רק
 כשיש האנן סהדי שמה שתחת ידו שלו
 הוא (והיינו משום שאין דררא דממונא וגם
 יש להתובע חזקת מרא קמא, וכמו שהבאנו
 לעיל כאן).

פרק שנים אוחזין י"ז (קטע "ועוד
 אמרינן" ולהלן שם).

בענין גודרות אין להם חזקה.

פרק שנים אוחזין י"ז (קטע "אמנם
 מצד שני" ולהלן שם).

מוחזק נגד צירוף כוחות אחרים

בענין מה שלפי רבן גמליאל מהני ברי
 בהדי מיגו או בהדי חזקה דמעיקרא להוציא
 ממוחזק שטוען שמא.

שזכה בו משום שהממע"ה הרי היא ודאי מקודשת.

פרק שנים אוחזין רס"ב (קטע "והנה עי' בקובץ הערות").

דרכו של החמדת שלמה שרק במתנות כהונה אמרינן שאם סוברים שתקפו כהן מוציאין אותו מידו הרי זה נחשב בתורת ודאי ממונו של הישראל, והיינו משום שמתנות כהונה הן ממון שאין לו תובעים, ועוד לא זכה בהן הכהן, אבל בשאר דרא דממונא הוי ספק.

פרק שנים אוחזין רע"ו.

דרכו של חזו"א שאפילו אם סוברים תקפו כהן מוציאין אותו בידו אבל כל זמן שהוא ביד הכהן ועוד לא הוצאנו אותו הרי זה בגדר ספק ממונו.

פרק שנים אוחזין רע"ה.

דברי הרמב"ם שמצד אחד פוסק שתקפו כהן אין מוציאין אותו מידו, ומצד שני הרי הוא פוסק שהספקות נכנסין לדיר להתעשר, ואילו בסוגיית הגמ' מבואר שאם סוברים שתקפו כהן אין מוציאין אותו מידו א"כ נמצא שהישראל פוטר ממונו בממונו של כהן.

פרק שנים אוחזין רע"א, רע"ג, רע"ג*, רע"ד.

דרכיהם של הכ"מ והלח"מ בשיטתו.

פרק שנים אוחזין רע"א.

דרכו של התשובות הרשב"א בשיטתו.

פרק שנים אוחזין רע"ג, רע"ג*.

דרכו של ספר אשר לשלמה בכונת התשובות הרשב"א הנ"ל.

פרק שנים אוחזין רע"ג* (קטע "ועי' בספר").

בענין אם הרמב"ם פוסק שתקפו כהן אין מוציאין מידו גם בנוגע להחמש סלעים של פדיון הבן, וכן בנוגע להשה של פדיון פטר חמור.

פרק שנים אוחזין רע"א*.

בענין למה בתקפו כהן לספק בכור אין דנים מצד שיש להישראל חזקת מרא קמא.

פרק שנים אוחזין רס"ח, רע"ב - רע"ד.

דברי היד רמה שתפיסה לא מהני אפילו

כשחל רק הדין של דכאיב לי' כאיבא אזיל לבי אסיא.

פרק שנים אוחזין רל"ח (קטע "עוד י"ל"), רס"ג (קטע "ועוד י"ל"), ר"ע סק"א, רע"א (קטע "ולפי הכ"מ" וקטע "וגם").

הסברא שהיכא שאין דרא דממונא אלא כל הספק הוא רק מחמת טענותיהם, לכר"ע לא מהני תפיסה אלא מוציאין מיד התופס.

פרק שנים אוחזין כ"ב סק"ג, ר"ס (קטע "ונראה לבאר כך"), רס"ז סק"ג.

סברת ר' חיים אחיו של הקצה"ח, והגרא"ק בדעת הרמב"ם, שתפיסה לאחר שנוול הספק מהני בטענת ברי רק היכא שבלי התפיסה ה" הדין שהממע"ה, אבל לא היכא שהי' הדין יחלוקו.

פרק שנים אוחזין רס"ז סק"א.

הראשונים שסוברים שתפיסה ברשות מהני.

פרק שנים אוחזין ר"ע* סק"א סק"ה סק"ז, רע"ה (קטע ראשון).

דברי תוס' בכתובות דף כ' ע"א שתפיסה מהני רק בטוען טענת ברי, ודבריהם בסוף דף ט"ז שם שתפיסת האשה שם מהני רק כשיש לה מיגו לומר שלא תפסה.

פרק שנים אוחזין רס"ה.

בענין היכא שיש דין תורה ואנו מסופקים אם הבעל דין נתכוין להודות, האם מהני תפיסת הבעל דין שכנגדו.

פרק שנים אוחזין א' סקי"ב, רל"ג סק"א סק"ב (קטע "גם אתי שפיר" ולהלן שם), רל"ד (קטע "והנה העירוני"), רל"ו, רל"ז, רל"ח (קטע "ועי' בלח"מ" ולהלן שם), ר"מ, רמ"ח (קטע "ונראה ליישב"), רנ"ה (קטע "והנה יש עוד" ולהלן שם), ר"ס (קטע "הנה הר"ן"), רס"ג (קטע "מיהו באמת").

דברי הרמב"ן בדף ו' דהיכא שהדין הוא יחלוקו מספק מהני תפיסה אבל היכא שהדין הוא יחלוקו משום ששניהם מוחזקים י"ל שלא מהני תפיסה.

פרק שנים אוחזין א' סק"ח.

דברי הרמב"ן שהיכא שתקף בטענה, והשי

פרק המפקיד קע"ב (קטע "וע"ע בחי' הגרש"ש").

בענין אם עיקר חיובו של מזיק הוא לשלם את הפחת או לתקן את הנזק.

פרק שנים אוחזין קע"א - קע"ה.

בענין אם חייב לשלם היכא שהזיק דבר שהוא מבוטח והניזק יקבל דמי ביטוח.

פרק המפקיד ב' סק"א.

הסברא שהיכא שהניזק שילם בשביל החפץ ביוקר אבל הי' אפשר להשיגו בזול, יכול המזיק לשלם בזול.

פרק המפקיד פ"ט (קטע אחרון).

בענין תחילתו בפשיעה וסופו באונס חייב: האם זה משום שהוא חייב על הפשיעה בתנאי שהניזק יחסר, או האם זה נקרא שגם האונס בסוף קרה בפשיעה, או האם זה משום שהלכתא היא שהיכא שפשע הרי הוא ממשיך להיות חייב על כל מה שקרה אע"פ שלא מיקרי שקרה בפשיעה.

פרק המפקיד קמ"ג, קע"ב.

בענין תחילתו בפשיעה וסופו באונס היכא שלא בא האונס מחמת הפשיעה.

פרק המפקיד קע"א, קע"ב (קטע "ועי' בדו"ח"), קע"ה.

בענין "הבלא דאגמא קטלא".

פרק המפקיד ק"ס.

בענין תחילתו בפשיעה וסופו באונס מחפץ לחפץ, או מאב לאב, דהיינו שפשע בשמירת חפץ אחד וקרה אונס לחפץ אחר, או שפשע בשמירה מאב אחד וקרה אונס בדרך אב אחר.

פרק המפקיד קמ"ז (היכא שפשע בערך כספי קטן וקרה אונס בערך כספי יותר גדול), קע"ב (קטע "והנה עיין ביש"ש" וקטע "גם יש לתלות").

בענין תחילתו בפשיעה וסופו באונס היכא שהיתה פשיעה כזו שלא שכיח שיצא מזה הזיק (אע"פ שמיקרי פשיעה).

פרק המפקיד קע"ב (קטע "וכתב שם הנ"י").

מחילה

הצד שמחילה מועלת משום שזה כאומר הריני כאילו התקבלתי.

שתק, אין זה גורם שתפיסת התוקף מועלת (ורק בשנים אוחזין בטלית יש צד לומר שמהני תקפה אחד בפנינו היכא שהנתקף שותק, כי כיון שהיו תפוסים וכל אחד אמר כולה שלי לא הי' צריך לשתוק).

פרק שנים אוחזין רל"ד (קטע "גם י"ל"), רמ"א.

"שכר בית המרחץ מחבירו בשנים עשר זהובים לשנה, דינר זהב לחדש וכו', בבא באמצע החדש עסקינן, אבל בא בתחלת החדש כולו למשכיר, בסוף החדש כולו לשוכר" (ב"ב דף ק"ה).

פרק שנים אוחזין רל"ו (קטע "ע"ל"), רס"ב, רס"ג.

קושיית רע"א על כל ספק קידושין, דכיון שהיא חייבת להחזיר את הכסף כי תפיסה לא מהני, אין כאן כסף קידושין, והדין נותן שבתורת ודאי לא יהיו קידושין.

פרק שנים אוחזין רע"ה.

בענין היכא שמהני תפיסה, האם ב"ד יכולים לעכבו מלתפוס.

פרק שנים אוחזין רס"ג (קטע "ועוד י"ל"), רס"ו.

בענין תפיסה קודם שנולד הספק.

פרק שנים אוחזין רל"ו (קטע "ע"ל" ולהלן שם), רס"ג (קטע "מיהו באמת" וקטע "ועוד יש ליישב"), ר"ע * סק"א סק"ג סק"ה סק"ו סק"ז.

בענין תפיסה בשעה שנולד הספק.

שנים אוחזין ר"ע * סק"ג.

בענין תפיסה לאחר שנולד הספק.

פרק שנים אוחזין רס"ב (קטע "עוד יש ליישב" וקטע אחרון), רס"ג (קטע "ועוד יש ליישב"), רס"ה (קטע "ולפי"), רס"ז בתחילתו ובסק"א, ר"ע * סק"ג, פרק אלו מציאות ח' סק"א.

מזיק

בענין מאיפוא לומדים שיש איסור להזיק בגופו, וכן שלא לשמור את ממונו.

פרק שנים אוחזין קע"ד.

בענין אם סיבת החיוב היא מעשה שורו, או פשיעתו.

פרק המפקיד קל"א.

מיגו

עי' עוד בערך הפה שאסר.

בענין מיגו נגד חזקות, עי' בערך חזקה, ובערך חזקת שלש שנים, ובערך חזקת מרא קמא.

מהות מיגו

בענין אם מיגו מועיל משום שהוא בגדר הוכחה וראי', או האם הוא מועיל משום "זכות טענה" ו"נאמנות".

פרק שנים אוחזין כ"ד, כ"ז, כ"ט (קטע "וצ"ל"), ל', ל"ג (קטע "ועי' בקו"ש" וקטע "ועי' עוד בח"ב"), מ' (קטע "מיהו י"ל"), ע"ד סק"ג, ע"ו, ע"ז, פ', ק"ב סק"ה, קס"ח, ש"ח (קטע "ויש לבאר" ולהלן שם).

דרכו של הגרש"ש שהעובדא שהי' יכול לטעון טענה אחרת ולנצח משוהו מוחזק.

פרק שנים אוחזין כ"ד (קטע "ואפילו אם נאמר"), כ"ז (קטע "והנה יש" ולהלן שם).

הסברא שהצד של זכות טענה שייך רק אם הטענה השני' שלא טען היא טענה מסתברת אבל לא כשאינה טענה המסתברת.

פרק שנים אוחזין ש"ח (קטע "ויש לבאר").

הסברא שהצד של זכות טענה שייך רק כשמה שהי' נאמן על הטענה השני' אינו בגדר חידוש, ודברי הת"י והר"ן שסוברים שהיכא שהוא בגדר חידוש באמת לא אמרין מיגו.

פרק שנים אוחזין ע"ז.

הסברא שהצד של זכות טענה שייך רק כשהטענה השני' היא טענה שהי' יכול לטעון בתוך הדין תורה הזה אבל לא היכא שאם הי' טוען את הטענה השני' הי' נקרא דין תורה אחר.

פרק שנים אוחזין כ"ט (קטע "וצ"ל"), ע"ד סק"ג, קס"ח.

הדרך שלפי הצד של זכות טענה, היכא שאם הי' טוען את טענה השני' הי' מקבל את הכח של מוחזק, ה"ה שגם עכשיו עלינו ליתן לו את הכח של מוחזק.

פרק שנים אוחזין כ"ז (קטע אחרון).

הסברא שעדים, וכן אדם אחר שאינו בגדר בעל דין, אינם נאמנים במיגו, כי מיגו הוא זכות טענה וממילא הרי הוא מועיל רק לבעל דין שיש לו דין של טענה.

פרק שנים אוחזין מ' (קטע "מיהו יש לעיין" ולהלן שם).

שמיגו לא מהני היכא שיש לחשוש שמא הוא מאמין במה שהוא טוען רק שהוא טועה.

פרק שנים אוחזין כ"ד.

סוגים שונים של מיגו

בענין מיגו דהעזה.

פרק שנים אוחזין כ"ט (קטע ראשון ולהלן שם), ע"ד סק"א (קטע "והנה אם" וקטע "והנה עי' בתוס'") סק"ג סק"ד, ק"ב סק"ה, פרק המפקיד מ"ז.

השיטה שאפילו אם מיגו דהעזה מהני לפטור מממון אבל אינו מועיל לפטור משבועה, אפילו אם מיגו רגיל שפיר מועיל לפטור משבועה.

פרק שנים אוחזין ע"ד סק"ד.

בענין מיגו מממון לממון או מיגו שהי' יכול לתבוע יותר ממון.

פרק שנים אוחזין כ"ט, ע"ד סק"ג, קמ"א, קס"ח.

השיטה שהיכא ששיקר תחילה, לא מהני לו מיגו.

פרק שנים אוחזין ל'.

דינים שונים בענין לאיזה דברים מועיל מיגו

בענין היכא שנתבטל המיגו לאחר שטען (ע"י שנולד מצב שעכשיו לא הי' יכול לטעון את הטענה השני'), האם הוא מפסיד את המיגו (וע"ע בזה בערך הפה שאסר לענין הפה שאסר).

פרק שנים אוחזין ל"א (קטע "מיהו הקצה"ח"), מ' (קטע "מיהו צ"ע").

בענין אם מי שיש לו מיגו צריך להשבע שבועת היסת.

פרק שנים אוחזין ע"ה סק"ד.

שהיכא שיכול הבעל דין לברר, הרי הוא חייב לברר ואין סומכים בכה"ג על מיגו.

פרק שנים אוחזין רמ"ג בההערה.

מיגו לאיפטורי משבועה

דברי הר"י מיגש שהוכיח משבועת מודה במקצת ומשבועת השומרים שמיגו לא מהני לאיפטורי משבועה. וסברות למה לא מהני.

פרק שנים אוחזין ע"ד.

בענין שאפילו אם מיגו רגיל מועיל לאיפטורי משבועה, אבל היכא שהטענה השני' היא רק טענה עדיפא, אבל לא הי' זוכה בה, אינו מועיל לאיפטורי משבועה אע"פ שמועיל לפטור ממון.

פרק שנים אוחזין פ' (קטע "ובאמת אפילו").

השיטה שאפילו אם מיגו דהעזה מועיל לפטור מממון אבל אינו מועיל לפטור משבועה, אפילו אם מיגו רגיל שפיר מועיל לפטור משבועה.

פרק שנים אוחזין ע"ד סק"ד

עוד בענין המחלוקת אם מהני מיגו לאיפטורי משבועה.

פרק שנים אוחזין ע"ד, פ', ק' סק"ב, ר"י סק"א.

משיב אבידה

בענין אם חייב שבועה היכא שהוא בגדר משיב אבידה.

פרק שנים אוחזין ע"ד סק"א (קטע "וכדרך זה"), ע"ה.

בענין אם משיב אבידה פטור משבועה מדאורייתא או רק מדרבנן.

פרק שנים אוחזין ע"ה סק"א.

הדרך לחלק בין היכא שיש תביעה, דהתם משיב אבידה פטור רק מדרבנן, לבין היכא שאין תביעה, דהתם פטור מהתורה.

פרק שנים אוחזין ע"ה סק"ב.

בענין אם פטרו אותו גם כשהתובע הוא ברי גמור, או האם רק כשאינו ברי גמור.

פרק שנים אוחזין ע"ה סק"ב.

מיגו להוציא

בענין המחלוקת אם מועיל מיגו להוציא.

פרק שנים אוחזין כ"ה - כ"ו, כ"ז (קטע "והנה לפי" ולהלן שם), קמ"א.

בענין שמיגו בהדי כוחות אחרים מהני להוציא, ע"י בערך מוחזק - מוחזק נגד צירוף כוחות אחרים.

בענין אם חשיב מיגו להוציא היכא שגם בעל המיגו הוא מוחזק, כלומר ששניהם מוחזקים בהכל.

פרק שנים אוחזין כ"ה סק"א.

הדרך שאע"פ שמיגו להוציא לא אמרינן אבל בכל זאת מהני המיגו לבטל את החזקה החיובית שיש במוחזקות רק שאכתי נשאר הסברא של "דכאיב לי" כאיבא אזיל לבי אסיא".

פרק שנים אוחזין כ"ה סק"ב (קטע אחרון), כ"ח (קטע אחרון).

השיטה שמיגו דאי בעי שתיק מהני להוציא.

פרק שנים אוחזין כ"ז.

בענין הא שכשיש לו שטר מהני המיגו של בעל השטר אע"פ שהוא להוציא (כמו בסיטראי), והביאורים שנאמרו בזה.

פרק שנים אוחזין קמ"א, שט"ו (קטע "והנה ע"י בתוס'").

הדרך שהיכא שאינו רוצה להוציא לעצמו אלא לבעל דין אחר אין המיגו שלו נחשב מיגו להוציא, וכגון כשיש להמוכר מיגו להיות נאמן לומר לאיזה משני הבעלי דינין שמוחזקים בהטלית מכר את הטלית.

פרק שנים אוחזין מ"ד.

מיגו במקום עדים

בענין מיגו נגד אנן סהדי.

פרק שנים אוחזין קמ"א.

בענין אם מיגו של בידו מהני אפילו במקום עדים.

פרק שנים אוחזין ק"ב סק"ג סק"ה סק"ח.

בענין אם מיגו מהני במקום תרי ותרי.

פרק שנים אוחזין רמ"ב סק"ג, רס"ה (קטע "והנה לפי דרכינו" וקטע "והנה עיין בשט"מ").

מיגו נגד ודאי

בענין אם מיגו להחזיק עדיף מודאי, דהיינו האם מהני מיגו למי שהוא טוען שמא נגד מי שבודאי יש לו זכות מסוימת.

פרק שנים אוחזין ל"ג.

מיגו של טענה עדיפא (אבל לא הי' מנצח בה)

בענין אם מיגו מועיל היכא שגם על הטענה השני' לא הי' נאמן רק שהיא טענה עדיפא.

פרק שנים אוחזין ע"ח, פ', פ"ב (קטע "והנה בכתובות"), קמ"ד.

בענין שאפילו אם מיגו רגיל מהני לאיפטורי משבועה, אבל היכא שהטענה השני' היא רק טענה עדיפא, אבל לא הי' זוכה בה, אין המיגו מועיל לאיפטורי משבועה אע"פ שמועיל לפטור ממון.

פרק שנים אוחזין ע"ח, פ'.

מיטב בינונית וזיבורית

בענין אם יש להניזק שיעבוד רק על העידית, וכן לבע"ח רק על הבינונית, וכן לכתובת אשה רק על הזיבורית, או האם הכל משועבד, רק שבדיני תשלומין נאמר סדר מסוים מאיזו גובים.

פרק שנים אוחזין ס"ח בהערה.

מכירה

בענין לקח מאחד מחמשה בני אדם ואינו יודע ממי, האם הוא משלם לכל אחד מהם או האם הוא מניח דמים ביניהם ומסתלק.

פרק המפקיד קפ"ג, קפ"ז.

מלוה

ענין בערך מחילה, ובערך משכון.

בענין שיעבוד הגוף ושיעבוד נכסים ושיעבודא דר"נ, ענין בערך שיעבוד.

גדר חוב

בענין אם בתוך הזמן של המלוה הרי זה נקרא שהלוה חייב להמלוה.

פרק שנים אוחזין קל"ח (קטע "והנה עי' במחנ"א" וקטע אחרון).

בענין אם לפי המ"ד שסובר שהמקדש במלוה מקודשת, וכן היכא שמקדש בהנאת מחילת מלוה דמהני לכו"ע, האם היא מקודשת גם קודם שהגיע זמן הפרעון.

פרק שנים אוחזין קל"ח (קטע "והנה עי' במחנ"א" וקטע אחרון).

דרכים שונים בגדר מלוה להוצאה ניתנה.

פרק שנים אוחזין קל"ז סק"א (קטע "עוד יש להעיר") סק"ג, קל"ח.

בענין איך מלוה להוצאה ניתנה גורם שאי אפשר להשתמש במלוה ככסף קידושין או כסף קנין.

פרק שנים אוחזין קל"ח.

בענין אם הלוה חייב להעמיד ממון בעיסקא כדי להבטיח שיהי' להמלוה ממה לגבות.

פרק שנים אוחזין קל"ח.

גדר החיוב תשלומין

בענין אם הלוה חייב לשלם לפני שהמלוה תובע.

פרק המפקיד קפ"ז (קטע "ותי' הקצה"ח").

דיני התשלומין

בענין אם הלוה יכול לכוף את המלוה לקבל קרקע או שוה כסף כשאין לו כסף, או האם המלוה יכול לומר שיחכה עד שיהי' לו כסף.

פרק המפקיד קי"ג (קטע "ועוד").

בענין אם היכא שהלוה פורע קרקע (ולא כסף כמו שלוה) הרי זה נקרא בגדר פרעון או האם זה נקרא שקונה את החוב עם הקרקע.

פרק המפקיד צ"ט.

שאלת הגר"ח על היכא שכתבו בתוך השטר מאה פרוטות, האם הלוה יכול לשלם מנה, או האם המלוה יכול להקפיד על פרוטות כדי לחסוך הכסף של שולחני.

פרק שנים אוחזין קמ"ב.

בענין סדר גביית חוב, ושומא הדר

בענין סדר גביית חוב.

פרק המפקיד קי"ד.

בענין אם כשאומרים ששומא הדר הרי הלוה צריך לעשות קנין חדש, או האם אינו צריך לעשות קנין חדש כי ב"ד מחזירין לו ע"י הפקר ב"ד הפקר, א"נ דכיון ששומא הדר הרי המלוה עצמו מתכוין בתחילה לקנותו רק על מנת שהלוה לא ישלם.

פרק המפקיד צ"ז, ק"ט סק"ב.

שלפי הצד שעד עכשיו הי' של המלוה, א"כ מה שנשתבח עד עכשיו הרי זה נשאר של המלוה.

פרק המפקיד צ"ו (קטע אחרון).

בענין "אגבי" איהו בחובר.

פרק המפקיד קי"א, קי"ב.

בענין היכא שגם המלוה וגם אחרים רוצים לתת כשומת ב"ד או יותר משומת ב"ד (כלומר שהאחרים רוצים לשלם להמלוה ולקבל את השדה של הלוה, וגם המלוה רוצה לקבל את השדה ע"י לנכות דמיו מהחוב) האם יש להמלוה קדימה.

פרק המפקיד קי"ג (קטע "ועי

במהר"ם שיה"ו ולהלן שם).

בענין היכא שאחרים רוצים לתת פחות משומת ב"ד והמלוה מסכים לקבלו ביותר מהם, אבל ג"כ פחות משומת ב"ד, האם הוא חייב להוריד מהחוב כמלא השומא של ב"ד.

פרק המפקיד קי"ג (קטע "ברם

באמת על רש"י"ו ולהלן שם).

בענין מתי יכול לומר פרעתין ומתי צריך לפורעו בעדים

הטעמים לומר שהמלוה את חבירו ואמר לו אל תפרעני אלא בעדים צריך לפורעו בעדים.

פרק שנים אוחזין קפ"ט (קטע

"והנה יש לתלות" ולהלן שם).

בענין היכא שאמר לו אל תפרעני אלא בעדים, האם יש אנן סהדי שיעשה כן.

פרק שנים אוחזין קפ"ט (קטע

"והנה יש לתלות" ולהלן שם).

בענין אם האמירה של אל תפרעני אלא בעדים צריכה להיות בפני עדים.

פרק שנים אוחזין קפ"ט (קטע

"מיהו באמת").

בענין היכא שמפקיד אצלו כל יום בעדים ואומר לו אל תחזיר לי אלא בעדים, אבל יום אחד לא הפקיד אצלו בעדים, או הפקיד אצלו בעדים אבל לא אמר לו אל תחזיר לי אלא בעדים, האם השומר צריך להחזיר לו בפני עדים.

פרק שנים אוחזין קפ"ט.

בענין אם מהני מה שאומר לו אחרי ההלואה אל תפרעני אלא בעדים.

פרק שנים אוחזין קפ"ט (קטע

"והנה יש לתלות").

איני יודע אם פרעתין

מחלוקת הראשונים והאחרונים בענין אם ב"איני יודע אם פרעתין" הרי הוא חייב אפילו היכא דלא הו"ל למידע.

פרק המפקיד קס"ד סק"ד (קטע

"ועי"ש"), קס"ה (קטע אחרון).

בענין "איני יודע אם פרעתין" היכא שגם המלוה טוען שמא.

פרק המפקיד קס"ד סק"ד (קטע

"ועי"ש").

בענין היכא שאמר איני יודע אם פרעתין ושוב אומר שנזכר ששפיר פרע.

פרק המפקיד צ"ו (קטע "והנה כבר

הבאנו" ולהלן שם).

בענין "איני יודע אם פרעתין" היכא דלא הוי ספק השקול אלא הדבר נוטה יותר שפרע.

פרק המפקיד קע"ו (קטע "ג"),

קע"ז.

שהיכא שהמלוה טוען שמצא מטבעות לא טובים בין המעות שפרע הלוה, והלוה טוען שאינו יודע אם אותם מטבעות הם ממנו או לא, הרי זה נחשב ציור של "איני יודע אם נתחייבתי" ולא ציור של "איני יודע אם פרעתין".

פרק המפקיד קע"ח (קטע "וראיתי

מיישבים").

מלקות

בענין היכא שחלק מהאיסור הוא ע"י מעשה וחלק שלא ע"י מעשה, האם לוקין או לא.

פרק שנים אוחזין רי"ז סק"ד.

ממזר

בענין אם אמרינן ממזר ודאי ולא ממזר ספק אפילו כשיש חזקה שהוא ממזר.

פרק שנים אוחזין רפ"ב (קטע

"ועוד הביא בשם הפ"י").

בענין אם אמרינן ממזר ודאי ולא ממזר ספק אפילו כשיש רוב שהוא ממזר.

פרק שנים אוחזין רפ"ב (קטע

"ועוד הביא בשם הפ"י").

בענין אם ספק ממזר מותר מהתורה בתורת ודאי, וממילא מותר לו לישא ממזרת וישראלית ביחד.

פרק שנים אוחזין רפ"ב (קטע "ובשם").

משכון

המחלוקת תנאים אם המלוה נעשה שומר שכר על המשכון או שומר חנם. פרק המפקיד פ"ז.

מתנה

ע"י בערך קנין - מתנה.

דברי החכמת מנוח בדף כ"ב שהיכא שנותן מתנה משום כיסופא יש בזה משום גזל ואסור לקבלה.

פרק אלו מציאות ל"ו.

נאמנות המוכר לומר למי מכר

הסוגיא של נאמן בעל המקח לומר לזה מכרתי וכי.

פרק שנים אוחזין ל"ז - מ"ח.

הטעם למה הוא נאמן בזמן שמקחו בידו.

פרק שנים אוחזין מ"ב.

דברי רש"י דאיירי בשניהם תובעים.

פרק שנים אוחזין ל"ז סק"א.

דברי רש"י ש"נקט זווי מתרוייהו" איירי ששניהם נתנו דמים "שלמים".

פרק שנים אוחזין ל"ז סק"ב.

פירושו של רש"י דאיירי שעוד לא עשו קנין אלא איירי לענין מי שפרע.

פרק שנים אוחזין ל"ט, מ"ח (קטע "ועכ"פ").

"אין מקחו בידו": דברי רש"י דאיירי כששני הקונים אוחזין.

פרק שנים אוחזין ל"ח סק"א סק"ב.

ביאור הציור של נקט זווי מחד: האם הוא מודה שהקונה השני הוא זה שנתן את המעות רק שהוא טוען שהי' בעל כרחו של המוכר, או האם הם סותרים זה את זה בנוגע למי נתן את המעות.

פרק שנים אוחזין מ'.

שבנקט זווי מחד הרי המוכר נאמן אפילו נגד הוכחת מתן מעות, כלומר שנאמן לומר שנקט מחד אבל נתרצה להשני.

פרק שנים אוחזין מ"ג.

שיטת רש"י שהיכא שנקט זווי מחד הרי

הוא נאמן אפילו אם אין מקחו בידו, ודברי הר"ן שהיינו רק אם עוד לא הלכו מלפניו, ודברי הבית הלוי על זה.

פרק שנים אוחזין ל"ח סק"ב, מ"א, מ"ב, מ"ג.

שיטת רש"י שבנקט זווי מתרוייהו ואין המקח בידו אינו נאמן: בענין אם לפעמים הרי הוא נאמן לכל הפחות כעד אחד.

פרק שנים אוחזין ל"ח, פ"ג סק"א.

בענין נקט זווי מתרוייהו ועודנו בידו, דנאמן, מה הי' הדין אילו לא הי' נאמן.

פרק שנים אוחזין ל"ט סק"ב.

פסקו של המחבר דהיכא שהמוכר אינו זוכר ממי קיבל מדעתו וממי קיבל בעל כרחו, הדין הוא שהוא נותן להם והם עושים יחלוקו.

פרק שנים אוחזין ל"ט סק"ב (קטע "ועכ"פ גם בלא"ה").

בענין היכא שנקט המוכר זווי מתרוייהו, ואחד מהקונים מודה שהוא זה שנתן את הכסף בעל כרחו של המוכר, ותובע כספו בחזרה, והמוכר טוען שהוא זה שנתן מדעתו, האם מיקרי שהקונה עושה הודאת בעל דין ונאמן, או האם מיקרי שתובע את כספו ואינו נאמן.

פרק שנים אוחזין ל"ז סק"א.

נכסי מלוג

כללי

בענין אם האכילת פירות של הבעל היא בגדר קנין הגוף לפירות.

פרק המפקיד ע"ג, ע"ט, פ', פ"א, פ"ב.

בענין היכא שגנבו נכסי מלוג, או שגנבו את הולד של הנכסי מלוג, האם הכפל הוא להבעל או להאשה.

פרק המפקיד ע"ג, ע"ה (וכן בענין דינו של ולד הולד), ע"ו, פ', פ"ב.

תקנת אושא

שיטת הרמב"ם שאחרי תקנת אושא אם מכרה האשה בחיי בעלה, הבעל מקבל את כל הפירות כמו קודם, אבל הגוף מכור להלוקח עד שמתה האשה, והגוף קנוי להבעל רק על הזמן שלאחר מיתת האשה, ושיטת הרא"ש שגם הגוף קנוי להבעל

מעכשיו והרי הוא מוציא אותו מיד הלוקח בחיי האשה.

פרק המפקיד ק"ד, ק"ה, ק"ו, ק"ז (קטע "מיהו לכאורה קשה" ולהלן שם), ק"ח.

דברי הדיישה שהנפ"מ בין הרמב"ם והרא"ש הוא אם הלוקח יכול לעכב את הבעל מלקלקל את השדה בחיי האשה.

פרק המפקיד ק"ד (קטע "והדרישה").

בענין אם האשה עצמה יכולה לעכב את הבעל מלקלקל את השדה.

פרק המפקיד ק"ד (קטע "והביא הדרישה" ולהלן שם).

דברי החלקת מחוקק שהנפ"מ הוא אם נקרא שיש להלוקח קרקע וממילא יכול לכתוב פרוזבול.

פרק המפקיד ק"ד (קטע "והחלקת מחוקק"), ק"ה.

דברי הפרישה שיש נפ"מ לענין נפל הבית על הבעל ועל הלוקח ולא ידוע מי מת ראשון.

פרק המפקיד ק"ד (קטע "ועוד כתב הפרישה").

דברי הבית שמואל שיש נפ"מ לענין אם הלוקח יכול לתבוע את מעותיו מהבעל בחיי האשה.

פרק המפקיד ק"ד (קטע "ועוד כתב הבית שמואל").

דברי הבני אהובה (ספרו של רבי יהונתן אייבשיץ על הרמב"ם) שיש נפ"מ לענין אם הבעל יכול למכור את הדקל לפירותיו.

פרק המפקיד ק"ד (קטע אחרון).

הדרך שגם לפי הרמב"ם יתכן שאם הלוקח בא להוציא את הקרקע מהבעל והאשה, אין אנו מוציאים, כי יתכן שנצטרך אח"כ להחזיר להבעל, אם האשה תמות קודם לו.

פרק המפקיד ק"ח.

דרכו של הקצה"ח שגם לפי הרא"ש אין הבעל נחשב לוקח גמור בחיי אשתו, אלא תקנת אושא היתה להעלות את הקנין פירות שלו להמדריגה של קנין פירות כקנין הגוף דמי, ודלא כמו בעלמא שפוסקים כמו ריש

לקיש שסובר שקנין פירות לאו כקנין הגוף דמי. והמדריגה של קנין פירות כקנין הגוף גורמת שבעל הגוף אינו יכול למכור.

פרק המפקיד ק"ט סק"ב סק"ג.

דרכו של רעק"א (והאור שמח) בדעת רש"י שתקנת אושא היתה לתת להבעל קנין של הגוף לפירותיו.

פרק המפקיד ק"ט סק"ג סק"ד.

שיטת רש"י שגם לפני תקנת אושא אין הלוקח מקבל את הקרקע בחיי האשה.

פרק המפקיד ק"ה.

דרכו של הש"ך שלפי הרמב"ם לאחר מיתת האשה מתגלה שהבעל הי' לוקח גמור גם מחיים.

פרק המפקיד ק"ז (קטע "וי"ל" ולהלן שם), ק"ח, ק"ט סק"ב.

בענין "בעל בנכסי אשתו לוקח הוי לא מהדר ולא מהדרינן ליי".

פרק המפקיד ק"ג - ק"ט.

ספק ספיקא

בענין ס"ס מטעם רוב: האם הכוונה היא שיש רוב סיכוי להיתר (בס"ס שהוא לצד ההיתר) וממילא ס"ס הוא בגדר רובא דלית' קמן דיי"א שהוא בגדר בירור, או האם הכוונה היא שיש מספר מסוים של אפשרויות ורובן הן להיתר והציוור הזה שלפנינו פרש מהן, וממילא ס"ס הוא בגדר רובא דאית' קמן שאינו בגדר בירור.

פרק שנים אוחזין נ"ח (קטע "מיהו כבר ביארתי").

בענין אם סומכוס סובר יחלוקו אפילו כשיש ספק ספיקא.

פרק שנים אוחזין נ"ח (קטע "ברם יש להעיר").

ספקות

לחומרא או לקולא

בענין אם ספיקא דאורייתא הוא לחומרא מן התורה או מדרבנן.

פרק שנים אוחזין רפ"ה.

תירוצים על הקושיא שאם הרמב"ם לומד ממקום אחר ולא מממזר ודאי ולא ממזר ספק א"כ למה צריכים את הדרשה הנ"ל.

פרק שנים אוחזין רפ"ב (קטע ראשון ולהלן שם).

הסוברים שהרמב"ם שסובר באיסורין לקולא מן התורה הרי הוא מודה שבספק אם קיים מצוה הרי הוא חייב להחמיר.

פרק שנים אוחזין רפ"ז.

דרך הפכית: שאפילו אם סוברים שבספק איסור הולכים לחומרא מהתורה, אפשר לסבור שבספק אם קיים מצוה הולכים לקולא מן התורה.

פרק שנים אוחזין רפ"ז.

השיטה שאמרינן ספיקא דאורייתא לחומרא לענין לקיים את המצוה רק היכא שאחרי ההליכה לחומרא נדע בודאי שיצא ידי המצוה, אבל לא היכא שיהי' ספק, דהיינו להפוך מצב שבודאי לא יצא למצב של ספק יצא.

פרק שנים אוחזין רע"ט, רפ"ז.

מטעם הנ"ל יש שטענו שאין צריכים להחמיר ללבוש "תכלת" בזמן הזה כי גם אחרי הלבשה אין הדבר ודאי שיצא אלא הרי זה ספק.

פרק שנים אוחזין רע"ט.

הדרך שאם אחרי שיחמיר יהי' מצב שבודאי כבר אינו חייב, או משום שקיים המצוה או משום שבכלל לא היתה כאן מצוה, הרי הוא שפיר חייב להחמיר אע"פ שלאחר שהוא מחמיר נשאר ספק אם קיים מצוה או לא, וכגון היכא שהוא מסופק אם עכשיו הוא ליל ט"ו ניסן וחייב לאכול מצה או לא.

פרק שנים אוחזין רפ"ז.

שיטות הראשונים והאחרונים בספק מתנות כהונה וספק מתנות עניים, דהיינו היכא שהדבר נוגע גם לממונות וגם לאיסורים, האם מכריעים על פי כללי ממון או על פי כללי איסור.

פרק שנים אוחזין רמ"ז, רנ"ה (קטע "והנה יש" ולהלן שם), פרק אלו מציאות ח'.

דברי הרא"ש בריש אלו מציאות שספק השבת אבידה לחומרא.

פרק אלו מציאות ח' סק"ב.

חסרון ידיעה

שהיכא שאינו בגדר ספק אלא בגדר חסרון ידיעה אין ב"ד פוסקים שום פסק כלל.

פרק שנים אוחזין י"ט סק"א (קטע "ועכשיו נבאר" ולהלן שם), סק"ב.

ספיקא דדינא

בענין אם בספיקא דדינא אזלינן בתר חזקה דמעיקרא.

פרק שנים אוחזין רע"ג* (קטע "וי"ל דס"ל").

יחלוקו מספק

שיטת תוס' שלומר כל דאלים גבר עדיף מלומר היחלוקו של ספקות, והטעמים למה.

פרק שנים אוחזין ט'.

דברי הגמ' בב"ב דף ל"ה ע"א שלא אמרינן היחלוקו של ספקות היכא ד"איכא למיקם עלה דמילתא".

פרק שנים אוחזין ט'.

עבד כנעני

דברי הגר"ח שהקנס של שלשים של עבד הוא בגלל העבירה של הרציחה ולא בגלל הפגיעה בבעלותו של האדון.

פרק המפקיד ל' (קטע "וכתב").

דברי הגר"ח שבשלשים של עבד אין כאן רק גדר של מצות נתינה לחוד, אלא התורה קבעה גדר של חיוב ממון.

פרק המפקיד ל' (קטע "ולכן כתב").

דברי הגר"ח שהשלשים של עבד נחשבים דמי שוויות העבד.

פרק המפקיד ל' (קטע "ועוד כתב").

בענין אם בשחרור מהני טול שטר שחרורך מעל גבי קרקע.

פרק שנים אוחזין של"א (קטע "ועי' בנתיח"מ").

עבד עברי

בענין היכא שאומר גנבתי ואין לו לשלם האם הוא נמכר על גניבתו על פי הודאת פיו.

פרק שנים אוחזין צ"ז* סק"א*.

בענין אם עבד עברי ובן חורין הוקשו לקרקע כמו שעבד כנעני הוקש.

פרק שנים אוחזין קע"ו.

עבודת השם

שהתחלת לימוד חדש מביאה הרגשה של התחדשות, אבל לפעמים יש בה קושי, ועצה איך להתגבר על הקושי.

פרק שנים אוחזין ד'.

שכל התחלות קשות.

פרק שנים אוחזין ד'.

עבירות

בענין מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה (גבי ישראל): בענין אם זה רק אם לא השתדל להוציאה לפועל או האם אין הקב"ה מצרפה למעשה אפילו אם השתדל להוציאה לפועל רק שלא הצליח אלא עשה דבר שאין בו איסור, והן אמת שצריך כפרה כמו בנתכזין לאכול בשר חזיר ועלה בידו בשר כשר כדאמרינן בנזיר דף כ"ג ע"א וקידושין דף פ"א ע"ב, אבל אכתי אולי אין הקב"ה מצרפה למעשה ממש.

פרק שנים אוחזין צ"ז סק"ג (קטע אחרון).

בענין אם יסוד החיוב להפריש את חבריו מאיסורא הוא לראות שהשני לא יעשה מה שבעיניו הוא אסור, דהיינו שהוא עצמו יקיים את דיניו, או האם חייבים להפריש רק כשבעינינו הרי הוא עובר על איסור.

פרק שנים אוחזין צ"ז סק"ג.

בענין היכא שרואים שאדם רוצה לאכול בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה דצריך כפרה: האם אין אנו חייבים להפרישו מן האכילה כי הכוונה הרעה בלא"ה יש לו ולמעשה לא יעבור על איסור אלא יאכל בשר טלה, או האם שפיר חייבים להפרישו כי מה שהוא צריך כפרה הרי זה רק אם יאכל ויהנה אבל אם לא יהנה אינו צריך כפרה.

פרק שנים אוחזין צ"ז סק"ג (קטע "ואם נאמר" וקטע אחרון).

עד אחד

בענין אם עד אחד יכול לחייב חטאת, עי' בערך קרבן חטאת יחיד - שנים או אחד אומרים אכלת חלב.

בענין שלפעמים ע"א מהני לענין ממון

בענין אם עד אחד נאמן בממון כשנים כשאינו בא להוציא ממון ממוחזק.

פרק שנים אוחזין י' (קטע "ונראה שהסברא"), כ"ב סק"ב סק"ג, ל"ח סק"א, מ"ב, מ"ח*, שי"ד.

דרכו של השער משפט שע"א מהני כשאין מוחזק רק כשאין שם בעל דין שכנגד שמכחיש.

פרק שנים אוחזין שי"ד.

בענין אם מיגו או עד אחד יכולים להוציא היכא שיש להתפוס רק את הכח של "דכאיב לי' כאיבא אזיל לבי אסיא" ולא את הכח של חזקה חיובית שיש במוחזקות, עי' בערך מוחזק - גדר הכח של מוחזקות.

בענין עד אחד נגד חזקת מרא קמא, עי' בערך חזקת מרא קמא.

בענין דברי הר"ן שע"א נאמן לומר שמציאה שייכת לפלוני, ודרכיהם של השער משפט והפרי יצחק בדבריו.

פרק שנים אוחזין ל"ח סק"א, שי"ד.

שארם נאמן על מעותיו לומר ממי הם.

פרק שנים אוחזין מ"א.

בענין מה שעד אחד מחייב שבועה

הדרך שהחיוב שבועה חל מיד כשהעד מעיד, לפני גמר דין.

פרק שנים אוחזין ע"ב (קטע "מיהו יש עוד דרך").

בענין אם עד אחד מחייב שבועה אפילו בשוה פרוטה, או האם צריכים שתי כסף כמו בשבועת מודה במקצת.

פרק שנים אוחזין פ"ג סק"ב, קב"ו.

בענין אם עד אחד על ממון מחייב בעיקרו שבועה, או האם הוא מחייב ממון רק שהתורה נתנה להבעל דין את היכולת לפטור את עצמו ע"י שבועה.

פרק שנים אוחזין נ"ב* (קטע "ובאמת"), פ"ג סק"ד (קטע "ועוד").

בענין היכא שצירור מסוים נעשה ראוי לשבועת עד אחד בדורות מאוחרים, האם אותה שבועה נחשבת שבועה דאורייתא

אע"פ שהציוור לא הי' קיים בשעת מתן התורה, או האם היא נחשבת שבועה דרבנן.

פרק שנים אוחזין פ"ח סק"ב.

בענין שבועת ע"א על תביעת קטן ועל תביעת שמא.

פרק שנים אוחזין פ"ג סק"א סק"ד, קב"ז.

הדרך שאי אפשר לחייב שבועת עד אחד על ממון שאפילו אם ישבע לא נאמין לו לתת לו אותו ממון.

פרק שנים אוחזין מ"ז.

דברי הקצה"ח שעד אחד מחייב שבועה אפילו אם אין עדותו אודות הפסד ממון אלא אודות מי צריך לקבל חפץ מסוים ומי שלא יקבל את החפץ לא יפסיד כי יקבל ממון.

פרק שנים אוחזין מ"ו.

עד אחד בשטר

בענין אם עד אחד בשטר חשיב שטר, ושיטת הרמב"ם שע"א בשטר מחייב שבועה.

פרק שנים אוחזין ש"ה סק"א (קטע "וע"ע לעיל שם באות תר"ב"), סק"ג (וקטע "והנה ע"ע במ"מ").

בענין עד המסייע פוטר משבועה

המחלקות אם עד המסייע פוטר משבועה.

פרק שנים אוחזין מ"ח* - נ"ב***, ס"ט (קטע "מיהו אכתי"), פרק המפקיד קכ"ד, קכ"ז, קס"ב.

שני ביאורים למה עד המסייע פוטר משבועה.

פרק שנים אוחזין א** (קטע "והנה באמת" וקטע "והשער משפט"), מ"ט סק"א, מ"ט*, נ' סק"ב (קטע "ועי' בקצה"ח").

בענין אם עד אחד המסייע פוטר בציוור של מתוך שאינו יכול להשבע משלם.

פרק שנים אוחזין מ"ט* סק"ב סק"ג, נ"ב, נ"ב*, פ"ג סק"ד.

בענין אם עד אחד המסייע פוטר בהציוור של נסכא דרבי אבא (דבציוור זה של מתוך שאינו יכול להשבע משלם יש יותר סברא לומר שאינו פוטר).

פרק שנים אוחזין מ"ט* סק"ג.

דברי התה"ד בשם גליון שבשבועת השומרים עד המסייע אינו פוטר משבועה.

פרק שנים אוחזין מ"ט סק"ג.

בענין אם עד המסייע פוטר מגלגול שבועה.

פרק שנים אוחזין מ"ט* סק"ד.

דברי השער משפט שעד המסייע פוטר רק כשהוא מספר את אותו הסיפור שסיפר הבעל דין אבל לא כשהוא פוטר אותו מסיבה אחרת.

פרק שנים אוחזין א** (קטע "והשער משפט" ולהלן שם).

בענין היכא שהעד מסייע למי שדינו להיות נשבע ונוטל האם מעתה הרי הוא נוטל בלי שבועה.

פרק שנים אוחזין מ"ט* סק"ה.

שלפי איסי בן יהודה שסובר שהיכא שעד אחד העיד נגד בעל דין, ולהבעל דין יש עדים, הרי הוא חייב להביא את העדים ואינו יכול ליטע נגד העד אחד, ה"ה שלא סגי בע"א לפוטרו מן השבועה, אלא הרי הוא צריך בדוקא להביא את עדי.

פרק שנים אוחזין מ"ט* סק"ו.

שדוקא עד המסייע פוטר אבל לא חזקה המסייעת.

פרק שנים אוחזין ס"ט (קטע "ונראה לפרש").

עד אחד נאמן באיסורין

הדרך שמה שע"א נאמן באיסורין אין זה משום שמצד הסברא חשיב שיש כאן בירור, אלא מצד הסברא לחוד אין דבר כזה נחשב בגדר בירור, רק שזה בגדר גזירת הכתוב להאמין לו כמש"כ הרמב"ם לענין שני עדים.

פרק שנים אוחזין רפ"א* (ועי' בקובץ הערות").

בענין אם בע"א נאמן באיסורין גם קרוב כשר.

פרק שנים אוחזין קי"ז סק"ב.

בענין אם רשע דשאר עבירות שאינן של חמס פסול מלהיות ע"א באיסורין.

פרק שנים אוחזין קל"ב (קטע "והנ"י").

דברי הנתיחה"מ שבאיסורין, אפילו כשצריכים שני עדים (כגון נגד חזקה), אבל אין צריכים הגדה בב"ד כיון שאינם מתחייבים בכאשר זמם אפילו אם העידו בב"ד, ודברי הקובץ הערות שלפ"ז הה"נ שאין פסול קורבה, ודברי הקצה"ח ששפיר חייבים בכאשר זמם.

פרק שנים אוחזין קי"ז בההערה.

חזרה ע"י אמתלא

בענין אם ע"א באיסורין יכול לחזור בו ע"י אמתלא.

פרק שנים אוחזין ק"א (קטע ראשון).

דברי שו"ת הר"ן שעד אחד באיסורין שהעיד שלא בפני ב"ד הרי הוא יכול לחזור בו גם בלי אמתלא, אבל רק בפני ב"ד, אבל לחזור בו שלא בפני ב"ד בעי אמתלא (ואם העיד בפני ב"ד אינו יכול לחזור בו אפילו ע"י אמתלא).

ק"א (קטע "וע"ע בש"ש").

הכחשה

ע"י בענין הכחשה בערך זה בחלק "כל היכא שהאמינה תורה עד אחד הרי הוא כשנים".

עד אחד נגד חזקה, ובידו

המחלוקת בין הרא"ש ובין הרמב"ן והרשב"א אם להלכה עד אחד נאמן באיסורין אפילו כנגד חזקה קמיתא (גם כשאינו בידו).

פרק שנים אוחזין ק"א (קטע ראשון), ק"י (קטע "מיהו ע"י בתוס"), קי"ז סק"ב.

בענין ע"א נגד החזקה של כל מה שתחת יד אדם שלו הוא.

פרק שנים אוחזין ס"ט (קטע "ונראה לפרש").

בענין עד אחד בהדי רגלים לדבר נגד חזקה.

פרק שנים אוחזין ק"ז, ק"ח (קטע "ועי' בתוס").

"כל היכא שהאמינה התורה עד אחד הרי הוא כשנים"

הסברא שהיכא שלא אמרין שהעד הראשון

הרי הוא כשנים א"כ אפילו אם אין להשני נאמנות להגיד את ההפוך, אבל להכחיש את העד הראשון שפיר יש לו כח. פרק שנים אוחזין נ' סק"ב.

הוחזק האיסור בע"א

דברי הרמב"ם בהל' סנהדרין שהאיסור עצמו בעד אחד יוחזק ושוב מלקין עליו.

פרק שנים אוחזין נ"ב* (קטע "ועי' בקובץ").

הנאמנות של אב לומר קידשתי את בתי

בענין אם האב שאמר קידשתי את בתי יכול לחזור בו ע"י אמתלא.

פרק שנים אוחזין ק"א.

עדות

ע"י עוד בערך הזמה.

בענין אם שני עדים יכולים לחייב חטאת, ע"י בערך קרבן חטאת יחיד - שנים או אחד אומרים אכלת חלב.

אינו חוזר ומגיד

שאפילו אם הדין הי' שחוזר ומגיד אבל הי' צריך אמתלא.

פרק שנים אוחזין ק"א (קטע "והנה מעתה").

דברי הקצה"ח שאם אחרי שנתקיים השטר אמרו עדי השטר שאנשים אחרים זייפו את חתימתן הרי זה נקרא חוזר ומגיד אע"פ שלפי דבריהם מעולם לא חתמו, והיינו משום שבעינינו יש כאן שטר שנחקרה עדותו בב"ד, והחולקים על זה.

פרק שנים אוחזין ל"א (קטע "ונראה"), ק' סק"ד (קטע "ויש לבאר").

תרי ותרי

הדרך שהטעם של המ"ד שסובר שחזקה מועילה מדאורייתא במקום תרי ותרי הרי זה כי הוא סובר שחזקה אינה בגדר בירור אלא בגדר גזיה"כ של התנהגות במצב של ספק.

פרק שנים אוחזין ש"ה סק"א (קטע "מיהו רעק"א").

בענין אם מיגו מהני במקום תרי ותרי.

פרק שנים אוחזין רמ"ב סק"ג,

רס"ה (קטע "והנה לפי" וקטע "והנה עיין בשט"מ").
 בענין אם "שטרך בידי מאי בעי" מהני במקום תרי ותרי.
 פרק שנים אוחזין ש"ה סק"א (קטע "מיהו רעק"א").
 בענין תפיסה במקום תרי ותרי.
 פרק שנים אוחזין רס"ה (קטע אחרון), ר"ע* סק"ד.
 בענין כל דאלים גבר במקום תרי ותרי.
 פרק שנים אוחזין רס"ז סק"ג.

פסולי עדות

דברי הקצה"ח והנתיחה"מ בענין היכא שהעידו על אחד שהוא פסול לעדות, ולא ידעינן על עדות מסוימת אם העיד אותה לפני שנפסל או אחרי שנפסל.
 פרק שנים אוחזין ט"ז (קטע "וכדברי הקונטרס").

פסול רשע, ופסול רשע דחמס

בענין אם הפסול של רשע הוא בגדר גזירת הכתוב של פסול הגוף, או האם הוא משום שהוא חשוד לשקר. ויש לצדד בזה בין לפי אביי שסובר שאין צריכים רשע דחמס ובין לפי רבא שסובר שצריכים רשע דחמס.

פרק שנים אוחזין קל"ב, ר"ו (קטע "שו"ר"), רט"ו סק"א (קטע ראשון), רכ"ט.

דברי הקובץ הערות שיצויר נפ"מ בין הצד שהוא פסול הגוף לבין הצד שהוא משום חשוד לשקר היכא שנתכוין לעבור ועלתה בידו דבר של היתר, האם הוא נפסל לעדות או לא.

פרק שנים אוחזין קל"ב (קטע "ועוד כתב שיש").

דברי הקובץ הערות שיש עוד נפ"מ בציור שהוא יודע בעצמו שהוא רשע אבל ב"ד אינם יודעים, אבל הרי הוא יודע שהעדות אמת ושאינו משקר, האם מותר לו להעיד או לא.

פרק שנים אוחזין קל"ב (קטע "ועוד כתב שם"), ר"ו (קטע "שו"ר").

שיטת הרמב"ם שפסול מהתורה משום רשע רק אם עבר על לאו שיש עליו מלקות,

ודברי התומים שהרמב"ם מודה שמיפסל אם עבר על לאו שניתן לאזהרת מיתת ב"ד או לאו הניתק לעשה משום שהתם מה שאין לוקין אין זה משום שהלאו הוא קל אלא אדרבה משום שהוא חמור בזה שיש בההוא ענינא מיתת ב"ד, או משום הענין שהוא חייב לתקנו, והרי היכא שביטל את העשה או לא קיים אותו יש באמת מלקות. וכן הוא גם בלאו הניתן לתשלומין כי הטעם למה אין מלקות הרי זה משום שהוא צריך לשלם. ודברי הנתיחה"מ שהבין אחרת את כוונת התומים והיינו שלא הניתק לעשה נחשב חמור כיון ששייך ציור ששפיר ילקה וכהנ"ל היכא שביטל או לא קיים, ולא הניתן לתשלומין נחשב באמת קל כיון שלעולם אין בו מלקות.

פרק שנים אוחזין קל"ב (קטע "ברם באמת" וקטע אחרון).

בענין היכא שעבר עבירה משום שהורה היתר.

פרק שנים אוחזין רט"ו סק"ד, רט"ז.

בענין למה אם אדם נפסל לעדות משום רשע, אינו מתכשר אלא אם באים עדים ששב, ובלי עדים ששב מעמידין אותו על חזקתו שהוא רשע, והרי הוא פסול מדאורייתא, ואילו מי שנשבע פעם לשקר אינו נפסל לעוד שבועות מדאורייתא, ואין מעמידים אותו על חזקתו, אלא נקטינן שכבר שב, והרי הוא פסול לשבועה רק מדרבנן.

פרק שנים אוחזין ר"ו (קטע "ועכ"פ" ולהלן שם).

מסקנת תוס' שעדים שחתמו על שטר שיש בו ריבית אינם נפסלין לעדות משום שהם מוריים היתר.

פרק שנים אוחזין רט"ו סק"ד.

נאמן עלי עד פסול או נאמן עלי אחד כשנים

בענין אם נאמן עלי מהני משום הודאת בעל דין, או משום תקנת ב"ד, או משום שיש באמת בכחו להחיל עליו, לגבי עצמו, תורת עד ודיין.

פרק המפקיד נ"ג (קטע "ועכ"פ לאור" וקטע "ועי" עוד בתשובת" ולהלן שם).

עשרה זהובים

בענין אם החיוב לשלם עשרה זהובים הוא בגדר קנס, ובענין אם דנין אותם בחו"ל. פרק המפקיד קפ"ו סק"ד.

פועל

המחלוקת אחרונים אם נאמר דין מיוחד של יד פועל כיד בעל הבית, יותר מסתם שליחות. ובענין אם מה שקובע שהוא פועל ולא סתם שליח הוא העובדא שהוא מקבל שכר.

פרק שנים אוחזין של"ב סק"ב סק"ג. שיד פועל כיד בעל הבית מועיל אפילו היכא שהפועל חב בזה לאחריני (ודלא כשליח שסוברים תוס' שלא מהני היכא שחב לאחריני).

פרק שנים אוחזין של"ב סק"ב.

פטר חמור

דברי הרי"ט אלגזי בכוונת הרדב"ז שיש קדושה על הפטר חמור רק שמהני פדיון משא"כ בכור בהמה טהורה דלא מהני בו פדיון.

פרק שנים אוחזין רע"ג* (קטע אחרון).

דעת רבי יהודה שהשה של פדיון פטר חמור אסור בגיזה ועבודה.

פרק שנים אוחזין רע"ג* (קטע "ועי' בזכר יצחק").

פי שנים

בענין הנאמנות של יכיר, עי' בערך יכיר.

"אף חלק בכורה עד דמטיא לידו": ביאור דרכו של הרשב"ם שהכוונה היא עד דמטיא לידו של האב.

פרק שנים אוחזין ל"ד (קטע "ומצאתי").

פלגינן דיבורא ופלגינן נאמנות

דברי הריטב"א שהיכא שבהודאתו על ממון הרי הוא עושה את עצמו רשע הרי הוא נאמן כי מאמינים לו רק על התוצאה שהוא חייב ממון, אבל אין מאמינים לו על המעשה, אלא פלגינן דיבורו. ודברי הקו"ש שפלגינן נאמנות ומאמינים לו גם על

שאם לא רצה הנאמן להעיד אינו עובר באם לא יגיד.

פרק המפקיד נ"ג (קטע "וע"ע שם").

דברי הירושלמי שאם קיבל עליו אחד כשנים אין העד ההוא חייב בקרבן שבועת העדות אם נשבע לשקר שאינו יודע עדות.

פרק המפקיד נ"ג (קטע "והנה בירושלמי").

דברי רעק"א בענין מה בין קיבל עליו אחד כשנים דאין העד חייב קרבן שבועת העדות וכהנ"ל, לבין עד סוטה שיודע שנטמאה, או עד מיתה שיודע שמת בעלה, דהתם העד שפיר חייב קרבן שבועת העדות (היכא שהוא עד כשר, אבל לא היכא שהוא עד פסול, כי אע"פ שהאמינו חכמים גם עד פסול שמעיד שמת בעלה אבל האמינוהו רק בתורת אומדנא וראי' בעלמא).

פרק המפקיד נ"ג (קטע אחרון).

דברי רעק"א שבנאמן עלי אין דין הזמה.

פרק המפקיד נ"ג (קטע אחרון).

הדעה שמה שלאחר גמר דין אינו יכול לחזור בו ממה שאמר נאמן עלי, הכוונה היא שכבר לאחר שרק אמר נאמן עלי אינו יכול לחזור בו.

פרק המפקיד נ"ג (קטע "ועוד כתבתי").

הדעה שהכוונה היא אחרי הגדת העדות.

פרק המפקיד נ"ג (קטע "ועוד כתבתי").

הדעה שהכוונה היא אחרי הוצאת ממון.

פרק המפקיד נ"ג (קטע "ובספרי").

עד הצריך שבועה

בענין עד הצריך שבועה.

פרק המפקיד קכ"ד.

ערבות

בענין אם שיעבוד נכסים הוא בגדר "חצי קנין" שיש להמלוה בנכסי הלוה, או האם הוא בגדר ערבות, דנכסי הלוה ערבים לו.

פרק שנים אוחזין קמ"ח, שכ"ט סק"ב (קטע "ונראה").

פרק שנים אוחזין רפ"א* (קטע
"ויעוד כתב רעק"א").

קטן וקטנה

שיטת תוס' שקטן יכול לזכות מהתורה ע"י
דעת אחרת מקנה, ודעת רש"י שהקטן זוכה
רק מדרבנן.

פרק שנים אוחזין שמ"ג.

שיטת הש"ך שקטן יכול לזכות לעצמו מן
התורה, ושהמשנה של מציאת חרש שוטה
וקטן הוא שלהם משום דרכי שלום איירי
בקטן שהוא פחות מצרור וזורקו אגוז ונוטלו.

פרק שנים אוחזין שמ"ג.

הדרך שיסוד התקנה שמציאת חרש שוטה
וקטן היא שלהם משום דרכי שלום לא
היתה שהמציאה נעשית ממש ממונם, אלא
התקנה היתה שננהג בה כאילו היתה ממונם.
וכן הדרך שתיקנו שתהי' ממש ממונם.

פרק שנים אוחזין שמ"ה.

קידושין

בענין שצריכים שיהי' כסף שיש בו הנאה.

פרק שנים אוחזין קל"ח (קטע "א"
ולהלן שם).

בענין איך "מלוה להוצאה ניתנה" גורם
שאי אפשר להשתמש במלוה ככסף
קידושין או כסף קנין.

פרק שנים אוחזין קל"ח.

בענין המ"ד שסובר שהמקדש במלוה
מקודשת, וכן בענין היכא שמקדש בהנאת
מחילת מלוה (דמהני לכו"ע), האם היא
מקודשת גם קודם שהגיע זמן הפרעון.

פרק שנים אוחזין קל"ח (קטע
"והנה עי' במחנ"א" וקטע אחרון).

קיום שטרות

דברי הש"ך שמה ששטר אינו צריך קיום
מהתורה הרי זה משום ששטר הוא כנחקרה
העדות בב"ד, ודברי הקצה"ח שהוכיח
שהוא משום שלא חציף איניש לזיופי.

פרק שנים אוחזין, ש"ה סק"ב.

דרכו של השט"מ שלפני קיום אין ב"ד
מקבלים את העדות של השטר, והדרך
ששפיר מקבלים רק שעושים עיכוב על הגבי.

המעשה, אבל רק לענין לחייבו ממון אבל
לא לענין לקבוע שהוא רשע.

פרק שנים אוחזין קס"א סק"ב
(קטע ראשון).

פרוזבול

בענין אם הכוונה באין כותבין פרוזבול
אלא על הקרקע היא שצריכים שלהמלוה
תהי' קרקע או האם הכוונה היא שלהלוה
תהי' קרקע.

פרק המפקיד ק"ד (קטע "והחלקת
מחוקק"), ק"ה.

ציבור

שציבור אינו בגדר שותפות של הרבה
יחידים, אלא הרי זה מין גוף חדש ולא
שותפות.

פרק שנים אוחזין ל"ד (קטע
"ומצאתי").

קדשים - קרבנות

הדרך שיש שני דברים שמחייבים הבאת
קרבן, א', החיוב מצוה כלפי שמיא, ב',
תביעת ממון של הקדש כלפיו, ושכל אחד
לחוד סגי לחייבו בקרבן.

פרק שנים אוחזין קי"ב.

ד' דרכים בביאור ק"ל ממון בעלים בנוגע
לחלק הכהנים וחלק הבעלים:

פרק שנים אוחזין רע"ו** (קטע
ראשון)

שאפילו אם ק"ל הם ממון בעלים אבל
הרי הם אסורים בהנאה.

פרק שנים אוחזין רע"ו** (קטע
"מיהו אכתי צ"ע" ולהלן שם).

הדרך שאע"פ שהם אסורים בהנאה אבל
בכל זאת מותר לו למכור את הבשר לאכילה.

פרק שנים אוחזין רע"ו** (קטע
"שו"ר").

קהל

הקושיא שלפי השט"מ בשם הרא"ש
שסובר שגם כשהולכים אחר רוב, הדבר
נחשב במהותו ספק, א"כ איך שייך "קהל
ודאי", דמה לי בזה שרוב בעילות אחר
הבעל הלא גם היכא שיש רוב הדבר נשאר
בגדר ספק.

פרק שנים אוחזין רס"ה (קטע "ולכאורה אפשר").

השיטה שרבנן תיקנו קיום שטרות רק אם הלוח טוען מזויף, והשיטה שתיקנו אפילו אם אין הלוח טוען מזויף, ושיטת המרדכי בשם רבינו אביגדור שאם הלוח טוען מזויף צריכים קיום מן התורה ואם אינו טוען מזויף צריכים קיום רק מדרבנן.

פרק שנים אוחזין קמ"ז, ש"ג.

דברי הש"ך שכיון שכתב ידו של הלוח אינו בגדר שטר הרי הוא צריך קיום מן התורה, ודברי קצה"ח שאינו צריך משום שלא חציף איניש לזיופי.

פרק שנים אוחזין ש"ה סק"ב.

דעת רש"ג שדמיון חתימות מהני רק מדרבנן (ומש"ה לא סגי בדמיון חתימות היכא שצריכים קיום מהתורה).

פרק שנים אוחזין ש"ב.

"מודה בשטר שכתבו אין צריך לקיימו וגובה מנכסים משועבדים" (דף ע"ב): בענין למה לא חשיב הודאת בעל דין במקום שחב לאחרים.

פרק שנים אוחזין קמ"ז.

דברי הגר"ז שיש נאמנות לבעל השטר לפסול את השטר.

פרק שנים אוחזין קמ"ז.

קיום לי' בדרכה מיני

הדרך שבאמת מדינא הרי הוא חייב בהתשלומין, רק שגזירת הכתוב היא שב"ד אינם גובים ממנו.

פרק שנים אוחזין קפ"ו (קטע אחרון).

קנין

בענין קטן, ע"י בערך קטן וקטנה.

בענין מקנה דבר שאינו ברשותו, ע"י בערך אינו ברשותו.

דברי תוס' בכתובות דף ק"ב ובכורות דף י"ח שכל הפעולה של מעשה קנין היא כי עי"ז יש לו גמירת דעת להקנות, ומש"ה היכא שברור לנו שיש לו גמירת דעת גם בלא קנין, וכגון במתנה מועטת, אין צריכים מעשה קנין.

פרק המפקיד י"ט.

הדרך שגוף המעשה קנין פועל רק כדי לסלק את המקנה, אבל מה שפועל שהקונה קונה אין זה גוף המעשה קנין אלא רצונו לחוד (ורק הרצון שלו מועיל כיון שהוא זה שסילק את המקנה).

פרק שנים אוחזין ל"ו.

בענין אם רק הקונה הוא זה שעושה את ההעברת בעלות, והמקנה רק מגלה דעתו דניחא לי', או האם קיים מצד המקנה פעולה של הקנאה (וע"ע להלן כאן ב"לך חזק וקני").

פרק אלו מציאות ל"ה (קטע "ועי' באבן האזל").

הסוכרים שאם אמרו בפירוש שרוצים קנין כסף הרי זה שפיר קונה למרות הגזירה של שמא יאמר לו נשרפו חטיך בעלי'.

פרק המפקיד י"ח (קטע "ועי' ברמ"א").

שהיכא שלא שייך החשש של שמא יאמר לו נשרפו חטיך בעלי', מעות שפיר קונות.

פרק המפקיד י"ח (קטע "ועוד קשה").

שבציור שנחשב ציור שאינו שכיח השאירו חכמים את הדבר על דין התורה שמעות קונות.

פרק המפקיד י"ח (קטע "ועוד הקשה").

שהיכא שקונה חפץ ע"י קנין מסוים, כגון חליפין, הרי הקנין מועיל לקנות עמו גם כסף אע"פ שכסף אינו נקנה בחליפין.

פרק המפקיד י"ח (קטע "והסיק").

דברי הקצה"ח שהיכא שהגבי' אבידה בדעה להשיבו להבעלים כי לא ידע שנתיאשו, אבל באמת כבר נתיאשו, אין ההגבהה קונה בשביל בעל האבידה כיון שהמוצא לא נתכוין לעשות קנין בשבילו אלא נתכוין רק לשומרו בשבילו. ודעת הנתייה"מ דשפיר מהני לקנין כיון שסוף סוף הגבי' לצורך הבעלים.

פרק אלו מציאות י"ג* סק"א, כ"א* (קטע "ג").

הדרך שקנין שמועיל מדאורייתא הרי הוא

פועל אפילו אם לא נתכוין לקנות באותו קנין.

פרק אלו מציאות, ל"ח סק"ג (קטע "מיהו אכתי קשה").

הסברא שאומרים "באין כאחד" וששני הדברים חלים, רק היכא שכל אחד צריך את השני, וכן כל אחד אם יחול יגרום את החלות של הדבר השני, אבל היכא שיש בכח אחד לחול בלא השני, או שאחד אינו מביא את השני, לא אמרינן באין כאחד ושגם השני חל.

פרק שנים אוחזין רנ"ב.

המחלוקת בין הקצה"ח והנתייה"מ בענין אם אמירת לך חזק וקני היא חלק מגוף הקנין או האם היא רק גילוי דעת מצד המקנה שהוא מסכים להקנין.

פרק אלו מציאות ל"ה (קטע "ועי באבן האזל").

המחלוקת בין הקצה"ח והנתייה"מ בענין אם מועילה שליחות על אמירת לך חזק וקני.

פרק אלו מציאות ל"ה (קטע "ועי באבן האזל").

בענין אם במתנה צריכים דעת מקנה חיובית שהקונה יקנה את החפץ, או האם מספיק בניחותא, כלומר שאינו מקפיד אם הלה יקנהו.

פרק אלו מציאות ל"ה (קטע "ועי באבן האזל").

דעת הש"ך ש"מתנה שלא מדעת" הרי היא מתנה אפילו לפי אב"י שסובר שיאוש שלא מדעת לא הוי יאוש, ודלא כתוס' ועוד ראשונים.

פרק אלו מציאות ל"ה (קטע "והנה עי' בש"ך" וקטע אחרון), ל"ז סק"ו (קטע ראשון), פרק המפקיד ל"ג.

בענין אם מתנה על מנת להחזיר היא מתנה לעולם בתנאי שיחזיר או האם היא מתנה לזמן.

פרק המפקיד קי"ט.

בענין קנין אתן.

פרק המפקיד נ"ג (קטע ראשון).

שהמדריגה של קנין הפירות כקנין הגוף דמי, היא בציוור שמכר פירות דקל (ולא רק בציוור שמכר דקל לפירותיו), ומה שקנין

פירות כקנין הגוף דמי הרי זה גורם שבעל הגוף אינו יכול למכור.

פרק המפקיד ק"ט סק"ג.

דרכו של האור שמח שהמחלוקת אם קנין פירות כקנין הגוף דמי או לא היא בציוור שמכר דקל לפירותיו ולא בציוור שמכר פירות דקל, והמדריגה של קנין הפירות כקנין הגוף דמי גורמת שבעל הגוף אינו יכול למכור.

פרק המפקיד ק"ט סק"ד.

קנין אגב

הקושיא שאם צריכים ציבורין למה צריכים קנין אגב הלא אפשר לקנות בקנין חצר.

פרק אלו מציאות, ל"ח סק"ג.

שיטת רש"י שאם סוברים שקרקע נגזלת, וגזל קרקע, והיתה פרה רבוצה בה, הרי הוא נעשה גולן גם על הפרה משום קנין אגב.

פרק שנים אוחזין של"ז סק"ג.

קנין הגבחה

בענין אם היכא ששנים הגביהו יחד, כל אחד קונה לבדו החלק של "עד מקום שידו מגעת", כמו שאומרים לענין מוחזקות.

פרק שנים אוחזין רצ"ו.

שהיכא ששנים הגביהו יחד כדי לקנות, ויש חלק של זהב שקרוב לחלק של אחד מהם, חולקים אותו בשוה כמו גבי מוחזקות.

פרק שנים אוחזין רצ"ח.

דעת המ"ד שסובר שהבטה קונה בהפקר בצירוף הגבחה פחות מג' טפחים.

פרק שנים אוחזין ל"ו.

בענין היכא שמגבי' חלק אחד והחלק השני מונח על הארץ.

פרק שנים אוחזין רנ"ה (קטע "ועי בדברי יחזקאל"), של"ז סק"ב.

שהיכא שהגבי' את הכל כדי לקנות חצי הרי זה עדיף מהיכא שהחצי השני מונח על גבי קרקע.

פרק שנים אוחזין של"ח סק"ב.

קנין חזקה

שיטת הרמב"ם ששטיחת פירות או אכילת פירות מועילה לקנין חזקה.

פרק המפקיד א' (קטע "מיהו יש לעיין").

קנין חליפין

בענין אם צריכים שיזכה בהכלי או האם צריכים מעשה נתינה.

פרק שנים אוחזין רצ"ו.

"אמר רב משרשיא ש"מ האי סודרא כיון דתפיס ב"י שלש על שלש קרינן ב"י ונתן לרעהו דכמאן דפסיק דמי".

פרק שנים אוחזין רצ"ו.

דברי הרמב"ם שאם המקבל את הסודר יכול להביאו אצלו הרי הוא קונה אפילו אם אינו תופס שלש על שלש.

פרק שנים אוחזין רצ"ז.

השיטה שהיכא שהוא רוצה להקנות לו גם מעות וגם מטלטלין, והרי הוא עושה עמו קנין חליפין על המטלטלין, הרי זה מועיל גם על המעות אע"פ שאין מטבע נקנה בחליפין.

פרק המפקיד י"ח (קטע "והסיק").

קנין חצר

בענין אם חצירו קונה גם היכא שלא הי' סופו למצוא את החפץ (ואח"כ בא אדם אחר ומצא אותו וקנה אותו).

פרק אלו מציאות ל"ח, סק"א.

בענין אם חצירו קונה לו גם כשלא סמכה דעתו שיצליח לקבל את החפץ.

פרק אלו מציאות ל"ח, סק"ב.

השיטה שלקנין חצר צריכים שהחפץ יכנס להחצר אחרי שהחצר נעשית שלו, אבל אם כבר הי' שם כשקנה את החצר אינו קונה.

פרק אלו מציאות ל"ח, סק"ג.

שקנין חצר אינו צריך שיעשה מעשה.

פרק אלו מציאות ל"ח, סק"ג (קטע "והנה בב"מ").

שאי אפשר לקנות בבת אחת גם את החצר וגם את החפץ שבתוכו בקנין חצר, אלא צריכים שקודם כל יקנה את החצר, ורק אח"כ את החפץ, ולפי הש"ך צריך המקנה לפרט כן, ואילו מהריטב"א משמע דמועיל בזה אחר זה בלי לפרט.

פרק אלו מציאות ל"ח, סק"ג (קטע אחרון).

קנין כסף

בענין מה שחכמים תיקנו שמשכיכה תקנה ולא מעות (לפי רבי יוחנן), עיי' בערך קנין.

קנס

בענין מתי חל החיוב של קנס, האם בשעת המעשה, או האם בשעת גמ"ד.

פרק המפקיד ל"א, מ' סק"ז.

בענין אם יש חיוב קנס היכא שהי' שוגג.

פרק שנים אוחזין צ"ז* סק"ג סק"ו.

בענין אם הקנס הולך למי שהי' הבעלים בשעת המעשה או למי שהוא הבעלים בשעת גמר דין.

פרק המפקיד י"ח (קטע "אלא שהקשו").

בענין אם נשאר להלכה דין מסוים שאין דנין דיני קנסות בבבל ובוה"ז כיון שאין סמוכין, או האם הכל תלוי בזה שאינם שכיחי ואין בהם חסרון כ"ס.

פרק המפקיד קפ"ו סק"ו.

בענין אם דנין קנס דרבנן בבבל ובוה"ז.

פרק המפקיד קפ"ו סק"ד.

בענין אם דנין בבבל ובזמן הזה קנס שאינו יותר ממה שהזיק.

פרק המפקיד קפ"ו סק"ה.

קרבן אשם

בענין אם הכוונה ב"והתודה" היא להדין של הודאת בעל דין כמאה עדים דמי, ויש לו באמת נאמנות שהוא חייב אשם, ואנו צריכים שיהי' נאמן כי אין מניחין לו להקריב קרבן עד שימציא לנו נאמנות שאכל וחייב קרבן, או האם הכוונה היא לוידוי על החטא, דהיינו שהוא, לפי דבריו שעבר, צריך לעשות וידוי על החטא ותשובה, ללא כל קשר אם הוא נאמן או לא.

פרק שנים אוחזין ק"כ סק"א.

בענין אם "והתודה" מעכב את הקרבת האשם.

פרק שנים אוחזין ק"כ סק"א.

שרבי מאיר סובר שעדים מחייבים אשם ואין צריכים "והתודה".

פרק שנים אוחזין ק"כ סק"א.

קרבן בכור

"אתמר יצא שלישי ומכרו לעובד כוכבים וכו', רב הונא אמר קדוש, קסבר למפרע קדוש, וכיון דנפק ל' רובי' איגלאי מילתא למפרע דמעיקרא הוה קדוש, ומאי דזבין לא כלום זבין, רבה אמר אינו קדוש, קסבר מכאן ולהבא קדוש, ומאי דזבין שפיר זבין" (חולין דף ס"ט ע"ב).

פרק שנים אוחזין רע"ד (קטע "ב"), רפ"ה.

בענין אם קדושת בכור היא תוצאה מהממונות, דהיינו תוצאה מהעובדא שהוא ממון כהנים, או האם הממונות הוא תוצאה מהקדושה.

פרק שנים אוחזין רע"ג* (קטע "ועכ"פ ולהלן שם), רע"ז.

קרבן חטאת

בענין אין ממשכנין על החטאת, והשיטות שלפעמים שפיר ממשכנין.

פרק שנים אוחזין ק"ב בההערה, קי"ב.

המחלוקת בענין מה הטעם שאין ממשכנין.

פרק שנים אוחזין ק"ב בההערה.

בענין אם הכוונה ב"והתודה" היא להדין של הודאת בעל דין כמאה עדים דמי, ויש לו באמת נאמנות שהוא חייב אשם, ואנו צריכים שיהי' נאמן כי אין מניחין לו להקריב קרבן עד שימציא לנו נאמנות שאכל וחייב קרבן, או האם הכוונה היא לידויו על החטא, דהיינו שהוא, לפי דבריו שעבר, צריך לעשות וידויו על החטא ותשובה, ללא כל קשר אם הוא נאמן או לא.

פרק שנים אוחזין ק"כ סק"א.

בענין אם "והתודה" מעכב את הקרבת החטאת.

פרק שנים אוחזין ק"כ סק"א.

שרבי מאיר סובר שעדים מחייבים חטאת ואין צריכים "והתודה".

פרק שנים אוחזין ק"כ סק"א.

ביאור המחלוקת בין רבי מאיר ורבנן בשנים אומרים אכלת חלב והוא אומר לא אכלתי, דרבי מאיר מחייב חטאת על פי

העדים, ורבנן אומרים מה אם ירצה לומר מזיד הייתי.

פרק שנים אוחזין ק"ב - ק"כ.

הדרך שסברת רבנן היא משום דהוי מילתא דנפש'.

פרק שנים אוחזין ק"ב סק"ב.

הדרך שטעמם הוא משום שנאמר תנאי מיוחד שצריכים הודע אליו.

פרק שנים אוחזין ק"ב סק"ב סק"ד.

בענין "מיגו דאי בעי אמר מזיד הייתי".

פרק שנים אוחזין ק"ב, ק"ג.

בענין "נאמן אדם על עצמו יותר ממאה עדים".

פרק שנים אוחזין ק"ב, ק"ג.

בענין היכא ששנים אומרים אכלת חלב והוא שותק או אומר איני יודע.

פרק שנים אוחזין ק"ב סק"ט, ק"ד, ק"ט, קי"א.

סברת הרמב"ן דהיכא ששנים אומרים אכלת חלב והוא אומר איני יודע הרי זה נקרא שיש לו על פי העדים ידיעה עצמית.

פרק שנים אוחזין ק"ט.

בענין היכא שהוא אומר אכלתי ושנים אומרים לא אכלת.

פרק שנים אוחזין ק"ד, ק"ח, ק"ט, קט"ז, ק"כ סק"ב.

הסוברים שבהציוור הנ"ל רק הוא יכול להקריב את הקרבן (כשהוא כהן) ואין אנו מעכבים אותו, אבל אחרים אינם יכולים להקריב את הקרבן, והסוברים שגם אחרים יכולים להקריבו.

פרק שנים אוחזין ק"ח (קטע "והנה תוס' כאן" ולהלן שם).

בענין היכא שעד אחד אומר אכלת והוא אומר לא אכלתי.

פרק שנים אוחזין ק"ב סק"א, קי"ב.

בענין היכא שעד אחד אומר אכלת והוא אומר איני יודע.

פרק שנים אוחזין ק"ו, ק"י, קט"ו.

בענין היכא שעד אחד אומר אכלת והוא שותק (דעת תוס' שהוא חייב היכא שהוא מאמין להעד משום שאנו נוקטים שיש לו רגלים לדבר לחשוב שאכל, ודעת הר"ן

עדיפי מרוב כמו שאם סוברים שקרוב עדיף
הדין הוא שהיכא שיש רוב ומצוי נגד
הקרוב הולכים אחרי הרוב והמצוי.
פרק אלו מציאות כ"ד.

קרן תמה

בענין אם לפי המ"ד שסובר פלגא נזקא
ממונא נחשבת קרן בגדר אורחי' ממש כמו
רגל או האם היא נחשבת משונה קצת.
פרק המפקיד קע"ב (קטע "וכתב
שם הנ"י").

קרקע

בענין אם דין תורה על דמי קרקע (כגון
דמי היזק קרקע או כגון דמי מקח קרקע)
נחשב דין תורה על קרקע או דין תורה על
מטלטלין, לענין הדין שאין נשבעין על
קרקעות.

פרק שנים אוחזין קס"ט, ק"ע,
קע"א (ועיי"ש בקטע אחרון בענין
דמי מקח), קע"ב, קע"ו.

ראוה מדברת

הדרך של המ"מ שטעמו של המ"ד שסובר
שמאן דמכשיר את האם ע"י שאומרת
לכשר נבעלתי מכשיר גם את בתה הרי זה
כי לכל היותר הבת אסורה רק מדרבנן ולכן
הקילו להאמין להאם.

פרק שנים אוחזין רפ"ב (קטע
"וע"ע בשמעתא").

ראשית הגז

בענין אם ראשית הגז מיקרי ממון כהנים
לפני שהגיע לידם.

פרק שנים אוחזין רע"א* (קטע
"והקו"ש שם").

דברי רש"י בב"ק דף ס"ו שכהן יכול
לתפוס את הראשית הגז.

פרק שנים אוחזין רע"א* (קטע
"והקו"ש שם").

רגל (המזיק)

שגם ארי ברה"ר פטור בציוור של רגל,
אע"פ שלא אורחא הוא לתת לארי להלך
ברה"ר (ואע"פ שהטעם למה רגל פטור

שהוא חייב אפילו אם בלבו הרי הוא יודע
שלא אכל ואפילו אם אנחנו יודעים שאין
בשתיקתו משום הודאה).

פרק שנים אוחזין ק"ז, ק"ח (קטע
"והנה המחלוקת" וקטע "ועי'
בתוס'"), ק"י, קי"א, קי"ב.

קרבת מעשר בהמה

בענין "מנין הראוי פוטר".

פרק שנים אוחזין רע"ח, ר"פ
סק"ג.

בענין אם הדין של "ולא שכבר עבר" הוא
בגדר פסול, או בגדר פטור.

פרק שנים אוחזין ר"פ סק"ג.

דברי הרא"ש בענין "ולא שכבר עבר".

פרק שנים אוחזין ר"פ סק"ג.

בענין אם מה שטריפה פטורה ממעשר
בהמה הרי זה תוצאה מהאיסור אכילה, או
האם זה בגלל עצם העובדא שהיא טריפה.

פרק שנים אוחזין רפ"א* (קטע
"ועי' בקובץ הערות").

בענין אם יכול להכניס לדיר בהמה של
הפקר ביחד עם תשע משלו.

פרק שנים אוחזין (רע"ו***) (קטע
"מיהו אכתי צ"ע").

קרוב (רוב וקרוב)

בענין רוב וקרוב הולכים אחר הרוב.

פרק אלו מציאות כ"ג (קטע "והנה
עיין בתוס'"), כ"ד.

דברי הרמב"ן ש"מקומו" עדיף מקרוב,
וש"מקומו" שפיר עדיף מרוב.

פרק אלו מציאות כ"ד (שגם
הרמב"ם סובר כהרמב"ן).

דברי הרא"ש שחולק וסובר שלא הולכים
אחרי מקומו, ודברי הנחלת דוד שהרא"ש
סובר כן רק בדבר שהוא מעשה אבל בנפל
מאליו גם הרא"ש מודה שברוב ומקומו
הולכים אחרי מקומו.

פרק אלו מציאות כ"ד.

דברי הקצה"ח והנחלת דוד בענין עד איפוא
נחשב מקומו.

פרק אלו מציאות כ"ד.

דברי הנחלת דוד שקרוב ביחד עם מצוי

ברה"ר הרי זה כי אורח"י הוא לתת לבהמות להלוך ברה"ר).

פרק שנים אוחזין ע"ה סק"ג.

רוב

בענין ספק ספיקא מטעם רוב, ע"י בערך ספק ספיקא.

בענין רובא וחזקה רובא עדיף, ע"י בערך חזקה - רובא וחזקה.

בענין חזקת מרא קמא נגד רוב, ע"י בערך חזקת מרא קמא.

בענין רוב וקרוב הולכין אחר הרוב, ע"י בערך קרוב.

בירור או גזירת הכתוב של התנהגות במקום ספק

בענין אם רובא דלית' קמן, וכן רובא דאית' קמן, הם בגדר בירורים, או האם הם בגדר גזיה"כ של התנהגות במצב של ספק. ודברי השט"מ בשם הרא"ש שגם כשהולכים אחר הרוב עדיין נחשב ספק.

פרק שנים אוחזין נ"ח (קטע "וצ"ל דשאני" ולהלן שם), רפ"א, רפ"א*, רפ"ב (קטע "והנה בחולין").

דברי רעק"א שגם השט"מ הנ"ל בשם הרא"ש מודה שיש ברוב בירור קצת ושכבר אינו נחשב מחצה על מחצה.

פרק שנים אוחזין רפ"א* (קטע "א" וקטע אחרון).

בענין שרוב מהני לטמא בספק טומאה ברה"ר.

פרק שנים אוחזין רפ"א*.

קושיית רעק"א שלפי השט"מ הנ"ל למה בספק טומאה ברה"ר הולכים אחרי רוב לצד הטומאה (כהנ"ל לעיל בסמוך), הלא הוי עוד בגדר ספק.

פרק שנים אוחזין רפ"א*.

הקושיא שלפי השט"מ הנ"ל איך שייך "קהל ודאי" הלא אע"פ שרוב ביאות הן אחרי הבעל אבל אכתי נשאר הדבר בגדר ספק.

פרק שנים אוחזין רפ"א* (קטע "ועוד כתב רעק"א").

גדר רובא דאית' קמן וגדר רובא דלית' קמן

דברי הקו"ש והגר"ח בענין מה קובע אם הרוב הוא רובא דאית' קמן או רובא דלית' קמן.

פרק שנים אוחזין רפ"ב (קטע "וע"ע באות פ"ג" ולהלן שם).

שברובא דאית' קמן, היכא שנשארו רק שנים או אחד, אסור לאוכלם ולסמוך על הרוב שהי' קודם, משא"כ ברובא דלית' קמן אפילו אם נשאר בהעולם רק אחד הרי הוא מותר.

פרק שנים אוחזין רפ"ב (קטע אחרון).

ביטול ברוב

דברי הקובץ שיעורים שהדין של ביטול ברוב והדין של כל דפריש מרובא פריש למדים שניהם מהפסוק דכתיב אחרי רבים להטות.

פרק שנים אוחזין רפ"א (קטע "והנה השט"מ").

בענין אם יסוד הדין של ביטול ברוב הוא ששם הרוב מתפשט על המיעוט מדין רובו ככולו, או האם יסוד הדין הוא שאינו צריך לחשוש להמיעוט והוי מדין הלך אחר הרוב. וע"י להלן בסמוך כאן.

פרק שנים אוחזין ר"פ סק"ב (קטע "ובפסחים").

שיטת הרא"ש שבהציוור של ביטול ברוב אדם אחד רשאי לאכול את כל החתיכות בבת אחת כי האיסור מתהפך להיתר, ושיטת תוס' שאסור אפילו בזה אחר זה, ושיטת הרשב"א שבזה אחר זה מותר אבל בבת אחת אסור.

פרק שנים אוחזין רפ"ג.

הסוברים שביטול ברוב יכול רק להוריד שם, אבל לא להוסיף שם, וכגון היכא שחוט שלא נעשה לשם ציצית נתערב בחוטין ששפיר נעשו לשם לציצית.

פרק שנים אוחזין ר"פ סק"ב (קטע "ולכאורה סברת").

דברי הרמב"ן ש"התירא לא בטל".

פרק שנים אוחזין ר"פ סק"ב סק"ג.

דברי ר"ת שמחלק בנוגע ל"חוזר וניעור"
בין סופו לגדול ולהתרכות לאין סופו לגדול
ולהתרכות.

פרק שנים אוחזין ר"פ.

בענין אם הדין שברי' אינה מתבטלת הוא
דין דאורייתא או דין דרבנן.

**פרק שנים אוחזין ר"פ סק"ב (קטע
אחרון).**

בענין אם הדין שדבר חשוב אינו מתבטל
הוא דין דאורייתא או דין דרבנן.

**פרק שנים אוחזין ר"פ סק"ב (קטע
אחרון).**

בענין אם הדין שדבר שבמנין אינו מתבטל
הוא דין דאורייתא או דין דרבנן.

**פרק שנים אוחזין ר"פ סק"ב קטע
אחרון).**

המחלוקת אם הולכים בממון אחר הרוב

בענין טעמו של רב שסובר שהולכים
בממון אחר הרוב: האם הוא משום
שמוחזקות היא חזקה שמשנתית, או האם
הוא משום דס"ל שמוחזקות אינה בגדר
חזקה חיובית.

**פרק שנים אוחזין ט"ז (קטע "וע"ע
תוס' בב"ק" וקטע "והנה
הנתיח"מ").**

שרב סובר שהולכים בממון אחר הרוב גם
לפי סומכוס, דהיינו שבכח"ג סומכוס אינו
אומר יחלוקו.

**פרק שנים אוחזין נ"ח (קטע "ברם
עי' בב"ב" ולהלן שם).**

בענין טעמו של שמואל שסובר שאין
הולכים בממון אחר הרוב: האם הוא משום
דס"ל שמצדדים את המיעוט להחזקה
החיובית של מוחזקות, או האם הוא סובר
שאין הולכים בממון אחר הרוב אפילו אם
מוחזקות אינה חזקה חיובית.

**פרק שנים אוחזין ט"ז (קטע ראשון
וקטע "וע"ע בתוס' בב"ק")
ובהערה שם.**

קבוע

דברי תוס' שקבוע הוא כמחצה על מחצה
רק אם הקבוע ניכר במקומו.

**פרק שנים אוחזין ר"פ סק"א (קטע
מיהו י"ל").**

בענין היכא שנתערכה בהמה טריפה
בכשירות, וחצי בהמה פירשה באופן שיש
על החצי ההוא ההיתר של כל דפריש
מרובא פריש, האם זה מועיל להתיר את
החצי השני שהוא קבוע.

**פרק שנים אוחזין רע"ד (קטע
"א"), רפ"א* (קטע "והנה כבר").**

שבועה

בענין שבועת ע"א, עיין בערך עד אחד -
בענין מה שעד אחד מחייב שבועה.

בענין אם עד המסייע פוטר משבועה, עי'
בערך עד אחד - עד המסייע פוטר משבועה.

בענין מיגו לאיפטורי משבועה, ושמישב
אבידה פטור משבועה, עי' בערך מיגו -
דינים שונים בענין לאיזה דברים מועיל
מיגו.

בענין שבועת השומרים, עיין בערך שומר
- שבועת השומרים.

בענין שבועת הפקדון, עי' בערך שבועת
הפקדון.

כללי

יסודו של הגרש"ש ששבועת מודה במקצת
ושבועת עד אחד ושבועת השומרים הרי הן
בגדר חיוב להתובע ולא בירוים לב"ד כדי
להפטר.

**פרק שנים אוחזין מ"ט סק"ב
סק"ד, ע"ד סק"ב, פרק המפקיד כ',
נ"ג (קטע "מיהו את הגדר"),
קל"א, קס"ד סק"ג, קס"ט (קטע
"והנה לכאורה הי' אפשר ליישב"
ולהלן שם).**

הדרך שרק שבועת השומרים היא בגדר
חיוב להמפקיד ולא בגדר בירור לב"ד כדי
להפטר אבל שבועת ע"א ושבועת מודה
במקצת הרי הן שפיר בגדר בירוים לב"ד.

**פרק שנים אוחזין מ"ט סק"ב
סק"ד, פרק המפקיד קס"ד סק"ג,
קס"ט (קטע "והנה לכאורה הי'
אפשר ליישב").**

הדרך שמחויב שבועה חייב בעיקרו לשלם,

רק שהתורה גזרה שהוא יכול לפטור את עצמו ע"י שבועה. והדרך שהוא חייב רק שבועה, רק שאם אינו רוצה לישבע הרי זה גופא מחייבתו לשלם.

פרק המפקיד קס"ד סק"ב.

בענין הצדדים הנ"ל בנוגע לשבועת ע"א, עי' בערך עד אחד - בענין מה שע"א מחייב שבועה.

שלפי הדרך שכל מחויב שבועה חייב בעיקרו לשלם, רק שהתורה גזרה שהבעל דין יכול לפטור את עצמו ע"י שבועה, א"כ היכא שאמר הנתבע הריני משלם הרי מחל על זכות זו ושוב אינו יכול לחזור בו.

פרק המפקיד נ"ג (קטע "ואולי י"ל").

עוד בענין אם מחויב שבועה שאמר הריני משלם יכול לחזור בו ולישבע.

פרק המפקיד נ"ד - נ"ז.

הדרך שכוונת התורה בהחייב של שבועה היא כדי שירתע ויודה ולא ישבע, וממילא בקנס שהדין הוא שאם יודה מיפטר, לא שייך חיוב שבועה, והדרך שכוונת התורה בהחייב של שבועה היא לבחון אם הוא מוכן לישבע או לא כי אם לא ירצה לישבע הרי זה יוכיח שהוא חייב, וזה הרי שייך גם בקנס.

פרק שנים אוחזין מ"ט * סק"ז, צ"ד (קטע ראשון וקטע אחרון).

בענין ששמיטה משמטת חיוב שבועה.

פרק שנים אוחזין מ"ט סק"ב.

בענין אם טעמו של בן ננס במה שאומר כיצד אלו ואלו באין לידי שבועת שוא, הוא משום איפרושי מאיסורא (דהיינו להפריש מהאיסור של שבועת שוא), או האם טעמו הוא משום זילותא דבי דינא.

פרק שנים אוחזין נ"ג (קטע "מיהו גם י"ל").

הדרך שהיכא שיש עצה איך לתקן את נוסח השבועה, גם רבנן מודים לבן ננס שאין נותנים לשניהם לישבע בנוסח כזה שאחד מהם בא לידי שבועת שוא.

פרק שנים אוחזין ר"ה.

בענין אם מי שפסול לשבועה מדרבנן, פסול רק אחרי הכרזה כמו בעדות.

פרק שנים אוחזין ר'.

בענין "על דעת בית דין משביעין": האם היכא שאפשר לתקן נוסח ברור הרי אנו מתקנים את הנוסח ואין סומכין ב"על דעת ב"ד משביעין", ואם מקפידים לתקן האם מתקנים אפילו היכא שהביאור השני הוא ביאור רחוק בדבריו או האם סומכין בכזה"ג ב"על דעת ב"ד משביעין".

פרק שנים אוחזין ר"ד סק"ג.

בענין אם הנשבע יכול להתכוין שני פירושים בנוסח שבועתו משום שהוא עצמו מסופק איזה פירוש הוא הנכון.

פרק שנים אוחזין ר"ד סק"ד.

בענין הא שאין משביעין עם נוסח ש"מרע לדיבורי", דהיינו נוסח שהוא היפך טענתו הקודמת (כגון היכא שטען כולה שלי ורוצים להשביעו בנוסח של חצי שלי): האם הטעם הוא כי יצא לעז על ב"ד אם יתנו לו להשבע בנוסח שמראה כאילו הוא מתחרט ומחזיק את עצמו כשקרן על מה שאמר קודם, או האם הכוונה היא רק שאי אפשר לחייב את הבעל דין לישבע בנוסח כזה.

פרק שנים אוחזין ר"ד סק"ו.

אין נשבעין על קרקעות או שיעבוד קרקעות

בענין הא דאין נשבעין על כפירת שיעבוד קרקעות: למה הדגישו שהוא כופר בשיעבוד קרקעות ולא סתם שהוא כופר בקרקעות.

פרק שנים אוחזין קנ"ב, קנ"ג, קנ"ד.

בענין הא דאין נשבעין על שטרות משום דהוי שיעבוד קרקעות, ואין נשבעין על כפירת שיעבוד קרקעות: הקושיא דהא גובין את השטר גם ממטלטלין, וא"כ יחשב שהוא נשבע על מטלטלין.

פרק שנים אוחזין קנ"ב, קנ"ג, קנ"ד.

תי' על הקושיא הנ"ל: דמכיון שיש שיעבוד קרקעות נקטינן שדעת המלוה בתביעתו היא בעיקר על הקרקעות ומש"ה מיקרי שהשבועה היא על קרקעות.

פרק שנים אוחזין קנ"ב, קנ"ג, קנ"ד.

עוד דרך.

פרק שנים אוחזין קנ"ד.

דברי הגר"ח בדעת הרמב"ם בענין למה שטר נחשב שיעבוד קרקעות הלא הוא גובה גם ממטלטלין, וכן למה נחשב בגדר והילך.

פרק שנים אוחזין קס"ב.

בענין הא דאין נשבעין על שטרות משום דהוי שיעבוד קרקעות ואין נשבעין על כפירת שיעבוד קרקעות: הקושיא דהא הוא כופר גם ממטלטלין, וכן הרי הוא כופר את שיעבוד הגוף.

פרק שנים אוחזין קנ"ב (קטע

אחרון), קנ"ג (קטע "והנה ע"ע").

דברי הרמב"ם שמודה במקצת כתובה חייב שבועה דאורייתא, והשגת הראב"ד דהוי כפירת שיעבוד קרקעות, והישובים על הרמב"ם.

פרק שנים אוחזין ק"ס.

דברי הרא"ש בכתובות בענין זה.

פרק שנים אוחזין קס"א.

דברי הכ"מ שהיכא שיש ב' שטרות, ואחד מהם פסול, אין שיעבוד קרקעות כי צריכים לדעת בדוקא איזה שטר הוא הכשר. והאפשרות שלעולם מודה הכ"מ שיש שיעבוד, רק שכוונתו לומר שבכה"ג נשבעין גם על כפירת שיעבוד קרקעות.

פרק שנים אוחזין ק"ס*.

בענין אם דין תורה על דמי קרקע (כגון דמי היזק קרקע או כגון דמי מקח קרקע) נחשב דין תורה על קרקע או דין תורה על מטלטלין, לענין הדין שאין נשבעין על קרקעות.

פרק שנים אוחזין קס"ט, ק"ע,

קע"א (ועיי"ש בקטע אחרון בענין

דמי מקח), קע"ב, קע"ו.

שיטות רש"י ותוס' במה הוא הציור בדף ו' ע"א של חפר בו בורות שיחין ומערות.

פרק שנים אוחזין קס"ט, ק"ע.

שיטות הרמב"ם והראב"ד בענין זה.

פרק שנים אוחזין קע"א.

עוד בענין שיטת הראב"ד.

פרק שנים אוחזין קע"ב.

בענין אם אין נשבעין על בן חורין כמו שאין נשבעין על עבד כנעני (משום שכל אדם הוקש לקרקע ולא רק עבד כנעני).

פרק שנים אוחזין קע"ו.

ע"י עוד בערך מודה במקצת – הילך, וממון שאינו יכול לכפור בו.

מתוך שאינו יכול לישבע משלם

מחלוקת הפוסקים בענין אם הדין של מתוך שאינו יכול לישבע משלם הרי הוא דין דאורייתא או האם הוא דין דרבנן.

פרק שנים אוחזין קצ"ה (קטע

ראשון), קצ"ז (קטע "והנה ע"י

בתוס" ולהלן שם).

בענין אם הדין של מתוך שאינו יכול לישבע משלם, הוא בגדר קנס, או האם הוא משום דריע טענת' כי נראה כמערים, או האם הוא משום שכן הוא הדין של שבועות שצריך או לישבע או לשלם.

פרק שנים אוחזין קצ"ו, פרק

המפקיד קס"ד סק"א.

שיטת תוס' שאומרים מתוך שאינו יכול לישבע משלם רק היכא שאומר לא ידענא ושפיר הו"ל למידע דאז מה שהוא אומר לא ידענא הרי זה בגדר שמא גרוע.

פרק שנים אוחזין מ"ט סק"ד, פ"ג

סק"ד, קצ"ו, פרק המפקיד ס'

סק"ב בההערה, קי"ח (קטע

אחרון), קס"ד סק"א (קטע "וע"י

בשער משפט), קס"ט (קטע "והנה

לכאורה יש לבאר").

הדרך שהיכא שאינו יכול לישבע ודינו הוא לשלם, החיוב שבועה חל רק בשעת גמר דין כשב"ד פוסקים שהוא חייב לשלם, משא"כ כשהוא יכול לישבע הרי החיוב שבועה חל בשעה שהודה במקצת או בשעת הגדת העד אחד.

פרק שנים אוחזין ע"ב (קטע "מיהו

יש עוד דרך").

הסוברים שבשבועת השומרים אין אומרים מתוך שאינו יכול לישבע משלם.

פרק המפקיד קס"ד סק"א (קטע

אחרון).

הסוברים שאין אומרים מתוך שאינו יכול לישבע היכא שהשבועה היא מדרבנן.

פרק שנים אוחזין קצ"ז (קטע

"והנה ע"י בתוס" ולהלן שם),

קצ"ח, ר"ו (קטע "והנה כבר"),
פרק המפקיד ק"פ (קטע אחרון).

חשוד על השבועה

בענין למה בחשוד על השבועה אומרים שכנגדו נשבע ונוטל ואין אומרים מתוך שאינו יכול לישבע משלם.

פרק שנים אוחזין קצ"ה - קצ"ז, ר', ר"ו (קטע "והנה כבר").

דברי הקצה"ח בסי"ט סוף סק"ז וסי"ל"ד סק"ב שהיכא שהי' חשוד על השבועה, בצירור שנתחייב לשלם משום הדין של מתוך שאינו יכול לישבע משלם, ושוב עשה תשובה ונתהפך להיות יכול לישבע, הרי הוא נשאר חייב לשלם ואינו יכול לישבע, כי אמרינן שקם דינא.

פרק שנים אוחזין מ"ט * סק"ב, ג"ב* (קטע "מיהו יש לדחות").

שהיכא שאינו יכול לישבע, ושוב נתברר שהי' טעות אלא שפיר יכול לישבע, אינו חייב לשלם, ולא שייך לומר ככה"ג שקם דינא.

פרק שנים אוחזין מ"ט * סק"ב.

הדרך שמה שחשוד על השבועה אינו נשבע אין זה משום שפסלו אותו פסול הגוף, אלא הרי זה רק משום חשש שמא ישקר, וממילא אם ב"ד אינם מכירים בעובדא שהוא חשוד, והוא יודע שהוא נשבע אמת, מותר לו לישבע.

פרק שנים אוחזין ר"ו (קטע "שו"ר").

בענין אם אומרים בחשוד שכנגדו נשבע ונוטל גם אם הי' ידוע לכל שהוא חשוד, או האם חוששין שמא המלוה של החשוד יתבע ממנו יותר מהחוב כדי שהחשוד יהי' מודה במקצת והמלוה יוכל לישבע וליטול.

פרק שנים אוחזין קצ"ט.

בענין למה גזלן פסול לשבועה לפי הצד שחשוד אממונא לא חשוד אשבועתא.

פרק שנים אוחזין ר"ז, ר"ח.

בענין למה אם אדם נפסל לעדות משום רשע, אינו מתכשר אלא אם באים עדים ששב, ובלי עדים מעמידין אותו על חזקתו שהוא רשע, והרי הוא פסול מדאורייתא, ואילו מי שנשבע פעם לשקר אינו נפסל

לעוד שבועות מדאורייתא, ואין מעמידים אותו על חזקתו, אלא נקטינן שכבר שב, והרי הוא פסול לשבועה רק מדרבנן.

פרק שנים אוחזין ר"ו (קטע "ועכ"פ" ולהלן שם).

בענין שבשבועה דרבנן אין אומרים כנגדו נשבע ונוטל כי תקנתא לתקנתא לא עבדינן.

פרק שנים אוחזין קצ"ז (קטע "והנה עי' בתוס" ולהלן שם), קצ"ח.

בענין המ"ד שסובר שבשניהם חשודים חזרה שבועה למחויב לה ומתוך שאינו יכול לישבע משלם.

פרק שנים אוחזין קצ"ה (קטע "והנה עי' ברש"ש" ולהלן שם).

דברי רבינו ישעי' והרמ"ה שהיכא שהשומר חשוד ואינו יכול לישבע שבועת השומרים, וגם המפקיד אינו יכול לישבע כי הוא טוען שמא, הרי השומר משלם כמו בשניהם חשודים, ודברי הרמב"ם שבכה"ג השומר פטור ודלא כהיכא ששניהם חשודים.

פרק שנים אוחזין ר'.

כופר הכל

דברי הר"ן שאם כופר הכל הי' חייב שבועה לא הי' חייב בפחות משתי כסף.

פרק שנים אוחזין פ"ג סק"ב.

בענין למה פטרה התורה כופר הכל משבועה לפי מה שאנו נוקטים שגם בכופר הכל יש סברא של אשתמוטי הוא דקא מישתמט.

פרק שנים אוחזין צ"ב.

בענין אם לפי המסקנא יש בכח הסברא של אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו לפטור כופר הכל משבועה.

פרק שנים אוחזין פ"ד, פ"ט.

בענין שאם הוא כופר הכל, ויצא מב"ד פטור, ושוב באו עדים שהוא חייב חצי, אינו חייב שבועה על החצי השני, כי כבר חל פס"ד של פטור על החלק ההוא ושוב אין סותרים את הדין כדי לחייב שבועה.

פרק שנים אוחזין ע"ב (קטע "ולפי הדרך").

דברי רש"י בב"ק דף ק"ז שכופר הכל בפקדון חייב שבועה כי בפקדון שפיר מעיז פניו לכפור את הכל.

פרק שנים אוחזין כ"ט (קטע "והנה השט"מ"), ע"ה סק"ב (קטע "ועוד הקשה") סק"ג, פ"ב (ושיטות ר"ת והריב"א בענין זה), קל"ז סק"ה, קל"ט (קטע "ועכ"פ גם הנחלת דוד" ולהלן שם), ק"ג, ק"פ (ושיטות ר"ת והריב"א בענין זה), קפ"ב, ק"צ, פרק המפקיד קל"ז (שיטת הש"ך בענין זה).

שבועת היסת

בענין אם נשבעין שבועת היסת על עבדים וקרקעות.

פרק המפקיד נ"ג (קטע "ועוד יש להעיר").

המחלוקת בין הרשב"ם ותוס' אם מי שיש לו חזקת ג' שנים צריך לישבע שבועת היסת.

פרק שנים אוחזין ע"ה סק"ד.

בענין אם מי שיש לו מיגו צריך לישבע שבועת היסת.

פרק שנים אוחזין ע"ה סק"ד.

גלגול שבועה

בענין שחלק מהשבועות ששומר נשבע הוא בגדר גלגול, עי' בערך שומר - שבועת שומרים.

דברי הרמב"ם שגלגול שבועה הוא משום דהוי הכל טענה אחת.

פרק שנים אוחזין קס"ג (קטע אחרון), קס"ו.

בענין מתי ב"ד תובעים בשביל התובע שישבע הנתבע גלגול שבועה, ומתי צריכים שהנתבע עצמו יתבע שישבע לו בגלגול.

פרק שנים אוחזין קס"ו, קע"ז (קטע "וכן לא קשה").

בענין אם התובע צריך לטעון את הטענה השני' לפני שחייבו את הנתבע בהשבועה המקורית, או האם הוא יכול לבוא בטענות חדשות ולגלגל עליו כל זמן שעדיין לא נשבע.

פרק שנים אוחזין קל"א.

בענין היכא שעל השבועה הראשונה הרי הוא בגדר "מתוך שאינו יכול לישבע משלם", האם אפשר לגלגל עליו שבועה אחרת.

פרק שנים אוחזין נ"ב* (קטע אחרון), ק"ל.

בענין מה שאיתא בשו"ע שהיכא שהוא יכול לישבע את השבועה הראשונה אבל אינו רוצה לישבע הרי זה פשוט שמגלגלין.

פרק שנים אוחזין ק"ל.

מה שאיתא שם שהיכא שלפני שטען את טענת הגלגול אמר הנתבע שישלם ושאינו נשבע על התביעה הראשונה אין מגלגלין.

פרק שנים אוחזין קע"ז (קטע אחרון).

בענין אם על שבועת הגלגול אמרינן מתוך שאינו יכול לישבע משלם.

פרק שנים אוחזין נ"ב* (קטע "ולעיל שם"), קע"ז (קטע "ובשט"מ"), קצ"ה (קטע אחרון), פרק המפקיד קי"ח (קטע אחרון), קס"ד סק"א (קטע "ועי' גם בקצה"ח").

בענין היכא שהתובע מחל לו את השבועה המקורית (אבל לא מחל לו את ממון), האם הוא יכול לגלגל שבועה אחרת.

פרק שנים אוחזין קע"ז (קטע "והנה אם נאמר").

בענין אם הטעם למה חייבה התורה את המודה במקצת לישבע הרי זה מעין גלגול ממה שהוא משלם מקצת, או האם זה משום שנתחזקה טענת התובע מאחר שמתגלה שהנתבע חייב מקצת.

פרק שנים אוחזין קכ"ח (קטע "והנה להלן"), קל"א*.

הקושיא למה לפי רמי בר חמא הוצרכה התורה לחייב שבועת שומרים על ההיא דנאנסה, תיפוק ל' משום גלגול שבועה שהרי הוא חייב שבועת מודה במקצת על ההיא דכפירה.

פרק שנים אוחזין קע"ז.

שבועת הפקדון

דברי הגר"ח בענין החילוק בין גדר שבועת הפקדון לבין גדר שבועת מודה במקצת.

פרק שנים אוחזין קע"ו (קטע "וכתב ליישב" ולהלן שם).

בענין אם הכוונה ב"והתודה" היא להדין של הודאת בעל דין כמאה עדים דמי, ושיש

לו באמת נאמנות שהוא חייב אשם, כי צריכים שימציא לנו נאמנות שחייב קרבן, או האם הכוונה היא לוידי על החטא, דהיינו שהוא, לפי דבריו שעבר, צריך לעשות וידי על החטא ותשובה, ללא כל קשר אם הוא נאמן או לא.

פרק שנים אוחזין ק"כ סק"א.

בענין אם חומשא הוא ממונא או כפרה, ובענין הכוונה בכפרה.

פרק שנים אוחזין ק"כ סק"ב.

שרבי מאיר סובר שעדים מחייבים חומש גם בלי שיודה כי אין צריכים "והתודה".

פרק שנים אוחזין ק"כ סק"א.

שואל

בענין אם החיוב אונסין של שואל הוא בגדר תשלומין בשביל ההנאה, או האם הוא לשם השלמת הפסד הפקדון רק שהתורה חייבה חיוב זה בגלל שנהנה.

פרק המפקיד ק"ל סק"א.

שודא דדייני

הסוברים שלפי הדרך שרבנן שסוברים ששודא דדייני עדיף מיחלוקן א"כ בהציוור של מחליף פרה בחמור יסברו שאין הדין יחלוקו אלא שאמרינן שודא דדייני.

פרק שנים אוחזין שט"ז סק"ב (קטע "ולא קשה").

שוטה

עיין עוד בקובץ קטן וקטנה.

שיטת הרמב"ם שאפשר לזכות לשוטה, ודברי הרא"ש שרק אם הוא עתים חלים דאז אפשר לזכות בשבילו גם כשהוא שוטה.

פרק שנים אוחזין שמ"ב.

שויא אנפשי' חתיכה דאיסורא

בענין אם שויא אנפשי' חתיכה דאיסורא מהני מדין נאמנות כמו הודאת בעל דין, או האם מהני משום נדר, או האם מהני משום שמצד הסברא אמרינן שהוא שידוע שאסור צריך לפרוש.

פרק שנים אוחזין צ"ז סק"ב.

דברי התרומת הכרי שהודאת בעל דין מהני

רק בפני ב"ד, אבל אם הודה חוץ לב"ד בפני עדים ואמר אתם עדי הרי זה מהני רק מדין שויא אנפשי' איסור גזילה, והגדר של שויא אנפשי' חתיכה דאיסורא היא שסברא היא שהוא שידוע שאסור צריך לפרוש וכופין אותו על זה ומפרישים אותו, ודברי הקצה"ח שגם הדין של נאמנות מהני גם חוץ לב"ד באתם עדי.

פרק שנים אוחזין צ"ז סק"ב סק"ג.

עוד בענין אם היכא שעשה שויא אנפשי' חד"א חייבים להפרישו או לא, והסברות שיש לומר בזה.

פרק שנים אוחזין צ"ז סק"ב סק"ג.

בענין לחזור בו משויא אנפשי' חד"א גם בלי אמתלא.

פרק שנים אוחזין ק"א (קטע "והנה מעתה").

הדרך שבשויא אנפשי' חד"א אם הודה על דבר שבעינינו יש בו כדי לאסור לא איכפת לן בזה שהוא עצמו לא נתכוין לאסור עצמו, וכן הדרך שבהציוור הנ"ל אינו נאסר.

פרק שנים אוחזין ע"א (קטע "והא ודאי").

בענין אם שויא אנפשי' חתיכה דאיסורא מהני נגד עדים.

פרק שנים אוחזין צ"ז סק"ב.

בענין שויא אנפשי' היכא שהוא מאמין לאחרים.

פרק שנים אוחזין ק"ח (קטע "והנה המחלוקת" ולהלן שם).

בענין אם האומרת טמאה אני לך נאמנת משום שויא אנפשי' חתיכה דאיסורא או משום ע"א נאמן באיסורין.

פרק שנים אוחזין ק"א סק"א.

שומר

בענין שליחות יד, עי' בערך שליחות יד.

בענין תחילתו בפשיעה וסופו באונס, עי' בערך מזיק - תחילתו בפשיעה וסופו באונס.

עי' עוד בערך שכירות ובערך שואל.

עי' עוד בערך אבידה - שומר אבידה.

בענין הקנאת הכפל להשומר היכא ששילם

ולא רצה לישבע, עי' בערך כפל - הקנאת כפל להשומר.

כללי

בענין אם יש לשומרים קנין מסוים בגוף הפקדון.

פרק המפקיד ק"כ סק"ב.

בענין למה נחשב פקדון ברשות המפקיד כשהוא בבית השומר.

פרק שנים אוחזין י"ב (קטע "וכתב"), פרק המפקיד א', קע"ו.

בענין אם שתי פרות נחשבות פקדון אחד או שנים.

פרק המפקיד ס"ו סק"א.

דברי רעק"א ששומר שאמר שפשע, ונתחייב, ואח"כ אמר שמצא את הפקדון והמשיך לשמור, ושוב נאנס, הרי הוא פטור כי כשמצא את הפקדון חזר להשמירה הראשונה, וממילא מתבטל מה שנתחייב על הפשיעה, וכן על האונס של עכשיו הרי הוא פטור.

פרק המפקיד צ"ו (קטע "ותי' רעק"א ע"י שחידש" וקטע "והנה כבר הבאנו"), ק' (קטע אחרון).

הדרך שהיינו רק היכא שהי' מונח ברשותו כל הזמן, רק שלא זכר היכן הניח אותו, אבל היכא שנאבד חוץ מרשותו ואח"כ מצא אותו, אינו חוזר לשמירתו אלא הרי זו שמירה חדשה וממילא כששוב נאנס הרי הוא נשאר חייב מחמת השמירה הראשונה.

פרק המפקיד ק' (קטע וי"ל" ולהלן (ש)).

דברי הריטב"א בשם הראב"ד שהיכא שהבהמה הלכה לאיבוד מתוך פשיעה, ושוב חזרה מאלו' לבית הבעלים, ושוב יצאה עוד הפעם מתוך הפשיעה הראשונה של השומר, ומתה, הרי השומר פטור, כי מאז שחזרה לבית הבעלים כלתה שמירתו, וקושיית הריטב"א על זה.

פרק המפקיד קע"ח (קטע ראשון).

בענין מתי אומרים שכספים אין להם שמירה אלא בקרקע.

פרק המפקיד קנ"ג.

דברי הרמב"ם ששומר שגנב מרשותו חייב כפל.

פרק שנים אוחזין רי"ב (קטע "ובאמת").

חיוב השבה וחיוב אחריות

בענין אם שומר חייב בהשבה.

פרק המפקיד קל"ב (קטע אחרון), קל"ד (קטע "ויש להוסיף"), קס"ד סק"ד (קטע "ועוד כתב"), קפ"ז (קטע "ותי' הקצה"ח).

בענין אם שומר צריך להשיב דוקא מדעת בעלים.

פרק המפקיד קע"ח (קטע ראשון).

דברי הריטב"א שאפילו אם אין צריכים שיחזיר מדעת בעלים, אבל צריכים שהשומר עצמו יחזיר את הפקדון ולא שיחזור מאליו כגון פרה שחזרה מעצמה.

פרק המפקיד קע"ח (קטע ראשון).

בענין אם החיוב תשלומין של שומר הוא בגלל שלא קיים את חיובו לעשות השבה (ואנו נוקטים בזה שבשומר יש חיוב השבה) או האם הוא חיוב עצמי ואפילו אם אינו חייב בהשבה.

פרק המפקיד קל"ד (קטע "ומעתה אם נאמר").

בענין אם החיוב תשלומין של שומר הוא חיוב עצמי והרי הוא חייב בתשלומין אפילו אם נפטר מלשמור (כגון היכא שחזר בו מלהיות שומר, ושומר יכול לחזור בו כמו שפועל יכול לחזור בו אפילו בחצי היום, עי' בזה להלן כאן), או האם החיוב תשלומין הוא תוצאה מהחיוב לשמור.

פרק המפקיד קמ"ב סק"ג סק"ו, קנ"ז, קס"ז (קטע "ודע").

בענין אם שומר שכר חייב לשמור יותר משומר חנם ולכן הרי הוא חייב גם על גניבה ואבדה, וכהצד שהחיוב תשלומין הוא תוצאה ותולדה מהחיוב לשמור, או האם אינו חייב לשמור יותר, רק שבכל זאת התורה חייבה אותו בגניבה ואבדה כיון שהוא מקבל שכר, וצד זה אתי שפיר גם לפי הצד שהזכרנו שהחיוב תשלומין הוא חיוב עצמי.

פרק המפקיד קמ"ב סק"ג סק"ד, קמ"ג.

בענין אם מה ששומר שכר ושואל מוסרים נפשם טפי משומר חנם, ויתכן שגם חייבים לעשות כן וכמו שהזכרנו לעיל בסמוך, הרי זה בגלל השכר והזכות השתמשות, או האם זה בגלל שהם חייבים על יותר דברים (ולפי"ז נראה שאע"פ שזה גורם להם לשמור יותר אבל אין עליהם חיוב לשמור יותר), ודלא כהצד שאדרבה החיוב תשלומין הוא תוצאה ותולדה מהחיוב לשמור.

פרק המפקיד קס"ז (קטע "והנה נראה").

הדרך שאינם חייבים לשמור יותר, וגם לא יעשו כן.

פרק שנים אוחזין קמ"ב סק"ג, קמ"ג.

דברי הנתיה"מ ששומר חנם ושומר שכר ושוכר שמסרו לשומר אחר פטורים אפילו מחיוביהם (לכה"פ היכא שגם השני חייב על מה שקרה), כי זה נקרא ששמרו, אבל שואל שמסר לשואל אחר נשאר חייב, כי חיובו אינו משום שלא שמר כמו שרואים מהעובדא שהוא חייב אפילו היכא ששפיר שמר רק שמתה כדרכה.

פרק המפקיד קמ"ב סק"ו.

דברי התומים שכתב כהנ"ל גם על שומר שכר שמסר כי אנו פוסקים ששומר שכר חייב אפילו על גניבת אונס דמזה מוכח שחיובו אינו משום שלא שמר.

פרק המפקיד קמ"ב סק"ו.

הדרך ששומר שפשע חייב עבור עצם הפשיעה, רק שצריכים שילך לאיבוד כדי שיהי' על מה לשלם, אבל מה ששומר שכר חייב על גניבה ואבידה הרי זה עבור עצם העובדא שהלך לאיבוד ע"י גניבה ואבידה.

פרק המפקיד קמ"ג (קטע "הקדמה ב'"), ר"ע סק"ה (קטע "ויש להסביר").

בענין אם שומר יכול לחזור בו באמצע השמירה.

פרק המפקיד קמ"ב סק"ג, קמ"ד (קטע אחרון), קנ"ז.

בענין אם שומר שכר חייב על גניבת אונס. פרק המפקיד קמ"ב סק"ג, סק"ו.

בענין שותפין ששאלו ונאנס: האם יש על כל שותף חיוב לשלם את הכל.

פרק המפקיד ס"ח (קטע "מיהו עי' בריטב"א" ולהלן שם).

בענין היכא שנגנב מן האב ומת האב, האם הבנים חייבים לשלם.

פרק המפקיד ס' סק"ג.

בענין היכא שהמפקיד שילם בשביל החפץ ביוקר אבל הי' אפשר להשיגו בזול, האם יכול השומר לשלם בזול.

פרק המפקיד פ"ט (קטע אחרון).

שהיכא שהשומר אומר שאינו זוכר איפוא הטמין את הפקדון (אשר דבר זה נחשב בגדר פשיעה), ומבקש זמן לחפש, מחייבים אותו לשלם מיד.

פרק המפקיד צ"ו (קטע "והנה על פי" וקטע "ולפי הנ"ל").

משעת משיכה משתעבד או משעת אונסין משתעבד

בענין אם השומר משתעבד לחיובו משעת משיכה או משעת איבוד.

פרק שנים אוחזין נ"ב (קטע "והקצה"ח עצמו"), פרק המפקיד, קס"ד סק"ד.

המחלוקת ראשונים בענין היכא שהשומר אינו יודע אם קרה דבר שחייב עליו או פטור עליו, האם הוא כאומר איני יודע אם נתחייבתי או האם הוא כאומר איני יודע אם פרעתיך.

פרק שנים אוחזין נ"ב (קטע "והקצה"ח עצמו"), פרק המפקיד קי"ז, קנ"ו, קס"ד סק"ד, קס"ה, קע"ו (קטע "ולפי"ז").

דברי הריטב"א שאפילו אם משעת משיכה משתעבד אבל אין זה חיוב גמור שחל כבר בשעת משיכה, אלא הכוונה היא שאם נתחייב לבסוף, נשתעבדו נכסיו למפרע משעת משיכה, אבל לענין ספק הרי זה נקרא איני יודע אם נתחייבתי.

פרק המפקיד קנ"ו, קס"ד סק"ד (קטע "והקצה"ח בסי").

דברי הקצה"ח שאם משעת משיכה משתעבד, אם אח"כ קורה אונס, הטעם

למה הוא פטור הוא משום שנחשב בגדר השבה.

פרק המפקיד קס"ד סק"ד (קטע "ועי"ש בקצה"ח").

בענין היכא שהוקר או הוזל, האם השומר משלם כשעת המשיכה או כשעת האונסין או כשעת התשלומין.

פרק המפקיד מ'.

כופר בפקדון

בענין החיוב אחריות של כופר בפקדון. וכן בענין אם הוא עובר בלא תגזול.

פרק שנים או חזין של"ז סק"ג (קטע "דהנה בב"ק"), פרק המפקיד י' (קטע "ועוד רצה").

שומר שמסר לשומר

בענין אם שייך להיות השומר של שני אנשים נפרדים על אותו פקדון, וכגון בשומר שמסר לשומר, האם שייך לומר שהשומר השני הוא השומר גם של השומר הראשון וגם של המפקיד.

פרק המפקיד ק"ב סק"ב.

הדרך שאם שני אנשים חייבים באותו חיוב (כמו בשומר שמסר לשומר), ונפטר האחד ע"י שבועה בלי תשלומין, גם השני נפטר.

פרק המפקיד קל"א (קטע אחרון).

הראי' של הגר"ח מב"ק דף ק"ח שהיכא ששנים חייבים שבועה (כמו בשומר שמסר לשומר) ונשבע אחד מהם הרי המפקיד יכול לתבוע תשלומין מן השני אם אינו נשבע.

פרק המפקיד קמ"ד (קטע "והנה הגר"ח").

בענין אם אפילו המ"ד שפוטר שומר שמסר לשומר מתשלומין, הרי הוא מודה שאסור למסור לשומר שני.

פרק המפקיד קנ"ז.

"השוכר פרה מחבירו והשאלה לאחר ישבע השוכר שמתה כדרכה והשואל משלם לשוכר": בענין היכא שהשאל אותה לחלק מימי השכירות, והיכא שהשאל אותה לכל ימי השכירות.

פרק המפקיד קט"ז.

בענין אם בהציור הנ"ל זכותו של השואל

להשתמש הרי זה כי זהו איך שהשוכר משתמש בשכירותו, או האם גם בלי זה יש כח להשוכר למנות שוכר אחר או שואל וממילא יש להשואל רשות להשתמש בו.

פרק המפקיד קמ"ב סק"ה.

בענין למה חייב השואל לשלם להשוכר פרה לצמיתות ולא סגי אם נתן לו כמנין ימי השכירות שהשומר שוכר.

פרק המפקיד קי"ט.

בענין איך יש כח להשוכר למנות שומר לעצמו.

פרק המפקיד ק"כ.

"א"ר יוסי כיצד הלה עושה סחורה בפרתו של חבירו אלא תחזור פרה לבעלים": בענין טעמו של רבי יוסי.

פרק המפקיד קכ"ה, קכ"ח - קל"ג.

הדרך שבשומר חנם שמסר לשומר שוכר מודה רבי יוסי לחכמים, והדרך שבכה"ג מודים חכמים לרבי יוסי, והדרך שגם בכה"ג פליגי.

פרק המפקיד ק"ב סק"ג, קכ"ב.

ביאור "בשבועה קני לה" ו"במיתה קני לה".

פרק המפקיד קל"ב.

בענין אם המ"ד שפוטר שומר שמסר לשומר פוטר את השומר הראשון אפילו מחיוביו, וכגון שומר שוכר שמסר לשומר שוכר ונגנב, וכן אפילו אם השני פטור וכגון שומר שוכר שמסר לשומר חנם ונגנב.

פרק המפקיד קמ"ב.

הראשונים שסוברים ששומר שמסר לשומר פטור אפילו אם אין להשני לשלם (ולפי הפוטר שומר שוכר שמסר לשומר חנם גם כשנגנבה, פשיטא שפטור).

פרק המפקיד קמ"א, קמ"ב סק"ד.

ונחלקו האחרונים אם כוונתם היא רק להיכא שהשני נעשה עני אחרי תחילת השמירה או האם כוונתם היא אפילו להיכא שהי' עני בשעת תחילת השמירה.

פרק המפקיד קמ"ב סק"ד.

הדרך שאם השומר השני חייב לשלם, השומר הראשון פטור אפילו אם נחשב שפשע ע"י שמסר להשני.

פרק המפקיד ק"ב סק"ד (קטע "והנה הרש"ש"), קל"ז (קטע "ועי' במהדורא בתרא").

בענין היכא ששומר חנם מסר לשומר חנם והשני פשע, האם גם הראשון נחשב פושע שהרי מסר למי שאינו שומר כראוי.

פרק המפקיד קס"ט (קטע "ולכאורה הי' אפשר ליישב").

בענין הציור הנ"ל היכא שהבעלים רגילים להפקיד אצל השני.

פרק המפקיד קס"ה (קטע "והנה החזו"א").

בענין אם השומר הראשון חייב אם השומר השני שלח בו יד.

פרק המפקיד קי"ח.

דברי הנתיה"מ ששומר חנם ושומר שכר ושוכר שמסרו לשומר אחר פטורים אפילו מחיוביהם (לכה"פ היכא שגם השני חייב על מה שקרה), כי זה נקרא ששמו, אבל שואל שמסר לשואל אחר נשאר חייב, כי חיובו אינו משום שלא שמר שהרי הוא חייב אפילו היכא ששפיר שמר רק שמתה כדרכה.

פרק המפקיד קמ"ב סק"ו.

דברי התומים שכתב כהנ"ל גם על שומר שכר שמסר כי אנו פוסקים ששומר שכר חייב אפילו על גניבת אונס וא"כ חזינן שחיובו אינו משום שלא שמר.

פרק המפקיד קמ"ב סק"ו.

"דהא מסרה לבן דעת": בענין למה בשומר שכר שמסר לשומר חנם לא נחשב שפשע כי השומר חנם ישמור פחות, ושוב יתחייב השומר שכר אפילו אם הפקדון נאנס כי תחילתו בפשיעה וסופו באונס חייב.

פרק המפקיד קמ"ב סק"ד, קמ"ג.

בענין הטעמים של "גרועי גרע" לשמירתו, ו"אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר".

פרק המפקיד קמ"ה.

"את מהימנת לי בשבועה איהו לא מהימן לי" – בענין למה לפ"ז הראשון נשאר חייב: האם זה משום שמשאיל"מ [קס"ד סק"א], או האם זה משום דהוי כאומר איני נשבע [סק"ב], או האם זה משום ששבועה היא בגדר חיוב תשלומין להמפקיד ואם אינו משלם שבועה הרי הוא צריך לשלם כסף [סק"ג], או האם זה משום דהוי כאומר

איני יודע אם פרעתין [קס"ד], או האם זה משום דהוי כהתנה שיחשב פושע [קס"ה].

פרק המפקיד קס"ד, קס"ט (קטע "והנה לכאורה יש לבאר").

הסוכרים שבשבועת השומרים אין אומרים מתוך שאינו יכול לישבע משלם.

פרק המפקיד קס"ד סק"א (קטע אחרון).

בענין אם שייך הטעם של איני יודע אם פרעתין היכא שמסר למי שרגיל להמפקיד להפקיד אצלו או האם בכה"ג הרי זה דומה לאיני יודע אם נתחייבתי.

פרק המפקיד קס"ד סק"ד (קטע "ועיי"ש בקצה"ח").

בענין דעת המ"ד שסובר ששומר שמסר לשומר חייב משום "את מהימנת לי": האם הוא פוטר את יורשיו של השומר הראשון משום שבהם לא אמרינן מתוך שאינו יכול לישבע משלם.

פרק המפקיד קס"ד סק"א (קטע אחרון).

הדרך שאפילו היכא שאמר לו המפקיד "לדעתך" הרי המערער יכול לומר על השומר השני שאיהו לא מהימן לו.

פרק המפקיד ק"ג.

בענין למה הראשון אינו פטור משבועה משום שהשני הוא בגדר עד אחד המסייע שפוטר אותו משבועה.

פרק שנים אוחזין נ"ב.

בענין היכא שהשני נאמן יותר מן הראשון או נאמן כמותו, האם יכול המפקיד לומר איהו לא מהימן לי.

פרק שנים אוחזין ס"ז, פרק המפקיד ק"ג, קס"ח.

בענין היכא שמסר למי שהמפקיד רגיל להפקיד אצלו, או לבניו ובני ביתו (של השומר), האם הם נחשבים השומר שלו או האם הם נחשבים השומר של המפקיד.

פרק המפקיד קמ"ד.

שיטות הראשונים בענין אם כשמסר למי שהמפקיד רגיל להפקיד אצלו, וכן כשמסר לבניו ובני ביתו, הרי הוא פטור אפילו מהדברים שהוא עצמו חייב עליהם, וכן אפילו אם פשעו.

פרק המפקיד קמ"ב סק"ז סק"ח
סק"ט, קנ"ו.

שיטת ר"ת שאם מסר למי שהמפקיד רגיל להפקיד אצלו, או לבניו ובני ביתו, הרי הוא פטור אפילו לפי הטעם של את מהימנת לי וכו'.

פרק המפקיד קמ"ב סק"ז.

הדעה שסוברת להיפך, והיינו שאדרבה, רגיל להפקיד אצלו מהני רק לפי הדרך של את מהימנת לי וכו' אבל לא לפי הטעם של אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר.

פרק המפקיד קמ"ו (קטע "והנה עי' במרדכי" ולהלן שם), ק"נ.

בענין מסר למי שהמפקיד רגיל להפקיד אצלו, או לבניו ובני ביתו, אבל מיעט בשמירתו כגון שומר שכר לשומר חנם.

פרק המפקיד קמ"ד, קמ"ו (קטע "ובחי' החת"ס"), קנ"ה, קס"ו, קס"ז, קס"ט (קטע "והנה כבר הבאנו"), ק"ע.

בענין דברי הרמב"ם שהיכא שמסר לשומר שני, וכן היכא שמסר למי שרגיל המפקיד להפקיד אצלו אבל מיעט בשמירתו, הרי הוא חייב אפילו אם הוא שומר בבעלים: דקשה על זה דהא פשיעה בבעלים פטור, ותירוצו של המ"מ ששמירה בבעלים אינה פוטרת אותו על רשות השני, ותירוצו של הכ"מ דחשיב מזיק ממש ולא רק פושע.

פרק המפקיד קס"ו (קטע "והנה כבר עמדו" וקטע אחרון), קס"ז.

הדרך שבשומר שכר שמסר לשומר שכר או לשואל לא מהני מה שהמפקיד רגיל להפקיד אצלו כי יכול לומר שקים לי" שהשני שומר רק כשומר חנם ואילו הוא רצה עכשיו שמירה של שומר שכר.

פרק המפקיד קמ"ה (קטע "ועוד כתב רעק"א").

בענין אם מספיק בזה שרגיל להפקיד אצלו חפץ אחר.

פרק המפקיד קמ"ו (קטע "וע"ע בחי' אנשי שם"), קמ"ז.

בענין כמה פעמים צריכים כדי שיהי' נקרא שהמפקיד רגיל להפקיד אצלו.

פרק המפקיד קמ"ח.

בענין היכא שרגיל להפקיד אצלו רק מחמת הדחק, האם זה נחשב בגדר רגיל להפקיד אצלו.

פרק המפקיד קמ"ח.

שבועת השומרים

יסודו של הגר"ש ששבועת מודה במקצת ושבועת עד אחד ושבועת השומרים הרי הן בגדר חיובים להתובע ולא בירורים לב"ד כדי להפטר.

פרק שנים אוחזין מ"ט סק"ב סק"ג סק"ד, ע"ד סק"ב, פ' (קטע "ובאמת גם בלא"ה"), פרק המפקיד כ', נ"ג (קטע "מיהו את הגדר"), קל"א, קס"ד סק"ג, קס"ט (קטע "שו"ר").

הדרך שרק שבועת השומרים היא חיוב להתובע ולא בירור לב"ד כדי להפטר.

פרק שנים אוחזין מ"ט סק"ב סק"ג סק"ד, פרק המפקיד קל"א, קס"ד סק"ג, קס"ט (קטע "והנה לכאורה הי' אפשר ליישב").

בענין אם הטעם למה המפקיד חייב לקבל את השבועה של השומר הרי זה משום שהוא עצמו האמין אותו בתחילה להפקיד אצלו, או האם זה בגדר זכות מצד התורה שהשומר יכול לפטור את עצמו בשבועה.

פרק שנים אוחזין ס"ז, פרק המפקיד קס"ח.

היסוד שאין המפקיד חייב לקבל שבועה שאינה בגדר שבועת השומרים, וכגון אם אדם שאינו חייב לישבע רוצה לישבע ולפטור עי"ז את השומר.

פרק שנים אוחזין ס"ז (קטע "אמנם לכאורה"), פרק המפקיד קמ"ד (קטע "וכתב הגר"ח" ולהלן שם), קס"ו (קטע "והקצה"ח"), קס"ח (קטע "אמנם לכאורה").

בענין אם עיקר שבועת השומרים היא השבועה שאינו ברשותי, ואילו השבועה שלא פשעתי בו והשבועה שלא שלחתי בו יד הרי הן בגדר גלגול שבועה, או האם עיקר שבועת השומרים היא השבועה שלא פשעתי בו והשבועה שלא שלחתי בו יד, ואילו השבועה שאינו ברשותי הרי היא בגדר גלגול שבועה.

פרק שנים אוחזין רכ"א, פרק

המפקיד פ"ג, קי"ח (קטע "ובהדיבור"), קס"ד סק"א (קטע "ועוד" וקטע "ועי' גם בקצה"ח).

דברי ר"ת ששבועה שלא שלחתי בה יד פירושה הוא שלא אכל את הפקדון.

פרק שנים אוחזין רכ"ב, רכ"ג.

בענין אם שומר צריך לישבע שבועה שאינו ברשותו היכא שהוא משלם או האם רק היכא שאמר הריני משלם.

פרק המפקיד ח', פ"ג, פ"ד.

בענין אם לפי הצד שהוא צריך לישבע שבועה שאינו ברשותו גם כשהוא משלם, האם היא בכה"ג מהתורה או רק מדרבנן.

פרק המפקיד פ"ד.

שיטת הרמב"ם שאם הפקדון הוא דבר "שכל מינו שוה ומצוי בשוק לקנות כמותו" אין השומר נשבע שאינו ברשותו.

פרק המפקיד פ"ט.

דרכים לומר שכשטוען נאבדה אינו נשבע שאינו ברשותו אלא רק כשטוען נגנבה.

פרק שנים אוחזין ר"כ.

דברי הפוסקים בענין אם צריך לישבע שבועת השומרים וכן שבועה שאינה ברשותו היכא שיש עדים שנשרפה טלית רק שאינם יודעים אם היא הפקדון או טלית אחרת.

פרק המפקיד צ'.

דברי רש"י בב"ק דף ק"ז שכופר הכל בפקדון חייב שבועה כי שומר שפיר מעיז פניו לכפור את הכל.

פרק שנים אוחזין כ"ט (קטע "והנה

השט"מ"), ע"ה סק"ב (קטע "ועוד הקשה") סק"ג, פ"ב (ושיטות ר"ת והריב"א בענין זה), קל"ז סק"ה, קל"ט (קטע "ועכ"פ גם הנחלת דוד" ולהלן שם), ק"נ, ק"פ (ושיטות ר"ת והריב"א בענין זה), קפ"ב, ק"צ, פרק המפקיד קל"ז (שיטת הש"ך בענין זה).

ביאור שיטת רמי בר חמא ששומר חייב שבועה על הפרה שטוען עלי' נאנסה רק אם כפר והודה על עוד שתי פרות חוץ מזו שטוען עלי' נאנסה.

פרק שנים אוחזין קע"ז - ק"פ, ק"צ.

בענין מנ"ל לרמי בר חמא את דינו.

פרק שנים אוחזין קע"ח סק"א.

בענין למה לפי רמי בר חמא אין לו מיגו שהי' יכול לומר נאנסה על ההיא דכפירה.

פרק שנים אוחזין, קע"ח סק"א, קע"ט, קפ"א.

המחלוקת בין תוס' בב"ק ותוס' במכילתין אם רמי בר חמא מחייב שבועת מודה במקצת בשומר שמודה וכופר (בלי פרה שלישית של טענת נאנסה).

פרק שנים אוחזין קע"ז (קטע "ועכ"פ"), קע"ח סק"ג, ק"צ.

לפי רמי בר חמא למה הוצרכה התורה לחייב שבועת השומרים על ההיא דנאנסה, תיפוק ל' משום גלגול שבועה כיון שהוא חייב שבועת מודה במקצת על ההיא דכפירה.

פרק שנים אוחזין קע"ז.

בענין מנ"ל לרמי בר חמא שמודה במקצת בהלוואה נשבע.

פרק שנים אוחזין קע"ח סק"ב.

בענין אם לפי רמי בר חמא צריכים באמת פרה אחת של כפירה גמורה או האם סגי בשתיים של טענת נאנסה.

פרק שנים אוחזין קע"ח סק"א.

בענין היכא שהמפקיד מחל לו את הפרה של כפירה, האם השומר עדיין חייב לישבע על ההיא דנאנסה לפי רמי בר חמא.

פרק שנים אוחזין קע"ז (קטע "ועוד הביא" וקטע "והנה אם נאמר").

ביאור הציור (בדף צ"ח) שכפר באחת והודה באחת ועל אחת אמר ששכורה מתה.

פרק שנים אוחזין קע"ח סק"ג.

שמירה בבעלים

הסברא שהטעם למה מספיק בהי' עמו בשעת שאלה הוא משום דכיון שהי' עמו בשעת התחלת השמירה הרי זה נחשב שהוא עמו כל זמן השמירה.

פרק המפקיד קס"ז (קטע "וביאר").

בענין אם שומר בבעלים חייב שבועה.

פרק המפקיד קס"ו (קטע "והנה הרמב"ם" וקטע אחרון).

בענין "פשיעה בבעלים".

פרק שנים אוחזין קפ"ד ובההערה,
פרק המפקיד ג' (קטע "מיהו
לכאורה").

בענין אם סוף יסוד הדין של שמירה
בבעלים הוא שפטור מהחייב תשלומין של
שומר, או האם בכלל לא חל עליו דין
שומר ואינו חייב לשמור.

פרק שנים אוחזין קפ"ד ובההערה,
פרק המפקיד ג' (קטע "מיהו
לכאורה"), מ"ז.

דברים שנתמעטו ממיעוטים בפרשיות שומרים

בענין אם קרקעות עבדים ושטרות נתמעטו
רק מדין תשלומין, או האם נתמעטו מכל
עיקר הדין של שמירה ואינו חייב לשמור.

פרק שנים אוחזין קפ"ד בההערה,
פרק המפקיד ג' (קטע "מיהו
לכאורה"), קמ"ב סק"ג.

דעת הרמב"ם שפושע חייב משום מזיק,
וממילא אע"פ ששומר שכר ושואל אינם
חייבים על גניבה ואבידה ואונסין על
קרקעות עבדים ושטרות, אבל שומר שפיר
חייב אם פשע על דברים אלו, ודעת
הראב"ד שחולק.

פרק שנים אוחזין קפ"ד בההערה,
רכ"א (קטע "ובביאור"), רכ"ב,
פרק המפקיד ג' (קטע "מיהו
לכאורה"), קמ"ב סק"ג סק"ז.

שותפות

בענין ששותף ששומר בשביל חברו חשיב
שומר שכר.

פרק המפקיד קמ"ו (קטע "ובחי'
חת"ס").

שאם שילם השומר לאחד מן השותפים את
חלקו, יכול השותף השני לתבוע מהשותף
הראשון חלק מהתשלומין כפי חלקו.

פרק המפקיד ס"ח (קטע "מיהו
הריטב"א").

הדרך שמהות שותפות היא שהדבר תמיד
שייך כולו לזה וכולו לזה וכל שותף הוא
בעלים על הכל.

פרק שנים אוחזין ל"ד (קטע "והנה

מצד"), פרק המפקיד ס"ח (קטע
"ועי' בריטב"א").

בענין שותפין ששאלו ונאנס: האם יש על
כל שותף חייב לשלם את הכל.

פרק המפקיד ס"ח (קטע "מיהו עי'
בריטב"א").

שטרות

בענין אם החזקה של "שטרך בידי מאי
בעי" מהני במקום תרי ותרי, עי' בערך
עדות - תרי ותרי.

בענין עד אחד בשטר, עי' בערך עד אחד
- עד אחד בשטר.

בענין השבת אבידה על שטרות, עי' בערך
אבידה - דינים שונים.

כללי

"עדיו בחתומיו זכין לו".
פרק המפקיד קט"ו.

שטר חוב

הדרך שהחוב מונח בתוך השטר.

פרק שנים אוחזין שט"ו סק"א
(קטע אחרון).

דברי הכ"מ שהיכא שיש ב' שטרות, ואחד
מהם פסול, אין שיעבוד קרקעות, כי
צריכים לדעת בדוקא איזה שטר הוא
הכשר, והאפשרות שלעולם מודה הכ"מ
שיש שיעבוד, רק שכוונתו לומר שבכה"ג
נשבעין גם על כפירת שיעבוד קרקעות.

פרק שנים אוחזין ק"ס*.

בענין אם הלזה נאמן בכה"ג לברר איזה
שטר הוא הכשר, או האם זה נקרא שהוא
חב לאחריני כיון שהוא גורם לגבות מן
הלקוחות.

פרק שנים אוחזין ק"ס*.

בענין היכא שבהשטר כתוב סלעים או
דינרים סתם, דיכול להתפרש כשתים, אבל
האמת היא שהלוה לו חמש, האם מה
שיותר משתים חשיב מלוה בשטר או מלוה
בעל פה.

פרק שנים אוחזין קנ"ט.

דברי הגר"ח בדעת הרמב"ם בענין למה
שטר נחשב שיעבוד קרקעות אע"פ שהוא

גובה גם ממתלטלין, וכן למה נחשב בגדר והילך.

פרק שנים אוחזין קס"ב.

כתב ידו של הלוה

בענין אם לכתב ידו של הלוה יש דין של שטר.

פרק שנים אוחזין קנ"ח סק"ג, ש"ה.

שיטת הרי"ף שהיכא שהוציא המלוה כתב ידו של הלוה יכול הלוה לומר פרוע, ולא אמרינן שטרך בידי מאי בעי, והטעמים שנאמרו לשיטתו.

פרק שנים אוחזין קנ"ח סק"ג, ש"ה סק"א (קטע "ולעיל שם").

"שטרך בידי מאי בעי"

דברי הגר"ח והקו"ש ששטרך בידי מאי בעי לא מהני מצד הסברא בתורת ראי' אלא הרי זה חלק מהגזיה"כ של שטר, דגזיה"כ היא שהמלוה יהי' נאמן לומר שהלוה לא פרע כל זמן שהשטר בידו.

פרק שנים אוחזין קנ"ח סק"ג, ש"ה סק"א (קו"ש) סק"ב (הגר"ח).

שלפי דברי הגר"ח והקו"ש יוצא שהיכא שהלוה חשב שהשטר כשר, אשר לפ"ז לא הי' לו להשאירו אצל המלוה, אבל הוא באמת פסול, אין בכה"ג הטענה הנ"ל, וכן איפכא היכא שהלוה חשב שהשטר פסול, ולכן השאירו אצל המלוה, אבל הוא באמת כשר, שפיר יש הטענה הנ"ל.

פרק שנים אוחזין ש"ה סק"א (קטע "ולעיל שם באות תר"ב").

בענין אם בשטר שאין בו אחריות (שאינו גובה ממשעבדי) יכול הלוה לומר פרעתי ואין בכה"ג הטענה של שטרך בידי מאי בעי.

פרק שנים אוחזין קנ"ח סק"ג, ש"ה סק"א (קטע "ולעיל שם באות תר"ה") סק"ג (קטע "ועוד הקשה" ולהלן שם).

בענין אם בשטר שנעשה בערכאות של עכו"ם (שאינו גובה ממשעבדי) יכול הלוה לומר פרעתי ואין בכה"ג הטענה של שטרך בידי מאי בעי.

פרק שנים אוחזין ש"ה סק"א (קטע

"ולעיל שם באות תר"ה") סק"ג (קטע "והנה ע"ע במ"מ").

בענין אם בשטר פקדון שחתומים עליו עדים (שאינו גובה ממשעבדי) יכול השומר לומר החזרתי ואין בכה"ג הטענה של שטרך בידי מאי בעי.

פרק שנים אוחזין ש"ה סק"ג (קטע "ועיי"ש בש"ך").

יחלוקן, יהא מונח, כל דאלימ גבר

בענין "שנים אדוקים בשטר", ובענין "ואחר שמצא שטר וכו' לא יוציאו עולמית", עיי' בערך שנים אוחזין בטלית - דיני יחלוקן.

שיעבוד

בענין אין נשבעין על קרקעות או שיעבוד קרקעות, עיי' בערך שבועה - אין נשבעין על קרקע או שיעבוד קרקעות.

מהות שיעבוד

בענין אם שיעבוד נכסים הוא בגדר מקצת קנין שיש להמלוה בנכסי הלוה, או האם הוא בגדר ערבות, דנכסי הלוה ערבים לו.

פרק שנים אוחזין קמ"ח, קס"ב (קטע "ועל זה").

שיעבודא דאורייתא או לאו דאורייתא

מה שמבואר בקידושין דף י"ג ע"ב שלפי המ"ד שסובר ששיעבודא הוא דאורייתא הרי זה אפילו במלוה על פה.

פרק שנים אוחזין קמ"ט סק"ב.

דברי הרשב"א ששיעבודא דאורייתא הרי זה כולל גם את המתלטלין של הלוה, ודברי הקובץ שייעורים בענין זה.

פרק שנים אוחזין קמ"ט סק"ב.

הדרך שאף על פי שלפי המ"ד שסובר ששיעבודא הוא דאורייתא רבנן תיקנו שמלוה על פה אינו גובה מלקוחות, אבל כשהנכסים הם עוד אצל הלוה השאירו את השיעבוד על מקומו. והדרך שהפקיעו רבנן את השיעבוד נכסים אפילו מהלוה עצמו.

פרק שנים אוחזין קנ"א (דיון באם זהו הפשט בתוס' בדף ד' ע"ב).

דברי תוס' רעק"א על משניות בשם ר' בונם איגר שהנפ"מ שיוצא מזה הוא שלבעל חוב מוקדם יש זכות לגבות את הקרקע מהלוה

לפני בעל חוב מאחור כי כבר נשתעבדה לו מתחילת ההלוואה.

פרק שנים אוחזין קנ"א סק"ב,
קנ"ג (קטע "מיהו צ"ע").

השיטה שלפי המ"ד שסובר שיעבודא לאו דאורייתא הרי זה גם כשהנכסים הם אצל הלוה, ואפילו מדרבנן אין שיעבוד, רק שנחתינן לנכסי מדין כופין על המצות, דפריעת בעל חוב מצוה.

פרק שנים אוחזין קמ"ט סק"א,
קנ"א, של"ב סק"י.

דברי הגרנ"ט בנוגע לאין גובין מנכסים משועבדים במקום שיש בני חורין: שגדר הדבר הוא שתיקנו סדר של תשלומין ולא שהפקיעו את השיעבוד.

פרק שנים אוחזין ס"ח בההערה.

שיעבודא דר"נ

בענין אם בשיעבודא דר"נ הראשון נעשה ממש המלוה של השלישי, או האם רק השני נשאר המלוה של השלישי רק שהשלישי משועבד להראשון בשיעבוד הגוף, או האם השלישי הוא רק כמו נכסי השני המשועבדים להראשון.

פרק המפקיד קל"ב (קטע "ובביאור דבריו").

דברי הר"ן דהיכא שיש נכסים להאמצעי אין הראשון יכול לגבות מהשלישי מדין שיעבודא דר"נ כי אין גובין מנכסים משועבדים במקום שיש בני חורין (וכהצד האחרון הנ"ל).

פרק המפקיד קל"ב (קטע "ובביאור דבריו").

השיטה ששייך שיעבודא דר"נ (דהיינו שהשלישי משלם להראשון) רק כשהשני לוח מן הראשון לפני שהלוה להשלישי.

פרק המפקיד קל"ב (קטע "גם יש ליישב").

בענין היכא שהשני פטור מלשלם להראשון, האם הראשון יכול להתעלם מזה ולתבוע את השלישי (תלוי בהצדדים הנ"ל שהזכרנו בענין מה הוא היחס בין הראשון והשלישי).

פרק המפקיד קל"ב (קטע "שוב דן" ולהלן שם).

בענין מה שצידד הריטב"א שאולי רק במלוה אמרינן שיעבודא דרבי נתן אבל לא בפקדון.

פרק המפקיד קל"ב (קטע "והנה שוב").

שכירות

בענין "שכירות ביומי" מכירה היא: האם אמרינן כן רק לענין אונאה או האם גם לענין שאר דברים.

פרק המפקיד קי"ט, ק"כ סק"ד,
קכ"ב (קטע "וראיתי").

שיטת הרמב"ם שהמשכיר קונה בקנין חצר.
פרק המפקיד ק"כ סק"ד (קטע "מיהו עי' בתוס'").

שכר ועונש

בענין שהעונש על לאוין הוא יותר גדול מהעונש על ביטול מצות עשה.
פרק שנים אוחזין ל"ה.

שליחות

בענין הגדר של יד פועל כיד בעל הבית, עי' בערך פועל.

בענין זכי' מטעם שליחות, עי' בערך זכי' - כללי.

בענין הא ששליח לקבלה צריך להיות ג"כ שלוחו של בעל הממון.

פרק שנים אוחזין של"ב סק"ד.

קושיית הנ"י בדף י"א איך שייך לומר שאפשר לקנות מציאה ע"י קנין חצר הלא קנין חצר מהני משום שליחות, והרי צריכים שהשליח יהי' גם שלוחו של בעל הממון, ובמציאה החצר אינו שלוחו של המאבד.

פרק שנים אוחזין של"ב סק"ד.

דברי הירושלמי שהמקבל מתנה אינו יכול לעשות שליח לקבלה כי אין אדם עושה שליח לקבל דבר שאינו שלו.

פרק שנים אוחזין של"ב סק"ד
בההערה.

קושיית הנתיחה"מ למה צריכים את הטעם של חב לאחריני תיפוק לי' משום שאינו שלוחו של בעל הממון.

פרק שנים אוחזין של"ב סק"ד (קטע
 "ועוד כתב הנתיחה"מ דהיכא).

בענין אם בשביל להיות שליח צריכים
 דעתו החיובית של הבעל הבית שיהי'
 שלוחו או האם מספיק בזה שיש לו נחותא
 ושאינו מוחה.

פרק אלו מציאות ל"א (קטע "מיהו
 גם יש לפרש").

הדרך שאפילו אם בשביל שליחות אין
 צריכים דעתו החיובית של הבעל הבית,
 אלא מספיק בזה שיש לו נחותא ושאינו
 מוחה, אבל בהשליחות של תרומה שפיר
 צריכים דעת חיובית.

פרק אלו מציאות ל"א (קטע "גם
 י"ל שרק").

הדרך שאם הדין הי' שאדם יכול למנות את
 עצמו להיות שליח, אז הי' מספיק בזה
 שמצד הבעל הבית יש נחותא ושאינו
 מוחה, רק שלפי האמת אדם אינו יכול
 למנות את עצמו, אלא צריכים מעשה מינוי
 מצד הבעל הבית, ובלי דעתו בפועל לא
 מיקרי מעשה מינוי.

פרק אלו מציאות ל"א (קטע "גם
 י"ל שלעולם").

בענין שליחות שלא מדעת (כלומר שאם
 הי' יודע יש להניח שהי' ממנה אותו להיות
 שליח) לא מהני לפי אביי כמו שאוש שלא
 מדעת לא מהני.

פרק אלו מציאות ל'.

דברי הסמ"ע שאין שליח לדבר עבירה כי
 כיון שדברי הרב ודברי התלמיד דברי מי
 שומעין נקטינן שהמשלח לא סמך דעתו
 שהשליח יעשה שליחותו.

פרק שנים אוחזין של"ו, של"ח סק"ג.

בענין אם הדין האמור באין שליח לדבר
 עבירה הוא רק שאין האיסור מתיחס
 להמשלח, אבל החלות שפיר חלה, או האם
 גם החלות אינה חלה.

פרק שנים אוחזין של"ה.

שליחות יד

הסוברים שהיכא שהפקדון לפנינו וכגון
 בהמה שמתה, אין השומר צריך ליטע
 שלא שלח בה יד אלא חוששין לשליחות
 יד רק אם הפקדון אינו לפנינו.

פרק המפקיד קי"ח (קטע
 "ובהדיבור").

שמיטה - יובל

בענין ששמיטה משמטת חיוב שבועה.

פרק שנים אוחזין מ"ט סק"ב.

בענין אם יסוד הדין של יציאת יובל הוא
 שהדבר נמכר רק עד היובל, או האם זה
 נקרא שהמכירה היתה לעולם רק שיוכל
 הוא בגדר הפקעה מצד התורה.

פרק אלו מציאות, ל"ח סק"א.

בענין המוכר שדהו בשנת היובל.

פרק אלו מציאות, ל"ח סק"א.

שן (בהמה המזקת בדרך שן)

שגם ארי ברה"ר פטור בציור של שן, אע"פ
 שלאו אורחא הוא לתת לארי ללכת ברה"ר
 (ואע"פ שהטעם למה שן פטורה ברה"ר
 הרי זה כי אורחא הוא לתת לבהמות להלוך
 ברה"ר).

פרק שנים אוחזין ע"ה סק"ג.

בענין המעמיד בהמת חבירו על קמת
 חבירו.

פרק שנים אוחזין ר"ב (בענין היכא
 שהבעלים פשעו, ובענין היכא
 שהבהמה הזיקה בכוונה להזיק).

שנים אוחזין בטלית

גדר המוחזקות

בענין אם ה"יחלוקו" בשנים אוחזין בטלית
 הוא מספק או משום מוחזקות.

פרק שנים אוחזין א', ט'.

בענין אם כל אחד מיקרי מוחזק בכולה או
 רק בחצי'.

פרק שנים אוחזין א' סק"א סק"ב
 סק"ד סק"ח סק"ט סק"י"ב, כ"ה
 סק"א, כ"ז (קטע "מיהו לכאורה"),
 נ"ה, ס"ד, ס"ט (קטע אחרון), ע"ב
 (קטע "ועי' גם בקו"ש" וקטע
 "והנה הקצה"ח"), ר"ס, ש', שכ"ב.

בענין אם הכוונה במוחזק בחצי' היא שהוא
 מוחזק בהצצי הקרוב אליו, או האם הוא
 נחשב מוחזק על חלק חצי של כל הטלית
 שאין מקומו מוגדר.

פרק שנים אוחזין א' סק"ב, ש', שכ"ב.

בענין אם יש בשנים אוחזין בטלית אנן סהדי שמאי דתפיס האי דידי' הוא, וכן אידך, וכן האם צריכים את הכח של אנן סהדי.

פרק שנים אוחזין א' סק"ב סק"ה, ח', ט', י"ז (קטע אחרון), כ"ג סק"א (קטע אחרון), ס"ט (קטע אחרון), ע"ב, רל"ד (קטע "והנה העירוני"), רס"ז.

בענין אם האנן סהדי הנ"ל הרי היא באמת ממש כעדים או האם היא רק בגדר חזקה בעלמא.

פרק שנים אוחזין ס"ט (קטע "ונראה לפרש" ולהלן שם).

בענין דברי תוס' שבמנה שלישי נחשב ששניהם הם מוחזקין.

פרק שנים אוחזין י' (קטע "והנה בהמשך"), י"ב, י"ג סק"ב, כ"ג סק"א, ל"ט (קטע אחרון), שט"ז.

ציורים שונים של אוחזין

גדר עד מקום שידו מגעת ("זה נוטל עד מקום שידו מגעת וכו'").

פרק שנים אוחזין רצ"ב, רצ"ו.

דברי האור שמח שידו מגעת לא מהני היכא שאם חותכים אותו חלק הרי הוא מאבד את שמו.

פרק שנים אוחזין רצ"ה (קטע "מיהו האור שמח").

שאם יש זהב בהחלק של "עד מקום שידו מגעת" הרי הוא שלו.

פרק שנים אוחזין רצ"ט.

בענין מה שבטלית מוזהבת אמרינן יחלוקן גם על הזהב אפילו אם הזהב קרוב לאחד מהם (כיון שאינו בתוך המקום שידו מגעת).

פרק שנים אוחזין א' סק"ב, רח"צ - ש', שכ"ב.

בענין הגדר של כרכשתא, ודינו.

פרק שנים אוחזין רצ"ה.

בענין היכא שתפסי בהכרכשתא, האם כל אחד מקבל את כל הכרכשתא שיש בהצד שהוא תופס אפילו אם אינו תופס את כולו

או האם הוא מקבל רק את מה שהוא תופס ושאר הכרכשתא חולקין בשוה.

פרק שנים אוחזין א' סק"ג.

בענין היכא ש"מסרך בה סרוכ"י, ו"סרכא לאו כלום היא".

פרק שנים אוחזין ב' (קטע "עוד יש להפרש" ולהלן שם), רמ"ה, רמ"ו.

בענין היכא שידו של אחד מהם מגעת עד אמצע הטלית, או חלק מהטלית, והשני אוחו את הכרכשתא, האם בכה"ג זה שאוחז את הכרכשתא אינו מקבל כלום כי בהציור הזה הרי הוא דומה ל"מסרך בה סרוכ"י".

פרק שנים אוחזין ב' (קטע "עוד יש לפרש", וקטע "מיהו עיין", וקטע "והחידושי הרי"ם" [בענין היכא שאחד מהם תופס את כל הטלית והשני תופס רק את הכרכשתא], רמ"ה, ש"כ (קטע "ובסברת").

בענין היכא שאחד מחזיק רק את הכרכשתא והשני "מסרך בה סרוכ"י".

פרק שנים אוחזין ב' (קטע "ועוד נסתפק" ולהלן שם) רמ"ה.

בענין היכא ששתי טליתות מחוברות בחוט וכל אחד מחזיק חלק מאחת הטליתות.

פרק שנים אוחזין ש"כ סק"ב.

שיטת הרמב"ם שכששניהם יושבים בצד הערימה הרי הם נקראים מוחזקים ואוחזים.

פרק שנים אוחזין א' סקי"א, שט"ז סק"ג.

(בענין אם גם לגבי קנין הגבהה, היכא ששניהם הגביהו יחד, כל אחד קונה לבדו החלק ש"עד המקום שידו מגעת".

פרק שנים אוחזין רצ"ו.)

(שגם לגבי קנין הגבהה, היכא ששניהם הגביהו יחד ויש זהב שקרוב לאחד מהם, בכל זאת חולקים בשוה.

פרק שנים אוחזין רצ"ח.)

דיני יחלוקן

בענין אם ב"ד צריכים להשגיח על החלוקה או האם הבעלי דינין חולקים בינם לבין עצמם.

פרק שנים אוחזין רל"ב.

בענין מתי מוכרים את הטלית וחולקים את הדמים, ומתי חולקים את הטלית עצמה.

פרק שנים אוחזין שכ"ז.

שיטת רש"י ותוס' בענין מתי אומרים יחלוקו, היא מונח, וכד"ג.

פרק שנים אוחזין א' סק"ט סק"י

סקי"א, ט', י', י"ג סק"ב, י"ט

סק"א סק"ב, כ', כ"ג סק"א, שט"ז.

שיטת הריב"א בענין הנ"ל.

פרק שנים אוחזין א' סק"ט סק"י

(סקי"א), י"ט סק"א (קטע "ברם

לפי") סק"ב, כ', מ"ח (קטע

אחרון), ס"ה.

בענין שיטת הריב"א שחולקים גם כשאינם אוחזין, האם גם אז הרי הם חולקים דוקא בשבועה.

פרק שנים אוחזין ס"ה.

דרכו של התוס' הרא"ש בהנ"ל.

פרק שנים אוחזין י"ט סק"ד.

בענין הגדר של "חלוקה יכולה להיות אמת".

פרק שנים אוחזין י"ג סק"א.

הדרך שהיכא שהם אוחזין אומרים יחלוקו אפילו אם אין החלוקה יכולה להיות אמת.

פרק שנים אוחזין י"ט סק"א (קטע

"ונראה לבאר" וקטע "ויש להוסיף

דהיינו").

בענין למה אומרים יחלוקו בהציור של שנים אוחזין במקח וממכר, הלא התם אין החלוקה יכולה להיות אמת.

פרק שנים אוחזין כ"ג (קטע

"ועיי"ש שהקשה" ולהלן שם).

בענין זה אומר אני ארגת' וזה אומר אני ארגת'.

פרק שנים אוחזין י"ט סק"א, מ'

(קטע "והקשה הבית הלוי" ולהלן

שם), שי"ז.

הדרך שהיכא שיש דררא דממונא אומרים יחלוקו אפילו היכא שיש ודאי רמאי.

פרק שנים אוחזין י"ט סק"א (קטע

"והיכא").

דברי הש"ך שהיכא שבודאי אין רמאי אומרים יחלוקו אפילו אם אין החלוקה יכולה להיות אמת.

פרק שנים אוחזין י"ט סק"ב, כ"ג

סק"ב (הקצה"ח בשמו).

בענין אם בשנים אוחזין בטלית אומרים ברי ושמא ברי עדיף.

פרק שנים אוחזין כ"ה סק"ב, ש'.

בענין רוכב ומנהיג שאמר אחד כולה שלי והשני אמר חצי שלי: האם בכה"ג שייך לומר שאין ספק מוציא מידי ודאי ושזה שאומר חצי שלי לא יקבל כלום, דלא כמו הדין בטלית.

פרק שנים אוחזין ל"ד (קטע "עוד

יש לפרש בכוננת תוס' שלא").

בענין שנים אדוקים בשטר.

פרק שנים אוחזין י"ד, י"ט סק"א

סק"ג סק"ד, כ"א (קטע "ועי'

בתוס'"), מ' (קטע "מיהו כבר

ביארנו"), נ"ג (קטע "מיהו צ"ע

דלפי"), ש"א, שי"ז.

בענין למה אין אומרים בשנים אדוקים בשטר יהא מונח.

פרק שנים אוחזין שי"ז.

בענין היכא שהמלוה מחזיק חלק מהתורף ולא את כל התורף, והלוה מחזיק את כל הטופס, האם גם בכה"ג אומרים שהמלוה נוטל את התורף.

פרק שנים אוחזין ש"כ סק"ב.

"ואחר שמצא שטר וכו' לא יוציאו עולמית": בענין למה אומרים יהא מונח ולא כל דאלים גבר.

פרק שנים אוחזין שט"ז סק"א.

בענין למה אין אומרים בהציור הנ"ל יחלוקו.

פרק שנים אוחזין שט"ז סק"ב סק"ג.

תקפה אחד בפנינו

בענין מה הם צדדי השאלה בתקפה אחד בפנינו ושתק והדר צווח.

פרק שנים אוחזין רל"ג סק"א,

רל"ז, רל"ח, ר"מ, רס"ג (קטע

"מיהו באמת").

בענין שתק והדר צווח: שיטות הראשונים בענין עד מתי מהני צויחה.

פרק שנים אוחזין ר"ל, רל"ח (קטע

"והנה לפי הב"ח" ולהלן שם), ר"ג.

בענין היכא שלא תקף מידו של הראשון אלא תקף אחרי שהראשון הניחו על הארץ.
פרק שנים אוחזין רל"א סק"א.
 בענין היכא שתקפה אחד בפנינו ולא לקחה כולה בידו אלא חצי תלוי עכשיו בהאוויר.
פרק שנים אוחזין רל"א סק"ב.
 ביאורו של הר"ן בשאלת רבי זירא בתקפה אחד בפנינו (שלפי שני הצדדים שתק ולבסוף צווח הרי הוא בגדר ספק הודאה).
פרק שנים אוחזין א' סקי"ב, רל"ג סק"ב (קטע "גם אתי שפיר"), רל"ד (קטע "והנה העירוני"), רל"ו, רל"ח (קטע "והקצה"ח עצמו"), ר"מ, רמ"ח (קטע "ונראה ליישב"), ר"ס, רס"ג (קטע "מיהו באמת").
 דברי רש"י שהשאלה של תקפה אחד בפנינו איירי שתקף לפני השבועה, ופירושו של הקצה"ח שאנו מפרשים שנתכוין בשתיקתו לומר איני נשבע ולא להודות.
פרק שנים אוחזין רל"ד, רל"ה.
 בענין מה יהי לפי רש"י בשתק כל הזמן היכא שהתקיפה היתה לאחר שבועה.
פרק שנים אוחזין רל"ד.
 בענין אם אפשר לומר כהפירוש הנ"ל, שנתכוין לומר איני נשבע, היכא שתקף ושתק לפני שפסקו ב"ד שישבע.
פרק שנים אוחזין רל"ה.
 בענין למה מהני עדים שהיא שלו בהציוור של שתק והדר צווח לפי הצד שנתכוין ע"י שתיקתו להודות.
פרק שנים אוחזין רל"ג סק"ב.
 דברי הטור בשם הרא"ש והב"ח והט"ז בענין הנ"ל.
פרק שנים אוחזין רל"ג סק"ג סק"ה, רל"ח (קטע "והנה לפי").
 בענין אם מהני עדים היכא ששתק כל הזמן ולא הדר צווח.
פרק שנים אוחזין רל"ג סק"ג סק"ה, רל"ח (קטע "והנה לפי").
 דברי הש"ך שלא מהני עדים אפילו בהציוור של שתק והדר צווח.
פרק שנים אוחזין רל"ה סק"ה.
 בענין תקף חוץ לב"ד בפני עדים, והראשון שתק כל הזמן או שתק ולבסוף צווח.

פרק שנים אוחזין רל"ג סק"ד.
 פסקו של הרמב"ם שתקפה אחד בפנינו אין מוציאין אותו מידו: בענין אם טעמו הוא משום דהוי איבעיא דלא איפשטא או האם טעמו הוא משום האת"ל.
פרק שנים אוחזין רל"ח (קטע ראשון וקטע "ושוב"), ר"מ.
 דברי הרמב"ם בחזר הנתקף ותקפה.
פרק שנים אוחזין רל"ח, רל"ט.
 דברי רמב"ן שהיכא שתקף אדם מהשני בטענה, והשני שתק, אין תפיסתו מועלת (ורק בשנים אוחזין בטלית מהני תקפה אחד בפנינו, כי היו תפוסים והיו טוענים לפנינו).
פרק שנים אוחזין רל"ד (קטע "גם י"ל"), רמ"א.
 בענין אם כדי לזכות צריך התוקף לישבע שבועת המשנה או רק שבועת היסת.
פרק שנים אוחזין ר"מ.
 בענין היכא שבתקיפתו הצליח להוציא חלק ממה שהי' בתוך הי"דו מגעת" של השני וגרם שהוא עכשיו באמצע, האם הדין הוא מעתה שיחלוק את החלק ההוא.
פרק שנים אוחזין רמ"א.
 דברי הראשונים על היכא שטוען שהלה תקפה ממנו.
פרק שנים אוחזין רמ"ב, רמ"ג (קטע "איברא"), רמ"ד.
 "והשתא מוגרת לי בלא סהדי": למה בלי הריעותא הנ"ל היתה מועלת טענת אגרותי להוציא מהתוקף שמוחזק בו עכשיו.
פרק שנים אוחזין רמ"ב.
 בענין היכא שטוען אגרותי לו בפני פלוני ופלוני והלכו להם למדינת הים.
פרק שנים אוחזין רמ"ג.
 בענין היכא שטוען אגרותי לו בפני פלוני ופלוני ולא אמר שהלכו להם למדינת הים.
פרק שנים אוחזין רמ"ג בההערה.

הקדישה בלא תקפה

ביאורים במה הוא הספק בהקדישה בלא תקפה, ודברי הרמב"ן בזה.
פרק שנים אוחזין רנ"ה.
 עוד ביאורים.
פרק שנים אוחזין רנ"ז.

בענין הקדישה והלה שתק כל הזמן.

פרק שנים אוחזין רמ"ט.

בענין עד מתי נקרא "הדר צווח" בהקדישה בלא תקפה, וכן בהקדישה ותקפה.

פרק שנים אוחזין רמ"ט, רנ"ג.

בענין איך מהני ההודאה בהציוור של הקדישה בלא תקפה, הלא בשעה שהקדיש עוד לא היתה קיימת הודאה וא"כ הטלית לא היתה ברשותו ואיך מהני ההקדש.

פרק שנים אוחזין רנ"ב.

השבועה

ביאור טעם השבועה "שלא יהא כל אחד הולך ותוקף טליתו של חברו".

פרק שנים אוחזין מ"ח (קטע "וצ"ל").

הדרך שאינו צריך לישבע על מה שבתוך ידו. **פרק שנים אוחזין קל"ה.**

הדרך שגם על ה"עד מקום שידו מגעת" אינו צריך לישבע.

פרק שנים אוחזין רצ"ג, רצ"ד.

בענין נוסח השבועה (ודעות הר"ף והרמב"ם בזה).

פרק שנים אוחזין ר"ד.

דברי רעק"א שאם אמר איני נשבע אינו מפסיד את חלקו אלא משמתינן ליה, כי כן מבואר בשבועות דף מ"א ע"א לענין שבועה דרבנן שאם אמר איני נשבע משמתינן ליה אבל לא נחתינן לנכסי, ודלא כהקצה"ח שנוקט שבשנים אוחזין בטלית אם אינו נשבע הרי הוא מפסיד חלקו.

פרק שנים אוחזין רל"ג סק"ד (קטע "והנה הקצה"ח בדרכו").

בענין אם יכול להתחרט ממה שאמר איני נשבע.

פרק שנים אוחזין רל"ה (קטע "והנה הקצה"ח").

תוך כדי דיבור

בענין שתכ"ד חשיב בכת אחת.

פרק שנים אוחזין רנ"ב (קטע "וביותר").

בענין קריעה על המת תכ"ד לפני המיתה.

פרק שנים אוחזין רנ"ב (קטע "וביותר").

תופס לבעל חוב

בענין מגבי' מציאה לחבירו, עי' בערך זכ"י - כללי.

בענין מה היא הסברא לומר שתופס לבעל חוב לא מהני כשחב לאחריני.

פרק שנים אוחזין של"ג.

בענין אם חב לאחריני מיקרי רק כשמפקיע קנינו או זכותו, או האם ה"ה לכל הרעה.

פרק שנים אוחזין שכ"ט סק"ב, ש"ל, של"א, של"ב סק"י.

בענין אם הוא יכול לתפוס את החלק שמגיע להמלוה הזה כי בדבר זה אינו חב להמלוים האחרים.

פרק שנים אוחזין ש"ל.

בענין המחלוקת שבין רש"י ותוס' אם הוא יכול לתפוס כשחב לאחריני היכא שהמלוה עשאו שליח לתפוס, ורק כשהוא תופס מעצמו בשביל המלוה אינו יכול.

פרק שנים אוחזין שכ"ח (קטע "ולא עוד"), של"ב.

הסברות לומר דלא מהני אפילו אם המלוה עשה אותו שליח לתפוס.

פרק שנים אוחזין של"ב סק"ד (קטע "ועוד כתב הנתייה"מ דהא" וקטע "ולכאורה יש ליישב" ולהלן שם).

קושיית הנתייה"מ למה צריכים את הטעם של חב לאחריני תיפוק ליה משום שאינו שלוחו של בעל הממון.

פרק שנים אוחזין של"ב סק"ד (קטע "ועוד כתב הנתייה"מ דהיכא).

הביאור שמיגו דזכי לנפשי' זכי נמי לחברי' מהני כי כיון שיכול לזכות לעצמו אין זה נקרא שהוא חב לאחריים.

פרק שנים אוחזין שכ"ט סק"ג.

תורה

כללי

בענין הגישה ללימודים חדשים.

פרק שנים אוחזין ד'.

תנאים ואמוראים

בענין אם אמורא יכול לחלוק על תנא.
פרק שנים אוחזין קפ"ח (קטע אחרון).
הסוברים שאמורא יכול לחלוק על תנא כשאינן דבריו מוזכרים במשנה או ברייתא.
פרק שנים אוחזין קפ"ח (קטע אחרון).
בענין "רב תנא הוא ופליג".
פרק שנים אוחזין קפ"ח (קטע "מיהו מתוס'").
בענין אם אמורא יכול לחלוק על אמורא שהוא במדריתגת "תנא הוא ופליג".
פרק שנים אוחזין קפ"ח (קטע "לכן נראה" וקטע "מיהו מתוס'").
בענין מדריתגתו של רבי חייא, ודברי רש"י שכתב שהי' גם תנא וגם אמורא.
פרק שנים אוחזין קפ"ח (קטע "והנה עי' בנדה" ולהלן שם).

תקנות דרבנן

בענין "תקנתא לתקנתא לא עבדינן".
פרק שנים אוחזין קצ"ז, קצ"ח.

תרומות ומעשרות

הדרך שמה שצריכים את הדעת החיובית של הבעל הבית בשביל השליחות, ולא סגי בזה שיש לו ניהותא ושאינו מוחה, הרי זה בשביל עצם החלות של הפרשת תרומות ומעשרות ולא בשביל המינוי של השליח היכא שעשה שליח לתרום.
פרק אלו מציאות ל"א (קטע "מיהו יש כמה").
הדרך שהוא בשביל המינוי של השליח.
פרק אלו מציאות ל"א (קטע "מיהו גם יש לפרש").

הדרך שאפילו אם בשביל שליחות דעלמא אין צריכים דעתו החיובית של הבעל הבית, אלא מספיק בזה שיש לו ניהותא ושאינו מוחה שיהי' שלוחו, אבל בשביל השליחות של תרומה צריכים דעתו החיובית של הבעל הבית בשביל עצם השליחות.

פרק אלו מציאות ל"א (קטע "גם י"ל שרק").

הדרך שעשיית תרומה שלא מדעת לא מהני אפילו לפי רבא (שסובר שיאוש שלא מדעת הוי יאוש), ואפילו אם סגי בניחותא.

פרק אלו מציאות ל' (קטע "גם י"ל").

בענין דברי הרמב"ם ש"כלך אצל יפות מהם", ונמצאו יפות מהם, מהני, ולא הזכיר ד"שויה שליח".

פרק אלו מציאות ל"ז.

הדעות בענין למה במכירי כהונה אינו רשאי ליתנו לכהן אחר.

פרק שנים אוחזין רנ"ט.

ביאורים "בטובת הנאה ממון".

פרק שנים אוחזין רנ"ט**.

דברי המחנה אפרים שהיכא שהישראל אינו רוצה לתתו לשום כהן יכול כל כהן לתפוס ממנו ולכו"ע אין מוציאין אותו מידו.

פרק שנים אוחזין רנ"ח*.

תרתית דסתרי

שהיכא שהמחזיק טוען שאכל פירות ג' שנים (וממילא יש לו חזקת ג' שנים) אבל אין לו עדים על זה א"כ אע"פ שהקרקע חוזרת להמרא קמא אבל אי אפשר לחייב את המחזיק לשלם פירות ג' שנים.

פרק שנים אוחזין ע"א (קטע "ובאמת").

גמרות ומפרשים במס' בבא מציעא שלא במקומם

לא וכו' (שהציור של שנים אוחזין בטלית
הוא ציור של ליכא דררא דממונא).

פרק שנים אוחזין רס"ז סק"ג.

ב' ע"ב, רש"י ד"ה דמי קא יהיבנא.

פרק שנים אוחזין כ"ג סק"ב, מ'
(קטע "ועוד הקשה").

ב' ע"ב, רש"י ד"ה ולחזי.

פרק שנים אוחזין מ' (קטע ראשון).

ב' ע"ב, רש"י ד"ה בשבועה פלגי לה.

פרק שנים אוחזין א' סק"ד סק"ה,
כ"ה סק"א, ר"ס (קטע "הנה הר"ן
ביאר").

ב' ע"ב, רש"י ד"ה דררא דממונא.

פרק שנים אוחזין רס"ז סק"ג.

ב' ע"ב, תוס' ד"ה היכא.

פרק שנים אוחזין רס"ז סק"ג.

ב' ע"ב, דברי הרי"ף שהציור של מקח
וממכר איירי כשהמקח הוא עוד ביד
המוכר.

פרק שנים אוחזין כ' סק"ג.

ב' ע"ב, רא"ש סי' ג' (קושיית הרמב"ן
שמהא דשומר שמסר לשומר חייב מוכח
שעד המסייע אינו פוטר משבועה).

פרק שנים אוחזין מ"ט * סק"ב,
פ"ג סק"ד, פרק המפקיד קכ"ד,
קכ"ז, קס"א.

ב' ע"ב, רשב"א סד"ה אי תנא.

פרק שנים אוחזין י"ט סק"ג.

ב' ע"ב, שט"מ ד"ה והא דתניא וכו' בשם
מורו הרב נר"ו.

פרק שנים אוחזין י"ט סק"א
בהערה הראשונה.

ב' ע"ב, שט"מ ד"ה ומהר"י כ"ץ ז"ל פירש
כן.

פרק שנים אוחזין ס"ד.

ב' ע"א, בזמן וכו' או שיש להן עדים
חולקין בלא שבועה.

פרק שנים אוחזין שי"ד סק"א.

ב' ע"א, רש"י ד"ה במקח וממכר (זה אומר
אני ארגתי).

פרק שנים אוחזין י"ט, מ' (קטע
"והקשה" ולהלן שם), שי"ז.

ב' ע"א, תד"ה ויחלוקו.

פרק שנים אוחזין א' סק"ו, י"ז,
ל"ט (קטע אחרון), מ"ח (קטע
"ועכ"פ"), רנ"ו (קטע "וגם התורת
חיים"), שט"ז סק"א סק"ב.

ב' ע"א, תד"ה וזה.

פרק שנים אוחזין א' סק"ז, מ"ד.

ב' ע"א, רא"ש סי' א' ("כדאמרינן פרק
חזקת הבתים וכו').

פרק שנים אוחזין א' סק"ו.

ב' ע"א, רמב"ן ד"ה ויחלוקו ("ואי קשיא
לך הא דאמרי רבנן השאר יהא מונח וכו').

פרק שנים אוחזין שט"ז סק"ב
(קטע אחרון).

ב' ע"א, רמב"ן ד"ה וי"א (בענין למה לא
אמרינן בארבא יהא מונח).

פרק שנים אוחזין י"ג סק"ב, י"ט
סק"א בהערה השני', כ' סק"א
(קטע "מיהו צ"ע").

ב' ע"א, תוספות רבינו פרץ ד"ה ויחלוקו.

פרק שנים אוחזין שט"ז סק"ב
(קטע אחרון).

ב' ע"ב, ואי תנא מקח וממכר וכו'.

פרק שנים אוחזין מ' (קטע "ועוד
הקשה").

ב' ע"ב, אבל היכא דליכא דררא דממונא

ב' ע"ב, חי' רעק"א ד"ה שם ל"צ, וד"ה ובל"ז.

פרק שנים אוחזין כ"ג סק"ב.

ג' ע"א, הסוגיא של מנה שלישי.

פרק שנים אוחזין י' (קטע "והנה בהמשך"), י"א, י"ב, י"ג, י"ז (קטע "מיהו צ"ע" ולהלן שם), י"ט סק"א סק"ג סק"ד, כ' סק"א, כ"א, כ"ג סק"א, כ"ד (קטע ראשון), ל"ט (קטע אחרון), מ"ח (קטע "ועכ"פ"), נ"ג (קטע ראשון וקטע "מיהו צ"ע"), שט"ז סק"ב.

ג' ע"א, בין לרבנן ובין לרבי יוסי התם גבי חנווני על פנקסו וכו' דהא בודאי איכא רמאי.

פרק שנים אוחזין י"ט סק"א (קטע "ועוד י"ל"), כ"א (קטע "ותוס" ולהלן שם).

ג' ע"א, רבנן דבן ננס.

פרק שנים אוחזין ר"ה.

ג' ע"א, לא מהימן לי בשבועה.

פרק המפקיד קס"ג, קס"ח (קטע "והנה לעיל").

ג' ע"א, אנן סהדי דמאי דתפיס האי דידי הוא.

פרק שנים אוחזין א' סק"ה סק"ו, ח', י', י"ז (קטע ראשון) ובהערה שם.

ג' ע"א, מפני מה אמרה תורה מודה במקצת הטענה ישבע, חזקה אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו.

פרק שנים אוחזין כ"ט (קטע "והנה השט"מ" וקטע "ועי' עוד במרדכי" וקטע "וע"ע בפ"י"), ק"נ.

ג' ע"א, רש"י ד"ה לא מהימן לי.

פרק המפקיד קס"ח (קטע "ובביאור" ולהלן שם).

ג' ע"א, רש"י ד"ה אנן סהדי דמאי דתפס האי.

פרק שנים אוחזין א' סק"ה, ח'.

ג' ע"א, תד"ה התם.

פרק שנים אוחזין של"ח סק"א.

ג' ע"א, תד"ה מפני מה.

פרק שנים אוחזין קכ"ח (קטע אחרון), קל"ט (קטע "ושוב כתב").

ג' ע"ב, רש"י ד"ה והאי בכולי וכו'.

פרק שנים אוחזין ר"ט.

ג' ע"ב, תד"ה בכולי ("ומשמע בהגוזל קמא דהוי דאורייתא" [שבועה שלא שלחתי בה יד]).

פרק שנים אוחזין רי"ט (קטע "מיהו תוס" ולהלן שם).

ג' ע"ב, בא"ד (שעל שבועה דרבנן לא אמרינן מתוך שאינו יכול לישבע משלם).

פרק שנים אוחזין קצ"ז (קטע "והנה עי' בתוס" ולהלן שם), ר"ו (קטע "והנה ככר").

ג' ע"ב, בא"ד ("לכן י"ל וכו'").

פרק שנים אוחזין ר"ט.

ג' ע"ב, נ"י ד"ה אינו בהכחשה (דף ב' ע"א בדפי הרי"ף).

פרק המפקיד ט' (קטע "וצ"ל").

ד' ע"א, מגלגול שבועה דע"א.

פרק שנים אוחזין קס"ו (קטע אחרון).

ד' ע"א, הילפותא של מצד השוה מפיו ועד אחד.

פרק שנים אוחזין ג' סק"ב, נ"א.

ד' ע"א, מה לצד השוה שבהן שאינם בתורת הזמה, ושט"מ בשם הר"ח.

פרק שנים אוחזין קכ"ב.

ד' ע"א, הכא כי היכי דאנן סהדי להאי אנן סהדי להאי.

פרק שנים אוחזין ס"ט.

ד' ע"א, רש"י ד"ה והילך.

פרק שנים אוחזין קפ"ב.

ד' ע"א, רש"י ד"ה והא הכא.

פרק שנים אוחזין קפ"ג.

ד' ע"א, דברי הנ"י שמהילפותא מגלגול שבועה דע"א מוכח שמגלגלין שבועה גם בלי שהבעל דין יטעון כן.

פרק שנים אוחזין קס"ו (קטע אחרון).

ד' ע"ב, ר"ע אומר אינו אלא כמשיב אבידה ופטור.

פרק שנים אוחזין ע"ד סק"א (קטע

והנה עי' בפ"י בכתובות", ע"ה
 סק"א (קטע "והנה עי' בכתובות").
 ד' ע"ב, הודה בקרקעות וכפר בכלים.
 פרק שנים אוחזין קל"ז סק"ה (קטע
 אחרון), ק"נ.
 ד' ע"ב, רש"י ד"ה אינו אלא כמשיב אבידה.
 פרק שנים אוחזין ע"ה סק"א (קטע
 "והנה עי' בכתובות" ולהלן שם)
 סק"ב (קטע "מיהו צ"ע") סק"ג.
 ד' ע"ב, רש"י ד"ה מודה מקצת הוי.
 פרק שנים אוחזין קל"ט (קטע
 "ושוב כתב").
 ד' ע"ב, רש"י ד"ה דומיא דכלים וקרקעות.
 פרק שנים אוחזין קל"ז סק"א (קטע
 "וע"ע במה"), קפ"ג.
 ד' ע"ב, דברי רעק"א בענין מודה בממון
 שלא הוי יכול לכפור בו.
 פרק שנים אוחזין ס"ח (קטע אחרון).
 ה' ע"א, רש"י ד"ה ד' שומרים.
 פרק שנים אוחזין רי"ט (קטע אחרון).
 ה' ע"א, רש"י ד"ה לאו.
 פרק שנים אוחזין קל"ז סק"א (קטע
 "וע"ע במה"), קס"ה (קטע אחרון).
 ה' ע"א, תד"ה שכנגדו.
 פרק שנים אוחזין ר"ו (קטע "והנה
 כבר").
 ה' ע"ב, וכי מאחר שזה תפוס ועומד וזה
 תפוס ועומד שבועה זו למה.
 פרק שנים אוחזין א' סק"ד.
 ה' ע"ב, התם אשתמוטי קא משתמיט לי'
 כדרבה.
 פרק שנים אוחזין פ"ה.
 ו' ע"א, ואידך מסוך בה סרוכי וכו' דסרכא
 לאו כלום היא.
 פרק שנים אוחזין ב' (קטע "עוד
 יש לפרש" ולהלן שם).
 ו' ע"א, תקפה אחד בפנינו.
 פרק שנים אוחזין א' סק"ח סקי"ב.
 ו' ע"א, רש"י ד"ה הא לא תקפה.
 פרק שנים אוחזין רנ"ה (קטע
 "ולפי הקצה"ח").
 ו' ע"א, תד"ה שבועה.

פרק המפקיד פ"ג (קטע "מיהו
 הרא"ש").
 ו' ע"א, תד"ה הקדישה.
 פרק שנים אוחזין קס"ה, רפ"ו
 סק"ב, פרק המפקיד ק"ב סק"ב.
 ו' ע"א, תד"ה והא.
 פרק שנים אוחזין ז'.
 ו' ע"א, דברי הרמב"ן בד"ה מדקאמרינן
 (קרוב לסופו) [שהיכא שחולקים מספק
 מהני תפיסה משא"כ היכא שחולקים משום
 מוחזקות].
 פרק שנים אוחזין א' סק"ח.
 ו' ע"א, חי' הר"ן ד"ה לא צריכא.
 פרק שנים אוחזין א' סקי"ב.
 ו' ע"ב, ספק בכורות וכו' הממע"ה.
 פרק שנים אוחזין י"ז (קטע "הנה
 להלן").
 ו' ע"ב, ביאור המחלוקת אם תקפו כהן
 מוציאין אותו מידו או אין מוציאין אותו
 מידו.
 פרק שנים אוחזין ט"ז (קטע
 אחרון), כ"ב סק"ג.
 ו' ע"ב, תד"ה פוטר.
 פרק שנים אוחזין שט"ו סק"א
 (קטע "וע"י היסוד").
 ז' ע"א, זה נוטל עד מקום שידו מגעת וכו'.
 פרק שנים אוחזין א' סק"א סק"ב
 סק"ג, ב'.
 ז' ע"א, דתפיסי בכרכשתא.
 פרק שנים אוחזין א' סק"א סק"ג,
 (ב'), ח'.
 ז' ע"א, לא צריכא דמיקרב לגבי חד.
 פרק שנים אוחזין א' סק"ב.
 ז' ע"א, שנים אדוקים בשטר.
 פרק שנים אוחזין י"ד, י"ט סק"א
 סק"ג סק"ד, כ' סק"ב, כ"א, מ'
 (קטע "מיהו כבר ביארנו"), נ"ג
 (קטע "ועוד צ"ע").
 ז' ע"א, רש"י ד"ה בכרכשתא.
 פרק שנים אוחזין א' סק"א.
 ז' ע"א, ריטב"א ד"ה אלא מאי.
 פרק שנים אוחזין רל"ט (קטע
 "ועוד הביא").

ז' ע"א, שט"מ ד"ה אלא (בשם הר"ר יהונתן).
 פרק שנים אוחזין א' סק"ג.
 ז' ע"א, תורת חיים בד"ה הכי גרסינן.
 פרק שנים אוחזין א' סק"ג.
 ז' ע"א, פ"י ד"ה שנים אדוקין בשטר (למה לא אמרינן יהא מונח).
 פרק שנים אוחזין י"ט סק"ג סק"ד.
 ז' ע"א, נחלת דוד ד"ה ובש"ך.
 פרק שנים אוחזין א' סק"ג.
 ז' ע"א, חידושי הרי"ם בד"ה עוד י"ל בס"ד.
 פרק שנים אוחזין ז'.
 ח' ע"א, סד"א האי דקאמר חצי' שלי להוי כמשיב אבידה וליפטר קמ"ל וכו'.
 פרק שנים אוחזין כ"ד, כ"ט (קטע "ובאמת").
 ח' ע"א, איערומי קא מערים.
 פרק שנים אוחזין ע"ח, ע"ט, פ' (קטע "ובאמת במיגור" ולהלן שם), פ"ב (קטע "והנה בכתובות"), (צ"ב), קל"ט (קטע "והנה הנחלת דוד" ולהלן שם), קמ"ד.
 ט' ע"א, מהר"ם שיף על תד"ה זה נוטל.
 פרק שנים אוחזין כ"ט (קטע "שו"ר").
 ט' ע"ב, ה"י רוכב על גבי בהמה וראה את המציאה ואמר לחבירו תנה לי, נטלה ואמר אני זכיתי בה, זכה בה.
 פרק שנים אוחזין של"ב בתחילתו (קטע "והרא"ש") סק"ד (קטע "ועוד כתב הנתיה"מ לחלק").
 י' ע"א, אמר ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו.
 פרק שנים אוחזין שכ"ט (קטע ראשון).
 י' ע"א, איתבי' רבא לרב נחמן וכו' א"ל שאני פועל דידיו כיד בעל הבית.
 פרק שנים אוחזין של"ב בתחילתו (קטע "ועוד הקשו") סק"ב סק"ג סק"ד (קטע "וכן לא קשה") סק"ח.
 י' ע"א, ראה את המציאה ונפל עלי' וכו'.
 פרק שנים אוחזין ד' (קטע ראשון).

י' ע"א, רש"י ד"ה הוי תופס לבעל חוב.
 פרק שנים אוחזין שכ"ט סק"ב (קטע "ועי' בשט"מ"), ש"ל (קטע ראשון).
 י' ע"א, רש"י ד"ה חב לאחרים.
 פרק שנים אוחזין שכ"ט סק"ב (קטע "ועי' בשט"מ").
 י' ע"א, רש"י ד"ה לא קנה.
 פרק שנים אוחזין שכ"ח (קטע "ולא עוד"), של"ב (קטע ראשון) סק"ד סק"ט.
 י' ע"א, תוס' ד"ה תופס.
 פרק שנים אוחזין שכ"ח (קטע "ולא עוד"), של"ב (קטע ראשון).
 י' ע"א, תוס' ד"ה איתבי'.
 פרק שנים אוחזין שמ"ד (קטע "מיהו תוס").
 י' ע"א, תד"ה א"ר יוחנן.
 פרק שנים אוחזין שכ"ט סק"א, של"ב סק"ט.
 י' ע"א, רא"ש סי' כ"ז (ועוד מגופה דמתני' וכו').
 פרק שנים אוחזין של"ב בתחילתו (קטע "והרא"ש") סק"ד (קטע "ועוד כתב הנתיה"מ לחלק") סק"ט.
 י' ע"א, רמב"ן ד"ה אמר ר' חייא בר אבא.
 פרק שנים אוחזין שכ"ט סק"ב, של"ב סק"ט.
 י' ע"ב, רש"י ד"ה גגו.
 פרק שנים אוחזין של"ז סק"א (קטע "מיהו יש ליישב" ולהלן שם), פרק אלו מציאות ל"ח סק"ג (קטע "והנה לעיל" ולהלן שם).
 י' ע"ב, תד"ה דאמר.
 פרק שנים אוחזין של"ה.
 י' ע"ב, רעק"א ד"ה ובאמת לא הבנתי.
 פרק שנים אוחזין של"ז סק"א (קטע "והנה יש לתלות").
 י"א ע"א, איתבי' רבי אבא לעולא מעשה ברבן גמליאל וכו'.
 פרק אלו מציאות י"ח (קטע "ועי' בברטנורא").

י"א ע"א, נ"י ד"ה ראה אותם רצים.
 פרק שנים אוחזין של"ב סק"ד.
 י"א ע"ב, רש"י ד"ה אלא אמר רב אשי.
 פרק שנים אוחזין שכ"ח (קטע
 "ועי' ברש"י"), של"ב סק"ה.
 י"ב ע"א, רש"י ד"ה גבי.
 פרק שנים אוחזין שכ"ח (קטע
 "ועי' ברש"י"), של"ב סק"ה.
 י"ג ע"א, חיישין לקנוניא.
 פרק שנים אוחזין צ"ד*.
 י"ג ע"א, שט"מ ד"ה לא חיישין וכו'
 בשם הריטב"א.
 פרק שנים אוחזין צ"ד*.
 ט"ז ע"א, אלא אמר רבא התם היינו טעמא
 דאמרי איהו הוא דאפסיד אנפשי' וכו'.
 פרק המפקיד צ"ז.
 ט"ז ע"ב, רש"י ד"ה דמדינא.
 פרק המפקיד צ"ז.
 ט"ז ע"ב, רש"י ד"ה מרישא.
 פרק המפקיד צ"ז.
 ט"ז ע"ב, חי' הר"ן ד"ה איבעי לי'.
 פרק המפקיד צ"ז.
 כ' ע"א, תכריך של שטרות וכו' הרי זה
 יחזיר.
 פרק שנים אוחזין שט"ז סק"א.
 כ"א ע"א, רשב"א ד"ה קב שומשמי.
 פרק המפקיד ס"א.
 כ"א ע"ב, בזוטו של ים ובשלוליתו של
 נהר אע"ג דאית בי' סימן רחמנא שריא.
 פרק שנים אוחזין שכ"ח (קטע
 "ויש להוכיח").
 כ"א ע"ב, רש"י ד"ה פירות מפוזרין,
 וד"ה מעות מפוזרות.
 פרק אלו מציאות י"ג (קטע "מיהו
 נהי").
 כ"א ע"ב, רש"י ד"ה עם נפילתה נמאסת.
 פרק אלו מציאות ג' (קטע אחרון),
 י"א (קטע "א'"), י"ג סק"א (קטע
 "מיהו נהי").
 כ"א ע"ב, ריטב"א בהחדושים החדשים
 בד"ה אביי אמר וכו' (הובא בשט"מ בד"ה
 אמר רבא) (שאבידה מיקרי ברשות המאבד).
 פרק אלו מציאות י"ד* (קטע

"וכדרכנו"), פרק המפקיד י' (קטע
 "וגם בריטב"א").
 כ"ב ע"א, אמאי בעידנא דתרם הא לא
 הוה ידע.
 פרק שנים אוחזין שכ"ח (קטע
 ראשון), של"ב סק"ה, פרק אלו
 מציאות י"ב (קטע "והנה להלן").
 כ"ב ע"א, תד"ה מר זוטרא.
 פרק המפקיד ל"ג.
 כ"ב ע"א, ריטב"א ד"ה אייתי אריסי,
 ונחלת דוד ד"ה שוב ראיתי בריטב"א.
 פרק שנים אוחזין שכ"ח (קטע
 אחרון), פרק אלו מציאות י"א (קטע
 "מיהו יש להעיר"), י"ג סק"א (קטע
 "והנחלת דוד"), ל"א (קטע אחרון).
 (כ"ג ע"ב, אי בפתוח אבידה מדעת היא,
 ופירש"י שם.
 פרק אלו מציאות ט' סק"א.)
 כ"ה ע"א, כלי ולפניו פירות.
 פרק אלו מציאות כ"ד.
 כ"ה ע"ב, אשפה העשויה לפנות אבידה
 מדעת היא.
 פרק אלו מציאות ט' סק"א (קטע
 "ועי' בס"י רס"א").
 כ"ה ע"ב, תד"ה אחר הגפה.
 פרק אלו מציאות ד' סק"א סק"ב
 (קטע "והנה עי' בתוס"י וקטע
 "ועי' במהר"ם שיף").
 כ"ה ע"ב, תד"ה ואם נטל.
 פרק אלו מציאות ד' סק"א.
 כ"ה ע"ב, רא"ש ס' ח'.
 פרק אלו מציאות ד' סק"ב (קטע
 "וכתב המהרש"א").
 כ"ו ע"א - ע"ב, ראה סלע שנפל משנים
 וכו' מימר אמר איניש אחרינא לא הוה
 בהדאי וכו', ורש"י ותוס' על זה.
 פרק אלו מציאות י"ב (קטע "והנה
 עיין להלן").
 כ"ו ע"ב, נטלה לפני יאוש על מנת לגזלה
 עובר בכולן משום לא תגזול וכו'.
 פרק אלו מציאות י"ד* (קטע "ודע
 שיש"), פרק המפקיד י' (קטע
 "מיהו לכאורה" ולהלן שם).

כ"ו ע"ב, דברי רבא דיתכן הלאו של לא תוכל להתעלם בלי המצוה של השבה וכן איפכא.

פרק שנים אוחזין ל"ה.

כ"ו ע"ב, רש"י ד"ה נקיטנא ל"י.

פרק אלו מציאות י"ב (קטע "והנה עיין להלן").

כ"ו ע"ב, רש"י ד"ה עובר.

פרק שנים אוחזין של"ז סק"ג, פרק המפקיד י' (קטע "ועוד רצה").

כ"ו ע"ב, תד"ה שנפל.

פרק אלו מציאות י"ב (קטע "והנה עיין להלן").

כ"ו ע"ב, רמב"ן במלחמות שיאוש לא מהני על דבר שהוא ברשותו.

פרק אלו מציאות ט' סק"ג (קטע "ושוב", י"ד (קטע אחרון), י"ד*

(קטע "והנה בסוף" ולהלן שם), פרק המפקיד י' (קטע "והנה ידועים" ולהלן שם).

כ"ו ע"ב, דברי הריטב"א בהחידושים החדשים בד"ה עובר משום לא תגזול (הובא גם בשט"מ ד"ה עובר) שאבידה מיקרי ברשות המאבד.

פרק אלו מציאות י"ד* (קטע "וכדרכנו"), פרק המפקיד י' (קטע "וגם בריטב"א").

כ"ז ע"א, מה שמלה מיוחדת שיש בה סימנין ויש לה תובעין אף כל וכו'.

פרק אלו מציאות י"ג סק"א (קטע "והנה להלן").

כ"ז ע"א, רש"י ד"ה סתם שמלה.

פרק אלו מציאות י"ג סק"א (קטע "והנה להלן").

כ"ז ע"א, תד"ה מה שמלה.

פרק שנים אוחזין שכ"ח (קטע "וע"ע בתוס"), פרק אלו מציאות י"ג סק"א (קטע "והנה רש"י").

כ"ז ע"ב, רש"י ד"ה תובעין איצטריכא ל"י.

פרק אלו מציאות ג' (קטע אחרון), י"ג סק"א (קטע "מיהו נהי"), כ"ה.

כ"ח ע"א, סימנין וסימנין יניח (קושיית רעק"א שם שנימא יחלוקו כי הוי כאילו שניהם מוחזקים).

פרק שנים אוחזין י"ב (קטע "ועי" ברעק"א" ולהלן שם), שט"ז סק"ג.

סימנין וסימנין וע"א יניח.

פרק שנים אוחזין מ"ח*, שי"ד סק"ב.

כ"ח ע"א, שט"מ ד"ה את"ל סימנים דאורייתא, באמצע הדיבור ("וכתב בשטה וז"ל עד אחד כמאן דלית' דמי, כתב הרא"ש וכו'").

פרק שנים אוחזין י"ב (קטע "ובאמת"), שט"ז סק"ג (קטע "ובאמת").

כ"ח ע"ב, מטפל בהן.

פרק המפקיד ל"ט (קטע "ובביאור").

ל"ג ע"ב, רש"י ד"ה המפקיד, ולא רצה לישבע.

פרק המפקיד מ' סק"ט (קטע "ואולי יש לומר").

ל"ד ע"א, לא שילם שילם ממש וכו' אלא מהא ליכא למישמע מינה.

פרק המפקיד ח'.

ל"ד ע"א, אמר רב פפא שומר חנם שאמר פשעתי, ומחלוקת רש"י ותוס' בענין שואל ששילם ממש ולא רק אמר שישלם.

פרק המפקיד ד' (קטע ראשון וקטע "והנה הש"ך").

ל"ד ע"א, תד"ה אלא.

פרק המפקיד ג' (קטע "ותי"), ה' (קטע "ושוב כתב רעק"א שגם" ולהלן שם [רעק"א על דבריהם]), נ"ד סק"ב.

ל"ד ע"א, ריטב"א בהחידושים החדשים בד"ה א"ד אמר רבא וכו' (הובא בשט"מ ד"ה מסתברא) (שאבידה מיקרי ברשות המאבד).

פרק אלו מציאות י"ד* (קטע "וכדרכנו"), פרק המפקיד י' (קטע "וגם בריטב"א").

ל"ד ע"ב, שילמו בנים מאי.

פרק המפקיד י"ד.

ל"ד ע"ב, שילם לבנים מאי.

פרק המפקיד ל"ז סק"ב ולהלן שם.

ל"ד ע"ב, אמר רב הונא משביעין אותו שבועה שאינה ברשותו.
פרק המפקיד ח'.
 ל"ד ע"ב, תד"ה וחזר.
פרק המפקיד ה' (קטע "והנה רעק"א").
 ל"ד ע"ב, תד"ה שאל (ריב"ן).
פרק המפקיד ל"ז סק"ז.
 ל"ד ע"ב, רעק"א על רש"י ד"ה שילם לבנים.
פרק המפקיד ל"ז סק"ב.
 ל"ד ע"ב, פ"י ד"ה שילם לבנים.
פרק המפקיד ל"ז סק"ה.
 ל"ה ע"א, כיפי.
פרק המפקיד ל"ב (קטע "גם י"ל שכוונת").
 ל"ה ע"ב, ריטב"א ד"ה התם.
פרק המפקיד מ' סק"ה.
 ל"ה ע"ב, הצדדים אם בשבועה קני לה או האם משעת מיתה קני לה.
פרק המפקיד כ'.
 ל"ו ע"א, רש"י ד"ה ולא מיבעיא.
פרק המפקיד ק"כ סק"ד (קטע "והנה הרש"ש").
 ל"ו ע"א, תד"ה אין רצוני (שתבו"ב חייב רק אם לא הי' אירע האונס בלי הפשיעה).
פרק המפקיד קע"ה (קטע אחרון).
 ל"ו ע"א, שאני התם דכל יומא נמי אינהו גופייהו גבה דההיא סבתא הוו מפקדי להו.
פרק שנים אוחזין ס"ז (קטע "והנה להלן בדף ל"ו ע"א ובפוסקים").
 ל"ו ע"א, תד"ה רב אמר.
פרק המפקיד קס"ד סק"ד (קטע "ועיי"ש בקצה"ח").
 ל"ו ע"ב, את מהימנת לי בשבועה האיך לא מהימן לי בשבועה.
פרק שנים אוחזין נ"ב, ס"ז (קטע "הנה להלן בדף ל"ו מבואר" ולהלן שם).
 ל"ו ע"ב, רש"י ד"ה אלא אפילו למ"ד פטור וכו'.

פרק המפקיד ק"ס סק"ב.

ל"ו ע"ב, - ל"ז ע"א, אמרת לן משמי' דשמואל חלוק הי' רבי יוסי אף בראשונה וכו', אתמר נמי אמר ר' אלעזר חלוק הי' ר' יוסי אף בראשונה וכו', ור' יוחנן אמר מודה הי' ר' יוסי בראשונה.
פרק המפקיד ק"כ סק"ג.
 ל"ו ע"ב, רא"ש בסי' ו'.

פרק שנים אוחזין ס"ז (קטע "הנה להלן בדף ל"ו מבואר" ולהלן שם).
 ל"ז ע"ב, רש"י ד"ה ואם נטל.
פרק שנים אוחזין שי"ה.
 ל"ז ע"ב, רש"י ד"ה אמר רב ספרא ויניח.

פרק שנים אוחזין שי"ח.
 מ"ב ע"א, תד"ה אמר שמואל.
פרק המפקיד קמ"ב סק"ג.
 מ"ב ע"א, ר"ף ורא"ש שגורסים בהמשנה "או" נעל בפניהם שלא כראוי.
פרק המפקיד קנ"ג.
 מ"ב ע"א, רשב"א על נעל בפניהם.
פרק המפקיד קנ"ג.
 מ"ב ע"ב, רש"י ד"ה ומשלם בקרא וכו'.

פרק המפקיד ק"כ סק"ג, קכ"ט סק"ב (מהר"ם שיף על דבריו), קמ"ב סק"א.
 מ"ב ע"ב, כל המפקיד על דעת אשתו ובניו הוא מפקיד.
פרק המפקיד קמ"ד (קטע "והנה לפ"ז").
 מ"ב ע"ב, תד"ה כל המפקיד (ר"ת).

פרק המפקיד קמ"ב סק"ז, קמ"ד (קטע "והנה נראה" וקטע "והנה לפ"ז").
 מ"ב ע"ב, תד"ה הכא.

פרק המפקיד ק"כ סק"ג.
 מ"ב ע"ב, רא"ש סי' כ"ג, והגהות אשר"י שם.

פרק המפקיד קמ"ב סק"ט.
 מ"ג ע"א, איתבר ממילא משלם זוזא.
פרק המפקיד מ' סקי"א.
 נ"ו ע"ב, והאי (שכירות) נמי ביומי' מכירה היא.

פרק המפקיד קי"ט, ק"כ סק"ד,

קכ"ב (קטע ראשון), ק"מ (קטע
 "ועי' גם ברעק"א").
 נ"ו ע"ב, תד"ה והאי.
 פרק המפקיד ק"כ סק"ד (קטע
 "מיהו עי' בתוס'").
 ס"א ע"א, אלא לאו בגזל למה לי
 לכובש שכר שכיר וכו'.
 פרק המפקיד י' (קטע "ועוד רצה").
 ס"א ע"ב, לא תגנוב על מנת למיקט
 ע"מ לשלם כפל.
 פרק שנים אוחזין רי"א - רי"ד,
 פרק המפקיד ב' סק"ג סק"ה סק"ו.
 ס"א ע"ב, רש"י ד"ה ע"מ לשלם כפל.
 פרק שנים אוחזין רי"ב*.
 ס"א ע"ב, דברי הריטב"א בענין גוזל על
 מנת לשלם כפל.
 פרק שנים אוחזין רי"ב (קטע
 ראשון).
 ס"ו ע"ב, איתמר המוכר פירות דקל לחבירו
 וכו'.
 פרק המפקיד ט"ז.
 ס"ו ע"ב, רש"י ד"ה עד שלא באו
 לעולם וכו', וד"ה אף משבאו.
 פרק המפקיד ט"ז.
 ס"ו ע"ב, דברי התוס' רי"ד על
 המחלוקת בין רב נחמן לרב הונא במוכר
 פירות דקל.
 פרק המפקיד ט"ז (קטע אחרון).
 ע"א ע"ב - ע"ב ע"א, קטן לאו אף על גב
 דלית ליה שליחות אית ליה זכי' מדרבנן וכו'.
 פרק שנים אוחזין שמ"ב.
 ע"א ע"ב, תד"ה בשלמא.
 פרק שנים אוחזין של"ב בההערה.
 ע"ב ע"א - ע"ב, מודה בשטר שכתבו אין
 צריך לקיימו וגובה מנכסים משועבדים:
 בענין למה לא חשיב הודאת בעל דין
 במקום שחב לאחרים.
 פרק שנים אוחזין קמ"ז.
 ע"ב ע"ב, רמב"ן שם.
 פרק שנים אוחזין קמ"ז.
 ע"ח ע"א - ע"ב, הא מני רבי מאיר היא
 דאמר כל המעביר על דעת של בעל
 הבית נקרא גולן.

פרק המפקיד קנ"ח.
 ע"ח ע"א, תד"ה הוחמה.
 פרק המפקיד קע"ה (קטע "והנה
 תוס'").
 פ"ב ע"א - ע"ב, ובשומר אבידה קמיפלגי
 וכו'.
 פרק המפקיד פ"ז.
 פ"ב ע"ב, תד"ה במלוה.
 פרק המפקיד פ"ז.
 פ"ג ע"א, איסי בן יהודה אומר אין רואה
 שבועת ה' תהי' בין שניהם הא יש רואה
 יביא רא' ויפטר.
 פרק שנים אוחזין מ"ט * סק"ו.
 צ"ג ע"ב, אי הכי אמאי פטור, תחילתו
 הפשיעה וסופו אונס חייב (ראיית הרי"ף
 משם דחייב אפילו כשהי' אירע האונס
 גם בלא הפשיעה).
 פרק המפקיד קע"ה (קטע "וצ"ל"
 ולהלן שם).
 צ"ג ע"ב, תד"ה אי הכי.
 פרק המפקיד קמ"ה (קטע "וכתב
 רעק"א").
 צ"ג ע"ב, תד"ה סיגפה.
 פרק המפקיד ק"ס סק"ב.
 צ"ה ע"א, איתמר פשיעה בבעלים פליגי
 בה רב אחא ורבינא וכו'.
 פרק שנים אוחזין קפ"ד ובההערה
 שם, פרק המפקיד ג' (קטע "ועי'
 בדו"ח" וקטע "מיהו לכאורה"),
 קס"ו (קטע "והנה כבר עמדו").
 צ"ו ע"א, בעל, פלוגתא דר' יוחנן וריש
 לקיש.
 פרק המפקיד ע"ב (קטע אחרון).
 צ"ו ע"א, שאל מהאשה ונשאל לה
 בעלה.
 פרק המפקיד ע"ב (קטע אחרון).
 צ"ו ע"א - ע"ב, בעי רמי בר חמא בעל
 בנכסי אשתו שואל הוי או שוכר הוי.
 פרק המפקיד ק"כ סק"ד (קטע
 "עוד כתב הרש"ש").
 צ"ז ע"ב, תד"ה השוכר.
 פרק המפקיד מ' סק"ט.
 צ"ז ע"ב, תד"ה לימא.

פרק שנים אוחזין ט"ו, נ"ח (קטע
 "והנה בנוגע" ולהלן שם), ר"ס
 (קטע "ונראה לבאר כך").

צ"ז ע"ב, שט"מ ד"ה ש"מ מנה לי בידך
 וכו' בשם הריטב"א.

פרק המפקיד קנ"ו.

צ"ח ע"א, תד"ה מתוך.

פרק שנים אוחזין קצ"ה (קטע
 "ועי' להלן" וקטע "ובביאור").

צ"ח ע"א, תד"ה משכחת ("דכי הוא זה
 משמע דאיכא כפירה והודאה מלבד
 אותה שטוען בה שלא פשע בה").

פרק שנים אוחזין קע"ח סק"א.

צ"ח ע"א, בא"ד ("ומכאן יש להוכיח
 דלרמי בר חמא לא סגי בכפירה והודאה
 בלא נאנסו").

פרק שנים אוחזין קע"ח סק"ג, ק"צ
 (קטע "והוסיף").

ק' ע"א, המחליף פרה בחמור.

פרק שנים אוחזין י"ז (קטע "וכן
 להלן" וקטע "מיהו זהו"), שט"ז
 סק"ב (קטע "וצ"ל").

ק' ע"א, ונוקמא אחזקת מרא קמא וליהוי
 אידך המוציא מחבירו עליו הראי'.

פרק שנים אוחזין ס"ב, רע"ג (קטע
 "מיהו דרכו" ולהלן שם), רע"ג*
 (קטע "ועוד מקשים מהא דסובר").

ק' ע"א, אמר רבא לעולם כי אמר
 סומכוס שמא ושמא אבל ברי וברי לא
 אמר.

פרק שנים אוחזין נ"ח.

ק' ע"א, ועוד הילך הוא.

פרק שנים אוחזין קל"ז סק"ד.

ק' ע"א, תד"ה וליחזי.

פרק שנים אוחזין י"ז (קטע
 "וכהדרך"), רס"ז סק"ג.

ק' ע"א, מחלוקת בין הראשונים בענין
 אם ברי ושמא מהני נגד חמ"ק.

פרק שנים אוחזין כ"ח (קטע "והנה
 עי' בקו"ש").

ק"ב ע"א, שכר מרחץ מחבירו בשנים
 עשר זהב לשנה מדינר זהב לחדש וכו',
 בבא באמצע חדש עסקינן אבל בא
 בתחלת חדש כולי' למשכיר בסוף חדש
 כולו לשוכר.

פרק שנים אוחזין, רס"ב, רס"ג.

ק"ב ע"ב, רש"י ד"ה בסוף החודש כולו
 לשוכר.

פרק שנים אוחזין רס"ב (קטע "ועי'
 ברש"י").

קט"ז ע"א, דברים העשווין להשאל
 ולהשכיר.

פרק שנים אוחזין י"ז (קטע "ועוד
 אמרינן").

קט"ז ע"א, תד"ה והא (שיש מ"ד
 שסובר שמיגו להוציא אמרינן).

פרק שנים אוחזין כ"ו.

קט"ז ע"ב, תד"ה לימא.

פרק שנים אוחזין ט"ו.

ק"ח ע"א, הבטה בהפקר.

פרק שנים אוחזין ל"ד*, ל"ד**,*
 ל"ו.